

ประวัติวัดเทียนถวาย

ที่ระลึกในงานผูกพัทธสีมา ฝังลูกนิมิต ยกช่อฟ้าอุโบสถ

วันที่ ๑๖ - ๒๔ มกราคม ๒๕๔๒

ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

รวบรวมและเรียบเรียงโดย : พระมหาสมศักดิ์ สมสตฺติโก ป.ธ. ๕ น.ธ. เอก

"ที่ระลึกในงานผูกพัทธสีมา ฝังลูกนิมิต ยกช่อฟ้าอุโบสถ" ๑๖-๒๔ มกราคม ๒๕๔๒

พระประธานในอุโบสถหลังใหม่

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง พระราชทานวิสุงคามสีมา

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้วัดที่มีชื่อในบัญชีท้ายประกาศนี้ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาตามเขตที่กำหนดไว้ในบัญชีนั้น และให้นายอำเภอท้องที่ปักหมายเขตให้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สุขวิช รังสิตพล

รองนายกรัฐมนตรี

บัญชีรายชื่อวัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา

งวดที่ ๓ ประจำปี ๒๕๔๐

ที่	วัด	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	กำหนดเขต กว้าง, ยาว / เมตร	
๒	เทียนถวาย	บ้านใหม่	เมืองปทุมธานี	ปทุมธานี	๒๕.๘๕	๔๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับ ประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๔ ตอนที่พิเศษ ๔๖

วันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐

กองพุทธศาสนสถาน กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

สำเนาถูกต้อง

(นายสมพงศ์ รัชโน)

ผู้อำนวยการกองพุทธศาสนสถาน

ตามความรู้สึกของหลาย ๆ คนแล้ว วัดเทียนถวาย เป็นวัดที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นวัดเก่าแก่มานาน-นับเป็นร้อย ๆ ปี มีปูชนียสถานอันควรค่าแก่การศึกษาทั้งทางด้านสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม เป็นที่อยู่ของพระมหาเถระผู้ใหญ่ระดับเจ้าคณะจังหวัดมาแล้ว เป็นวัดของพระอุปัชฌาย์อาจารย์ให้การอุปสมบทแก่กุลบุตรมานับไม่ถ้วน เป็นศูนย์รวมนักปราชญ์ เป็นสำนักเรียนพระปริยัติธรรมทั้งฝ่ายนักธรรมและบาลีมีศิษย์จำนวนไม่น้อยที่เรียนสำเร็จไปปฏิบัติศาสนกิจดำรงตำแหน่งสำคัญทางคณะสงฆ์จนได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ถึงขั้นพระราชาคณะก็มี เป็นสถานที่ฝึกอบรมบ่มนิสัยและได้บำเพ็ญบุญกิริยาของทายกทายิกาทั่ว ๆ ไป เป็นแหล่งบำบัดรักษาทั้งโรคกายและโรคใจ เป็นศูนย์บำบัดสำหรับผู้ประสงค์จะลด ละ เลิก สิ่งเสพย์ติดทุกชนิด และยังเป็นรัมณียสถานที่มีแขกทั้งในและต่างประเทศแวะมาเยือนมิได้ขาดเพื่อชมทิวทัศน์และศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของนกบางชนิดที่หาดูได้ยากในประเทศ ถ้าหากมีหนังสือเป็นของวัดเทียนถวายเอง สำหรับใช้เป็นหนังสือทำวัตรสวดมนต์และใช้เป็นคู่มือในศาสนพิธีอื่น ๆ บางพิธีสำหรับผู้สนใจแล้วจะเป็นความชอบยิ่งสำหรับวัดที่มีความสำคัญดังกล่าว

เพื่อเป็นการตอบสนองแนวคิดนี้ พระมหาสมศักดิ์ สมสตฺติโก น.ธ.เอก ป.ธ. ๕ โดยความเห็นชอบและสนับสนุนของพระครูปทุมรัตนพิทักษ์ เจ้าอาวาสวัดเทียนถวาย และผู้สนับสนุนอื่น ๆ อีกทั้งฝ่ายสงฆ์และฝ่ายฆราวาส จึงได้ค้นคว้ารวบรวมและเรียบเรียงประวัติโดยสังเขปของเจ้าอาวาสวัดเทียนถวายเท่าที่ปรากฏ บททำวัตรสวดมนต์ บทสวดและคำที่ใช้ในพิธีต่าง ๆ ตำรายาสมุนไพรและขั้นตอนการบรรพชาอุปสมบทเข้าด้วยกัน ได้ผู้ใจบุญบริจาคทรัพย์ตามศรัทธาเป็นกองทุนจัดพิมพ์เป็นหนังสือโดยให้ชื่อ “ หนังสือสวดมนต์ สำหรับวัดเทียนถวาย ” เพื่อเป็นอนุสรณ์ในงานฝังลูกนิมิตผูกพัทธสีมาอุโบสถหลังใหม่ เมื่อ ๑๖ - ๒๔ มกราคม ๒๕๔๒

ในนามของทายกทายิกาและศิษย์ยานุศิษย์วัดเทียนถวาย ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้เรียบเรียงและท่านผู้ให้ความเห็นชอบและสนับสนุน ตลอดท่านผู้บริจาคทุนทรัพย์ให้หนังสือเล่มนี้สำเร็จเป็นรูปเล่มสวยงามเรียบร้อยด้วยดี นับได้ว่าทุกท่านได้ร่วมกระทำในสิ่งที่เป็นสาธารณะประโยชน์อันถาวรไว้ในพระพุทธศาสนาพร้อมกับได้บำเพ็ญธรรม-ทาน คือการให้ธรรมะซึ่งเป็นทานอันยอดเยี่ยมที่พระพุทธองค์ได้ตรัสสรรเสริญไว้ว่า “ สพฺพทานํ ธมฺมทานํ ชินาติ ” อนิสงส์ใดที่ทุก ๆ ท่านจะพึงได้ในกุศลผลบุญนี้ ขอได้โปรดให้กระผมได้มีส่วนร่วมในอานิสงส์นั้นด้วย ขอจงให้เลิศด้วยปัญญาดังพระสารีบุตรองค์เอกอัครพุทธสาวก ในอนาคตกาล ทุก ๆ ท่านเทอญ

(นายสังคม ทองติด)

สารบัญ

ประวัติวัดเทียนถวาย

วัดเทียนถวาย ตั้งอยู่เลขที่ ๑๒๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย มีที่ดินตั้งวัดเนื้อที่ ๔๕ ไร่ ๘๐ ตารางวา โฉนดเลขที่ ๔๕๗๕ ที่ธรณีสงฆ์จำนวน ๕ แปลง เนื้อที่ ๑๐๙ ไร่ ๑ งาน ๙๕ ตารางวา โฉนดเลขที่ ๔๔๔ , ๓๙๕๔ , ๒๒๔๓๙ , ๘๑๓

สภาพของวัด

ด้านทิศเหนือยาว ๗ เส้น ๑๘ วา	ติดต่อกับซอยแยกถนนติวานนท์
ด้านทิศใต้ยาว ๕ เส้น ๑๒ วา	ติดต่อกับคลองบางสาน
ด้านทิศตะวันออกยาว ๘ เส้น ๕ วา	ติดต่อกับซอยถนนเชื่อมคลองบ้านใหม่
ด้านทิศตะวันตกยาว ๕ เส้น ๓ วา	ติดต่อกับแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันออก

พื้นที่ตั้งวัด เป็นที่ราบลุ่ม การคมนาคมทางน้ำมีแม่น้ำเจ้าพระยาผ่านด้านทิศตะวันตก

ตามประวัติเดิม วัดเทียนถวาย ได้สร้างขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ. ๑๘๘๐ ก่อนสมัยกรุง - ศรีอยุธยา โดยมีพระเจ้าอู่ทอง ในฐานะเป็นเจ้าเมืองขณะนั้นทรงสั่งให้สร้างขึ้นในคราวที่ได้อพยพหนีโรคระบาด มาตั้งกองเกวียนพักอาศัย กลางคืนจุดไฟสว่างไสว พักอยู่ประมาณ ๑ เดือนเศษ ก่อนที่จะอพยพกลับเมืองได้สร้างวัดขึ้น แล้วขนานนามว่า "วัดเกวียนไสว" โบราณวัตถุที่นำมาบางอย่างยังมีอยู่ที่วัด ต่อมานามวัดได้เพี้ยนมาเป็น "วัดเทียนถวาย" ชาวบ้านบางคนเรียกอีกนามหนึ่งว่า "วัดเหล้าจืด" หมายถึงคนเมาสุรามาถึงวัดนี้ ก็หายเมาเสมือนกับว่าเหล้าจืด เพราะความเกรงกลัวท่านเจ้าอาวาส ในสมัยก่อนนี้คือ พระธรรมานุสารี (สว่าง ธมฺมโชโต) พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ได้เคยเสด็จโดยทางชลมารค พร้อมด้วยข้าราชบริพารเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ร.ศ. ๑๒๕ (พ.ศ. ๒๔๔๙) ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ ๒๐ บาท พร้อมกับโปรดให้ถ่ายพระบรมฉายาลักษณ์ร่วมกับ พระธรรมานุสารีเจ้าอาวาสขณะนั้นด้วย วัดเทียนถวายถือว่าได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาแต่เดิมประมาณ พ.ศ. ๑๘๘๕ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๑๙.๘๐ เมตร ยาว ๒๙ เมตร

ในด้านการศึกษา ทางวัดได้เปิดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมเริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๐ นอกจากนี้ยังให้ทางราชการสร้างโรงเรียนประถมศึกษา สถานีอนามัยและให้การอุปการะตลอดมา

วัดได้ดำเนินการก่อสร้างและปฏิสังขรณ์เสนาสนะภายในวัด ดังนี้

อุโบสถกว้าง ๗.๘๐ เมตร ยาว ๑๗ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๑๘๔๐ ลักษณะทรง ต้นสมัยกรุงศรีอยุธยา บูรณะมาแล้วหลายครั้ง กุฏิสงฆ์ จำนวน ๑๔ หลัง หอสวดมนต์ ห้องสมุด ศาลาการเปรียญ วิหาร ศาลาท่าน้ำ ศาลาบำเพ็ญกุศล ฌาปนสถาน หอระฆัง หอปริยัติธรรม ศาลาเอนกประสงค์ กำแพงรอบวัดสร้างด้วยคอนกรีต

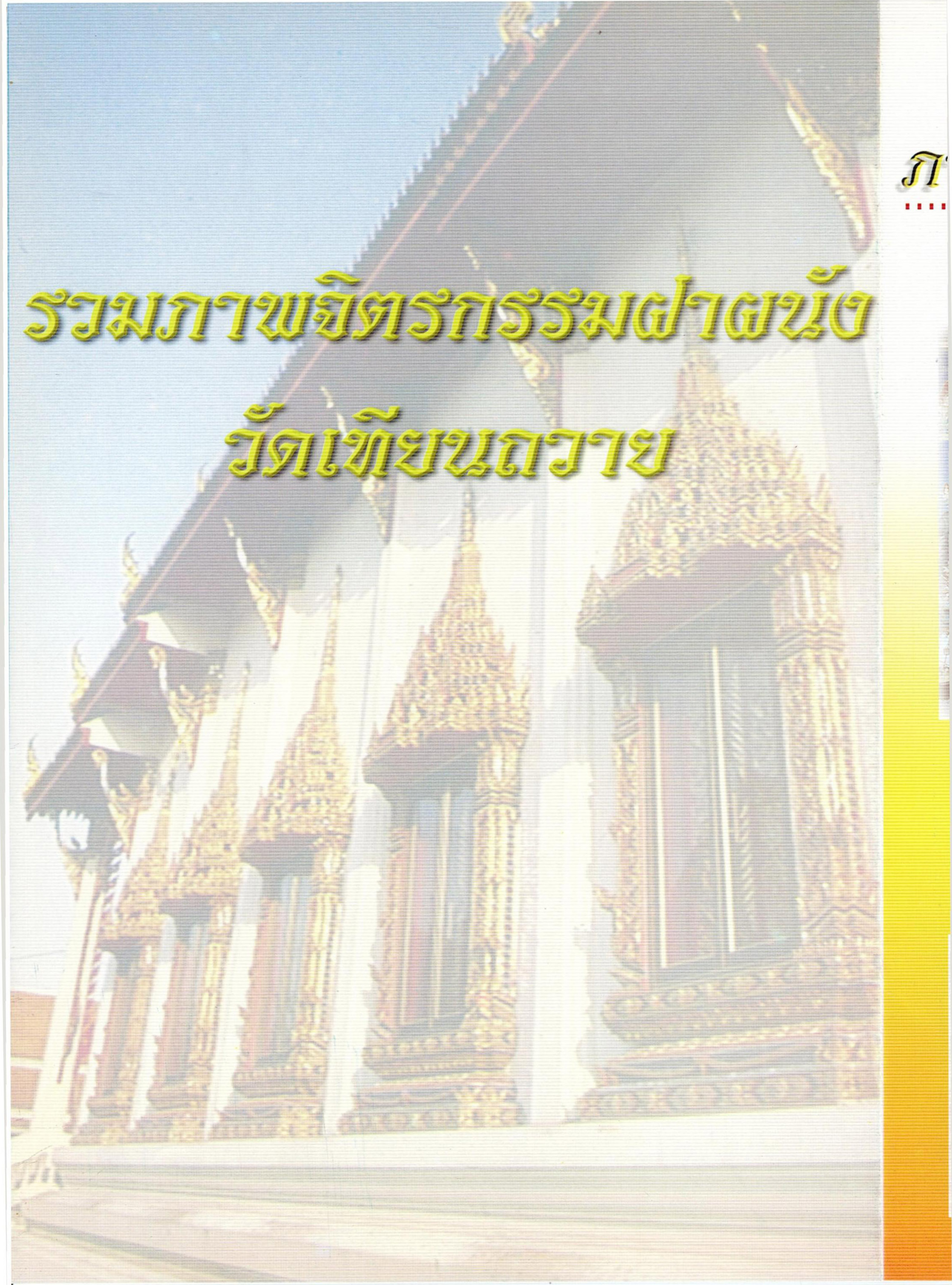
ปูชนียวัตถุที่สำคัญของวัดคือ พระประธานในอุโบสถ พุทธเจดีย์มณฑป สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๓ บรรจุพระบรมสารีริกธาตุและพระพุทธบาทจำลอง นอกจากนี้ยังมีโบราณวัตถุคือ เรือแหวด ๘ แจว เรือมาดและเก๋งประทุนเรือของเก่า

เจ้าอาวาสตั้งแต่สร้างวัดมาจนถึงปัจจุบัน

๑. พระสมุห์ยัง		(ตั้งแต่ไม่ทราบ - พ.ศ. ๒๔๓๕)
๒. พระธรรมานุสารี	(สว่าง ธมฺมโชโต)	(ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๓๕ - ๒๔๗๕)
๓. พระปทุมวรนายก	(สอน พุทฺธิสาโร)	(ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๖ - ๒๕๐๔)
๔. พระธรรมานุสารี	(คำนึง ตุสฺสิโก)	(ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๑๑)
๕. พระครูปทุมรัตนพิทักษ์	(สุวรรณ์ ฐานิสฺสโร)	(ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๑ จนถึงปัจจุบัน)

****

ต.บ้านใหม่ อ.เมือง จ.ปทุมธานี

รวมภาพจิตรกรรมฝาผนัง
วัดเทียนถวาย

ภาพจิตรกรรมฝาผนัง

พระพุทธรูป พระประธานในอุโบสถหลังเก่า

อุโบสถหลังเก่า

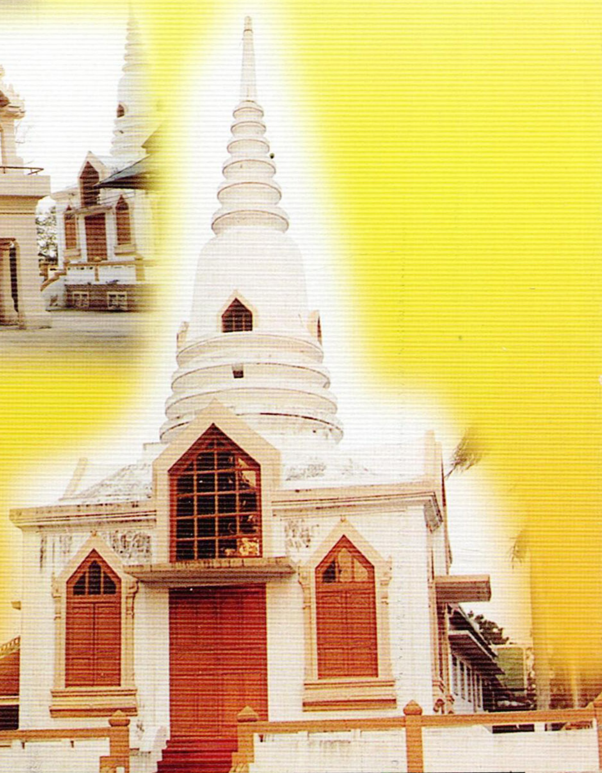
ภายในบริเวณวัด

หอระฆัง

หอสวดมนต์

มณฑป ประดิษฐานพระบรมธาตุและพระพุทธบาทจำลอง

พระธรรมานุสารี (สว่าง ธมฺมโชโต)

เจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี

ชาตะ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๓๙๘

มรณะ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๗๕

ประวัติพระธรรมานุสารี (สว่าง ธมฺมโชโต)

ชาติภูมิ

เกิดวันเสาร์ ขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๔ ปีเถาะ ตรงกับวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๓๙๘ ในสกุลนายอ่อนเป็นบิดา นางทิมเป็นมารดา ที่ตำบลบ้านหลังวัดเทียนถวาย จังหวัดปทุมธานี เมื่ออายุควรแก่การศึกษา ได้ไปอยู่เล่าเรียนอักษรสมัยในสำนักพระปลัดปิ่น (ได้ยินว่าท่านเป็นปลัดฐานานุกรมของพระราชาคณะวัดอรุณราชวราราม) เจ้าอาวาสวัดบางกะดี ปากคลองบางหลวงเชิงราก จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นชาติภูมิของบิดา

บรรพชา

ได้บวชเป็นสามเณรเล่าเรียนมูลกัจจายน์ ในสำนักพระปลัดปิ่น

อุปสมบท

เมื่ออายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ ได้มาอุปสมบทที่วัดเทียนถวาย พระปลัดปิ่นเป็นอุปัชฌาย์ พระสมุห์ยัง เจ้าอาวาสวัดเทียนถวาย กับพระอาจารย์วัดนั้นเป็นกรรมวาจาจารย์ เมื่ออุปสมบทแล้ว ขึ้นไปอยู่วัดบางกะดีได้ ๓ พรรษา ลงมาเล่าเรียนพระปริยัติธรรม อยู่ในสำนักของพระวินยานุกุลเถร (ศรี) วัดสระเกศ ได้เป็นสมุห์ของพระราชคณะรูปนั้น (สักกี่ปีทราบไม่ได้) เมื่อพระราชคณะรูปนั้นมรณภาพแล้วได้กลับขึ้นไปอยู่วัดบางกะดีอีกวาระหนึ่ง ครั้งถึงปีมะเส็ง พ.ศ. ๒๔๒๔ ได้ลงมาอยู่วัดสารพัดช่าง บางขุนพรหม กรุงเทพฯ เล่าเรียนพระปริยัติธรรม ในสำนักของนายแย้ม เปรียญบ้านข้างวัดนั้น ในระหว่างนี้ พระอุบาลีคุญูปมาจารย์ (นาค) ยังเป็นเด็กอายุ ๑๐ ขวบ ได้มาอยู่ด้วย ครั้งถึงปีมะโรง พ.ศ. ๒๔๓๕ ที่วัดเทียนถวายว่างเจ้าอาวาส สัปรุษทายกอาราธนาจะให้ท่านไปขึ้นไปปกครองวัด ท่านจึงนำสามเณรนาค เปรียญ ๔ ประโยค ไปมอบถวายสมเด็จพระวันรัต (แดง) วัดสุทัศน์ แล้วท่านจึงขึ้นไปเป็นเจ้าอาวาสวัดเทียนถวาย

สมณศักดิ์

พ.ศ. ๒๔๓๕ ได้รับตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสวัดเทียนถวายและได้รับตราตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์ ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๕๐ พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหลวงชินวรสิริวัฒน์ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า ทรงบัญชาการคณะสงฆ์ในตำแหน่งเจ้าคณะใหญ่หนกลาง เสด็จออกตรวจการคณะในจังหวัดปทุมธานี ทรงแวะตรวจที่วัดเทียนถวาย เจ้าคุณธรรมานุสารีมีโอกาสได้ต้อนรับเสด็จและเฝ้าคุ้นเคยมาแต่นั้น ตามปกติเจ้าคุณธรรมานุสารี มีอัธยาศัยสงบเสงี่ยมและมั่นคงต่อสัมมาปฏิบัติ จึงเป็นเหตุให้พระองค์พอพระทัยและมีเมตตากรุณาเป็นลำดับมา พ.ศ. ๒๔๕๕ ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรเป็น พระครูศีลานุโลมคุณ ในตำแหน่งเจ้าคณะหมวดวัดเทียนถวาย

พ.ศ. ๒๔๖๑ ได้รับตำแหน่งเป็นเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานีและเลื่อนขึ้นเป็นพระครูธรรมานุสารีสีลสาราภิรักษ์ สังฆวาหะ

พ.ศ. ๒๔๖๔ ได้รับตำแหน่งเป็นพระราชาคณะ มีราชทินนามว่า พระธรรมานุสารีสีลสาราภิรักษ์ สังฆปาโมกข์

มรณภาพ

เจ้าคุณธรรมานุสารี ได้รับราชการเป็นประโยชน์แก่คณะสงฆ์เป็นลำดับมาราว ๒๐ ปีเศษ ครั้นถึง พ.ศ. ๒๔๗๔ ก็เกิดเป็นโรคคันธมาลา (ฝีที่คอ) คณะศิษยานุศิษย์ได้พยายามหาหมอมารักษาเป็นลำดับ โรคนั้นหาได้ถอยไม่ พอถึงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ปีวอก พ.ศ. ๒๔๗๕ เวลา ๑.๑๕ น. ก็ถึงแก่มรณภาพที่วัดเทียนถวาย

สิริรวมอายุได้ ๗๖ ปี ๑๑ เดือน ๒๓ วัน พรรษา ๕๔

****

พระปทุมวรนายก (สอน พุทฺธิสาโร)

เจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี

ชาตะ ๑๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๒๔

มรณะ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๔

ประวัติสังเขป

ของ

เจ้าคุณหลวงพ่อ พระปทุมวรนายก พุทธิสารเถระ

****

ชาติภูมิ

เจ้าคุณหลวงพ่อพระปทุมวรนายก นามเดิม สอน นามสกุล ตินตะโมระ เกิดที่บ้านใต้วัดสลักเหนือ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๒๔ วันพฤหัสบดี ขึ้น ๑๒ ค่ำ เดือน ๔ ปีมะเส็ง จุลศักราช ๑๒๔๓ บิดาชื่อ เอี่ยม มารดาชื่อ หนู

การศึกษาเบื้องต้น

เมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๔๓๓ อายุได้ ๘ ปี เข้าเรียนหนังสือไทยที่สำนักพระอธิการชื่น วัดสลักเหนือ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จนอ่านออกเขียนได้ในสมัยนั้น แล้วบรรพชาเป็นสามเณร เรียนอักขรสมัยและอบรมระเบียบศีลธรรมควบกันไป เมื่ออายุ ๑๔ ปี จึงได้ลาเพศจากสามเณร ไปประกอบอาชีพทำสวน ทำนา ที่ตระกูลได้มอบให้ จนถึงอายุครบ ๒๐ ปี

อุปสมบท

เมื่ออายุ ๒๑ ปี ได้อุปสมบท ณ พัทธสีมาวัดสลักเหนือ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๕ ตรงกับวันพุธ แรม ๘ ค่ำ เดือน ๕ เวลาเช้า เจ้าอธิการบ๊อก วัดปากคลองบางคูวัด อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เป็นพระอุปัชฌายะ พระครูธัญญเขตเขมากร (ช้าง) วัดเทียนถวาย (ภายหลังได้ย้ายไปอยู่ที่วัดเขียนเขต ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าคณะจังหวัด ธัญบุรี) เป็นพระกรรมวาจารย์ พระครูสิทธิเดชะ (แสง) วัดชนะสงคราม พระนคร เป็นพระอนุสาวนาจารย์ ได้รับนาม ฉายาว่า พุทฺธญาโณ (ภายหลัง เจ้าพระคุณสมเด็จวันรัต (เฮง เขมจารีเถระ) วัดมหาธาตุ ได้กรุณาเปลี่ยนใหม่ว่า พุทฺธิสาโร) เมื่ออุปสมบทแล้ว ได้มาอยู่วัดเทียนถวาย จังหวัดปทุมธานี จนตลอดชนมายุ

เหตุที่เจ้าพระคุณสมเด็จพระวันรัต ได้เปลี่ยนนามฉายาใหม่ ในสมัยที่เจ้าพระคุณท่านดำรงค์สมณศักดิ์ เป็นพระพิมลธรรม เจ้าคณะมณฑลอยุธยา สมัยนั้นเจ้าคุณหลวงพ่อปทุมวรนายก ดำรงค์สมณศักดิ์เป็นพระครูศีลานุโลมคุณ รองเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี ได้ติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าคุณสมเด็จ

เขมจารีมหาเถระอย่างสนิทสนมฐานผู้ใต้บังคับบัญชา บางครั้งก็ได้ติดตามร่วมไปในงานตรวจการคณะสงฆ์มณฑลอยุธยาด้วย จึงเป็นที่รักใคร่สนิทสนมตั้งแต่นั้นมา ประกอบด้วยพระคุณท่านทั้งสองเป็นสหชาติ เกิดร่วมปีเดียวกันและได้รับพรพิเศษจากเจ้าประคุณสมเด็จ ฯ เรียกคำแทนว่า " สหาย " และอนุญาตให้เข้าหาถึงห้องพักได้ทุกโอกาสโดยไม่จำกัดเวลา โดยเหตุที่ท่านมีการศึกษาดีและมีการประพฤติปฏิบัติดี นับเป็นสาระของชีวิตและหมู่คณะได้เป็นอย่างดี จึงได้รับเปลี่ยนฉายาให้ต้องตามความรู้และความประพฤติปฏิบัติ

ศึกษาบาลี

เบื้องต้นได้ศึกษาคัมภีร์มูลกัจจายนะ อันว่าด้วยบาลีไวยากรณ์ อย่างเก่าแล้วเรียนคัมภีร์พระธัมมปทัฏฐกถาและคัมภีร์มังคลัตถทีปนีตามลำดับจนสามารถแปลภาษาบาลีได้ ในสำนักท่านพระครูศีลานุโลมคุณ (สว่าง) วัดเทียนถวาย ซึ่งภายหลังท่านได้ดำรงค์ตำแหน่งสมณศักดิ์เป็นที่พระธรรมานุสารี เจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. ๒๔๕๐ ได้รับแต่งตั้งเป็นพระกรรมวาจาจารย์และเป็นครูช่วยบริหารงานทั้งฝ่ายปริยัติสอนคัมภีร์มูลกัจจายนะ ฯลฯ และฝ่ายบริหาร

พ.ศ. ๒๔๕๖ ได้รับแต่งตั้งเป็นพระสมุห์ ฐานานุกรมของพระครูศีลานุโลมคุณ

พ.ศ. ๒๔๕๗ เป็นครูสอนปริยัติแผนใหม่ แผนธรรมวินัย ซึ่งเริ่มตั้งขึ้นครั้งแรกในส่วนภูมิภาค

พ.ศ. ๒๔๖๐ ได้รับแต่งตั้งเป็นพระปลัด ฐานานุกรมของพระธรรมานุสารี

พ.ศ. ๒๔๖๔ ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ควบคุมการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนใหม่และช่วยเหลือบริหารงานพระศาสนา ในหน้าที่ของเจ้าคณะเป็นกรรมการตรวจประโยคธรรมสนามมณฑลอยุธยา

พ.ศ. ๒๔๗๐ ได้รับสมณศักดิ์ เป็นพระครูศีลานุโลมคุณ ตำแหน่งรองเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี ได้รับแต่งตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นกรรมการศึกษาอบรมศีลธรรมแก่นักเรียนในจังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้รับเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระครูปทุมวรนายก วินัยสาธกธรรมวาที สังฆวาหะ ตำแหน่งเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. ๒๔๗๘ ได้เลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะที่พระปทุมวรนายก วินัยสาธกธรรมวาที สังฆปาโมกข์

ชีวิตอวสาน

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒ เริ่มอาพาธเกี่ยวกับประสาท ครั้งแรกท่านผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ได้นำแพทย์สุขศาลามาตรวจ แพทย์บอกว่าเป็นโรคเส้นประสาทเพราะใช้สมองมาก เมื่อทำการรักษาพยาบาลกันเต็มความสามารถแล้วอาการโรคก็หาย แต่ประสาทหูรู้สึกอื้อขึ้น

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓ โรคประสาทกลับกำเริบขึ้น ตอนนี้คณะนางพยาบาลศิริราชได้พาหมอสนองมาตรวจและถวายยารักษาอาการก็บรรเทาลง แต่ประสาทหูตึงมากขึ้นฟังอะไรไม่ได้ยิน

พ.ศ. ๒๔๙๔ อาการโรคกำเริบขึ้นอีก ได้มาอยู่รักษาตัวที่โรงพยาบาลศิริราช ครั้งละนาน ๆ เป็นเวลาถึง ๓ ครั้ง จากนั้นก็ไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลสงฆ์ ๔ ครั้ง ครั้งสุดท้ายเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้เกิดอาพาธหนัก สลบไปเป็นเวลา ๓ ชั่วโมง ทางคณะศิษย์วัดเทียนถวายได้แจ้งมายังโรงพยาบาลสงฆ์ ให้ส่งคณะแพทย์และรถไปรับมารักษายังโรงพยาบาลสงฆ์ คณะแพทย์ได้ประชุมกันรักษาจนเต็มความสามารถ อาการมีแต่ทรงกับทรุด มีอาการอ่อนเพลียมากขึ้นโดยลำดับ จนถึง วันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๔ เวลา ๑๗.๐๔ น. ท่านได้ถึงมรณภาพด้วยอาการอันสงบ ที่ตึกพิเศษโรงพยาบาลสงฆ์ คำนวณอายุได้ ๘๑ ปี

****

พระธรรมานุสารี (คำนึง ตุสฺสโก)
เจ้าอาวาสวัดเทียนถวาย เจ้าคณะอำเภอคลองหลวง
ชาตะ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๓
มรณะ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

ชีวประวัติพระธรรมานุสารี (คำนึง บุณยพรรค)

เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๓ ตรงกับจันทรคตินิยม วัน ๓ ฯ ๑๒ ค่ำ ปีจอ เวลา ๗.๓๐ น. ที่บ้านคลองรังสิต หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เป็นบุตรสิบเอก ฟัก - นางชม บุณยพรรค

วัยศึกษา

เมื่อเยาว์ ได้ศึกษาภาษาไทย จบชั้นประถมบริบูรณ์แล้ว ได้เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมที่โรงเรียนเซ็นต์ปีเตอร์ เอส.พี.จี. อำเภอบางรัก จังหวัดพระนคร สอบไล่ได้ชั้นมัธยมปีที่ ๕ จากนั้นได้เข้าศึกษาจากโรงเรียนช่างกล จนมีความรู้ในวิชาเครื่องยนต์เป็นพิเศษ ได้ประกอบอาชีพอยู่ในกรุงเทพ ฯ เป็นเวลาหลายปี

อุปสมบท

พ.ศ. ๒๔๗๓ อายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ ได้อุปสมบท ณ พัทธสีมาวัดเทียนถวาย ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง (สมัยนั้นยังเป็นอำเภอบางกะดี) จังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๓ ตรงกับวันพฤหัสบดี แรม ๓ ค่ำ เดือน ๖ ปีมะเมีย เวลา ๑๔.๓๐ น. มีพระธรรมานุสารี (สว่าง ธมฺมโชโต) เจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี วัดเทียนถวาย เป็นพระอุปัชฌายะ พระปทุมวรนายก (สมัยนั้นยังเป็นพระครูสีลานุโลมคุณ) รองเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี วัดเทียนถวาย เป็นพระกรรมวาจาจารย์ พระสมุห์โป๋ วัดเทียนถวาย เป็นพระอนุสาวนาจารย์ ได้นามฉายาว่า ตุสฺสิโก

การศึกษา

เมื่อได้อุปสมบทแล้ว ในปีนั้น ได้เข้าศึกษาพระปริยัติธรรม ในแผนกธรรม ได้เข้าสอบไล่ประโยคธรรมสนามหลวง ชั้นตรีได้ใน พ.ศ. ๒๔๗๓ และสอบไล่ได้นักธรรมชั้นโทและชั้นเอกในปีต่อ ๆ มา ต่อจากนั้นได้ศึกษาภาษาบาลี จนจบหลักสูตรประโยค ป.ธ. ๓ แต่ไม่ได้สอบ

หน้าที่และงานพิเศษ

พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นครูนักธรรมประจำสำนักเรียนวัดเทียนถวาย

พ.ศ. ๒๔๘๖ เป็นเลขานุการแผนกธรรมสนามหลวง ประจำจังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจประโยคธรรมสนามหลวง เป็นตัวแทนของจังหวัดมาเป็นกรรมการตรวจประโยคธรรมสนามหลวงที่ตำหนักวัดมหาธาตุ สมัยพระธรรมโกศาจารย์ เป็นแม่กองธรรมฯ ทุกๆ ปี

พ.ศ. ๒๔๙๐ - ๒๔๙๔ ไปประชุมเจ้าคณะจังหวัดทั่วประเทศ ณ วัดมหาธาตุ

ตำแหน่งพระสังฆาธิการ (พระคณาธิการ)

พ.ศ. ๒๔๘๐ เป็นเจ้าคณะตำบลบ้านใหม่

พ.ศ. ๒๔๘๗ เป็นเจ้าคณะอำเภอคลองหลวง

พ.ศ. ๒๔๘๗ เป็นสาธารณูปการจังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. ๒๔๘๗ เป็นเลขานุการคณะกรรมการสงฆ์จังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. ๒๕๐๔ รักษาการเจ้าอาวาสวัดเทียนถวาย

พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นเจ้าอาวาสวัดเทียนถวาย

พ.ศ. ๒๕๐๔ รักษาการเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี

พ.ศ. ๒๕๐๗ พ้นจากตำแหน่งรักษาการเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี

สมณศักดิ์

พ.ศ. ๒๔๗๖ เป็นพระวินัยธร ฐานานุกรมของพระปทุมวรนายก

พ.ศ. ๒๔๘๔ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ เป็นพระครูธรรมานุสสร

พ.ศ. ๒๔๙๗ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะที่พระธรรมมานุสารี

อวสานชีวิต

พระธรรมานุสารี ถึงแม้จะได้บำเพ็ญความดีในทางพระพุทธศาสนามาเป็นเวลาช้านาน ประกอบแต่กรรมดี ปฏิบัติศาสนกิจไม่บกพร่อง จนได้รับยกย่องจากคณะสงฆ์ให้มีตำแหน่งหน้าที่อย่างสูงส่งแล้วก็ตาม ถึงกระนั้นก็ยังหนีเคราะห์กรรมไปไม่พ้น ต้องประสบเคราะห์กรรมด้วยอุบัติเหตุในวันเดียวกันถึง ๒ ครั้ง ในตอนเช้าถูกสุนัขบ้ากัดที่วัดเทียนถวาย ต้องไปหาแพทย์ที่โรงพยาบาล จังหวัดปทุมธานี ต้องฉีดยารักษา แล้วมิหนำซ้ำกลับมากลางทางรถยนต์เกิดอุบัติเหตุชนกันจนถึงแก่มรณภาพในที่นั้น เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ เวลาประมาณ ๑๐.๔๕ น. สิริรวมอายุได้ ๕๘ ปี

****

พระครูปทุมรัตนพิทักษ์ (สุวรรณ์ จานิสฺสโร)
เจ้าอาวาสวัดเทียนถวายรูปปัจจุบัน
เจ้าคณะตำบลบางกะดี เขต ๒

ประวัติพระครูปทุมรัตนพิทักษ์ (สุวรรณ์ ฐานิสฺสโร)

พระครูปทุมรัตนพิทักษ์ ฉายา ฐานิสฺสโร (ปี พ.ศ. ๒๕๔๑) อายุ ๕๙ ปี ๓๙ พรรษา น.ธ.เอก ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดเทียนถวาย (เป็นรูปที่ ๕ ต่อจากพระธรรมานุสารี คำนึง ตุสฺสิโก) ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานีและเป็นเจ้าคณะตำบลบางกะดี เขต ๒ (เจ้าคณะตำบลบ้านใหม่เดิม)

ฐานะเดิม ชื่อสุวรรณ์ นามสกุล แย้มใย เกิดเมื่อวัน ๔ ฯ$_{๔}$ ๔ ค่ำ ปีเถาะ วันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๘๒ นามบิดามารดา นายสวัสดิ์ นางทองใบ แย้มใย บ้านเลขที่ ๑๒ หมู่ ๕ ตำบลคลองสอง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

บรรพชาอุปสมบท

ได้บรรพชาเป็นสามเณร เมื่อวัน ๔ ฯ^{๒} ๕ ค่ำ ปีวอก วันที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๐ ที่วัดนาวง ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี มีพระธรรมานุสารี (คำนึง ตุสฺสิโก) วัดเทียนถวาย ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เป็นพระอุปัชฌาย์

ได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุ เมื่อวัน ๖ ฯ$_{๔}$ ๕ ค่ำ ปีชวด วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๓ ที่วัดนาวง มีพระธรรมานุสารี (คำนึง ตุสฺสิโก) เป็นพระอุปัชฌาย์ มีพระครูพิพัฒน์นนทเขต (พระอธิการทุ่ง ปทุมฺวโร) วัดโพธิ์ทองบน จังหวัดนนทบุรี เป็นพระกรรมวาจาจารย์และมีพระปลัดเอิบ สีลวฑฺฒโน (ได้ลาสิกขาบทแล้ว) วัดเทียนถวาย ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี เป็นพระอนุสาวนาจารย์

และวันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้ย้ายจากวัดนาวงไปจำพรรษาที่วัดเทียนถวาย จนถึงปีปัจจุบัน

วิทยฐานะ

วิชาสามัญ พ.ศ. ๒๔๙๖ สอบได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จากโรงเรียนวัดนาวง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

วิชาธรรมะ พ.ศ. ๒๕๐๐ สอบได้นักธรรมชั้นตรี

พ.ศ. ๒๕๐๒ สอบได้นักธรรมชั้นโท

พ.ศ. ๒๕๐๔ สอบได้นักธรรมชั้นเอก

ตำแหน่งหน้าที่

งานปกครอง พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้รับแต่งตั้งเป็นพระกรรมวาจาจารย์ (คู่สวด)

พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้รับแต่งตั้งเป็นรองเจ้าอาวาสวัดเทียนถวาย

พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้เป็นผู้รักษาการเจ้าคณะอำเภอคลองหลวงและรักษาการเจ้าอาวาสวัดเทียนถวาย

พ.ศ. ๒๕๑๓ ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสวัดเทียนถวาย

พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าคณะตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองปทุมธานี

พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้รับแต่งตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์

พ.ศ. ๒๕๓๑ ได้เปลี่ยนจากเจ้าคณะตำบลบ้านใหม่ เป็นเจ้าคณะตำบลบางกะดี เขต ๒

พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้รับแต่งตั้งเป็นพระวินยาธิการประจำอำเภอเมืองประทุมธานี

งานการศึกษา พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้รับแต่งตั้งเป็นครูสอนพระปริยัติธรรม วัดเทียนถวาย

พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบธรรมสนามหลวง แผนกธรรม

พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นผู้อุปการะโรงเรียนวัดเทียนถวาย

❁ เป็นประธานหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลบ้านใหม่ (อ.ป.ต.)

❁ ส่งเสริมการศึกษาพระภิกษุสามเณร โดยได้ส่งพระภิกษุจำนวนหนึ่งไปศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ที่สำนักเรียนวัดบางหลวง จังหวัดปทุมธานี (ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ สอบได้เปรียญธรรม ๔ ประโยค ๑ รูปและเปรียญธรรม ๕ ประโยค ๑ รูป

งานเผยแผ่ พ.ศ. ๒๕๓๖ ได้รับแต่งตั้งเป็นพระธรรมทูตประจำอำเภอเมืองปทุมธานี

งานสาธารณูปการ พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้ควบคุมดูแลสนับสนุนและร่วมสร้างฌาปนสถาน (เมรุ) สิ้นค่าก่อสร้าง ๓๗๕,๐๐๐ บาท และศาลาบำเพ็ญกุศลหลังใหญ่เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก พร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ

	พ.ศ. ๒๕๓๐	ได้ควบคุมดูแลสนับสนุนและร่วมดำเนินการก่อสร้างอุโบสถหลังใหม่ จนเสร็จสมบูรณ์ (จัดงานฝังลูกนิมิตผูกพัทธสีมา เมื่อ ๑๖ - ๒๔ มกราคม ๒๕๔๒) สิ้นค่าก่อสร้างประมาณ ๑๐,๐๖๑,๓๙๓ บาท (สิบล้านหกหมื่นหนึ่งพันสามร้อยเก้าสิบสามบาทถ้วน) นอกจากนี้ ยังได้เป็นผู้นำและสนับสนุนในการก่อสร้างซ่อมแซมและปรับปรุงเสนาสนะตลอดจนโบราณสถานต่าง ๆ ภายในวัดขึ้นมาใหม่ เช่น ซุ้มประตู , ศาลาบำเพ็ญกุศลรายรอบฌาปนสถาน , กุฏิสงฆ์ (เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น ๖ ห้อง รวม ๖ หลัง ๓๖ ห้อง) กุฏิสงฆ์เรือนไม้สักทรงไทยโบราณ ๗ หลัง , หอสวดมนต์ ๑ หลัง , หอฉัน ๑ หลัง โรงเรียนปริยัติธรรม ๑ หลัง , หอบาลีวิทยาคาร ๑ หลัง , ศาลาท่าน้ำและอื่น ๆ อีกหลายรายการ
<u>สมณศักดิ์</u>	พ.ศ. ๒๕๐๗	ได้รับแต่งตั้งเป็นพระใบฎีกา ในฐานานุกรมของพระธรรมานุสารี
	พ.ศ. ๒๕๐๙	ได้รับแต่งตั้งเป็นพระสมุห์ ในฐานานุกรมของพระธรรมานุสารี และเป็นเลขานุการเจ้าคณะอำเภอคลองหลวง
	พ.ศ. ๒๕๒๐	ได้รับสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตรชั้นตรี ที่ "พระครูปทุมรัตนพิทักษ์"
	พ.ศ. ๒๕๒๘	ได้เลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตรชั้นโท นามเดิม ที่ "พระครูปทุมรัตนพิทักษ์" จนถึงปีปัจจุบัน (๒๕๔๒)

****

มูลกรณีย์เรื่องสร้างพระพุทธเจดีย์มณฑป
บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ณ วัดเทียนถวาย

คัดจากฉบับพิมพ์ พ.ศ. ๒๔๙๘ และ ๒๔๙๙

****

ข้าพเจ้ารู้สึกภาคภูมิใจอยู่ว่า นับเวลาตั้งแต่ข้าพเจ้าได้รับหน้าที่เข้าปกครองวัดเทียนถวายนี้ ข้าพเจ้าได้จัดการทำนุบำรุงวัดโดยก่อสร้างปฏิสังขรณ์โบสถ์ ศาลา กุฏิ ถนน ให้เจริญก้าวหน้าเป็นลำดับมา จนเวลาย่างเข้าปี พ.ศ. ๒๔๙๓ ข้าพเจ้ามีอายุ ๗๒ ปี รู้สึกว่าประสาททุกส่วน ทรุดโทรมและเสื่อมทรามลงตามลำดับ ประกอบทั้งสุขภาพก็ไม่สู้จะสมบูรณ์ดีนัก เป็นเหตุให้ปฏิภาณไหวพริบความรู้สึกนึกคิดทุกส่วนเสื่อมทรามลงมาก แต่ก็อาศัยคุณธรรมที่ได้เจริญ อานาปานัสสติกัมมัฏฐานอบรมจิตใจเป็นลำดับมา แม้ทุกขเวทนาจะบีบคั้นมากขึ้นเท่าใดก็ตาม ข้าพเจ้าก็พยามทำจิตใจให้ผ่องใสเจริญด้วยคุณธรรมของพระพุทธองค์เป็นที่ยึดมั่นไว้ตลอดมา แต่เมื่อได้พิจารณาถึงสังขารตนเองแล้วเป็นเสมือนเครื่องจักรกลที่ชำรุดเดินไม่สะดวก จึงมองเห็นฝั่งของสังสารวัฏฏ์ได้ใกล้เข้ามาทุกที อายุขัยก็คงจะไม่จีรังยั่งยืนตลอดไปเท่าใดนัก ข้าพเจ้าจึงตั้งใจจะสละมูลค่าอันเป็นปัจจัยส่วนตัวเท่าที่มีอยู่ให้หมดสิ้นไป ด้วยการก่อสร้างถาวรวัตถุ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ ศาสนา ตลอดจนพุทธศาสนิกชนสืบต่อไปในเบื้องหน้าตามกำลังความสามารถที่ข้าพเจ้าจะพึงกระทำได้ ความประสงค์อันยิ่งใหญ่ของข้าพเจ้านั้น ก็มุ่งที่จะปฏิสังขรณ์อารามนี้ให้เจริญ สถิตสถาพรตลอดไปจนเป็นมรดกของบรรพชนในรุ่นหลัง ๆ

มูลเหตุที่ทำให้ดำริในการก่อสร้างพระพุทธเจดีย์มณฑปนี้ ข้าพเจ้าได้เจริญวิปัสสนา และสวดมนต์อธิษฐานเพื่อให้บังเกิดความสวัสดีแก่ประชาชน ชาติ ศาสนาตลอดมา คืนวันหนึ่งข้าพเจ้าได้นอนหลับสนิทและฝันไปว่า มีชีปะขาวคนหนึ่งสีเนื้อดำแดง นุ่งผ้าขาวโจงกระเบนคาดพุง อายุประมาณ ๖๐ ปี ได้เข้าไปหาข้าพเจ้าที่ข้างเตียงนอน และได้นั่งลงบอกกับข้าพเจ้าว่า ถ้าข้าพเจ้าอยากได้พระบรมธาตุก็จงเปิดโกศดู (ในโกศนี้เป็นโกศใส่พระธาตุ และพระเครื่องลางต่าง ๆ ซึ่งข้าพเจ้าได้รับมรดกมาจากต้นตระกูลพร้อมด้วยตู้เล็กใบหนึ่งตั้งบูชาไว้ที่ข้างเตียงนอนประมาณสัก ๔๐ ปีแล้ว ซึ่งข้าพเจ้าเคยเปิดตู้ดู ไม่เคยพบเห็นพระบรมธาตุที่กล่าวนี้เลย) ในความฝันนั้นว่า ข้าพเจ้าหยิบโกศออกมาเปิดดูมองลงไปในโกศเห็นเป็น สีเขียว สีเหลือง สีแดง ติดอยู่ข้างโกศ ในขณะฝันนั้นข้าพเจ้าไม่เชื่อว่า เป็นพระบรมธาตุนึกว่าคงมีผู้หนึ่งผู้ใดนำเอากระจกสีต่าง ๆ มาใส่ไว้ ชีปะขาวจึงบอกซ้ำอีกว่าให้ข้าพเจ้าเอานิ้วเขี่ยลงไปในโกศ แล้วข้าพเจ้าจึงตกใจตื่นขึ้นและบันทึกความฝันไว้ในสมุด

รุ่งเช้าเมื่อข้าพเจ้าเจริญพระพุทธมนต์เสร็จแล้ว ได้นำโกศออกมาเปิดดู เมื่อได้นำพระธาตุและพระเครื่องลางต่าง ๆ ออกหมดแล้วก็ไม่พบพระบรมธาตุ จึงนึกแต่ในใจว่าความฝันนี้เหลวไหลจริง แต่เมื่อนึกถึงคำของชีปะขาวได้ว่า ให้เอานิ้วลองเขี่ยดู ข้าพเจ้าจึงได้เอานิ้วลงไปควานดูก้นโกศ พระบรมธาตุก็ติดนิ้วมือขึ้นมาโดยเขาถักไว้ด้วยลวดทองคำ เมื่อตัดลวดออกและสรงน้ำเสร็จแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกเกิดความปิติยินดีเป็นอย่างยิ่ง ก็นำไปบรรจุและทำการสักการะทุกคืนวันตลอดมาจนบัดนี้ ผู้ใดได้ทำการสักการะก็เกิดความสวัสดีแก่เขาผู้นั้น ๆ เป็นลำดับตลอดมา อันความฝันของข้าพเจ้านี้ขอรับรองว่าเป็นความจริง มิได้แต่งเสริมเพิ่มเติมขึ้นแต่อย่างใด ขอท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลายจงพิจารณาเหตุผล ตามที่เห็นสมควรเถิด ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าได้พิเคราะห์เห็นว่าพระบรมสารีริกธาตุนี้เป็นสิ่งที่หาได้ยาก และมีมูลค่าอันจะหาสิ่งอื่นมาเปรียบเทียบมิได้ ประกอบทั้งเป็นสิ่งอันศักดิ์สิทธิ์บันดาลให้เกิดความสวัสดีแก่ผู้ที่ได้มาทำการเคารพสักการบูชาเป็นเวลานานมาแล้ว ไม่สมควรที่จะปล่อยปละละเลย ทิ้งไว้ให้ตกเป็นสมบัติของเอกชนในโอกาสต่อไป ข้าพเจ้าจึงได้ดำริที่จะสร้างเจดีย์เล็ก ๆ และนำพระบรมสารีริกธาตุเข้าบรรจุไว้เป็นสมบัติของชาติศาสนาสืบต่อไป ครั้นต่อมาในวันหนึ่ง พล.ต.จ.สุพจน์ พูลเกษ ได้ขึ้นไปเยี่ยมเพื่อทำการคารวะแก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงได้ปรึกษาถึงเรื่องการจะสร้างเจดีย์บรรจุพระบรมธาตุนี้ พล.ต.จ. สุพจน์ พูลเกษ ได้ให้คำปรึกษาว่า ไหน ๆ จะคิดก่อสร้างแล้ว ก็ควรจะสร้างให้ใหญ่โตเพื่อเป็นศรีสง่าแก่วัดนี้ และจะได้ถือว่าเป็นปูชนียสถานอันสำคัญของวัด หากจะจำลองแบบวัดพระศรีมหาธาตุที่ตำบลบางเขนมาย่อให้เล็กลง ก็จะทำความงดงามให้แก่วัดไม่ใช่น้อย ส่วนในเรื่องการเงินควรขออนุญาตทางราชการทำการเรี่ยไรพุทธศาสนิกชนมาสมทบทุนในการก่อสร้าง พล.ต.จ.สุพจน์ พูลเกษ รับว่าจะช่วยดำเนินการในเรื่องนี้ ครั้นต่อมา พล.ต.จ. สุพจน์ พูลเกษ ม.ล.โสภิต นพวงศ์ นายช่างใหญ่กรมโยธาเทศบาลและนายสุ่น ผู้จัดการบริษัทแสงทอง จำกัด ได้พากันขึ้นไปนมัสการข้าพเจ้าอีกครั้งหนึ่ง จึงได้ปรึกษาหารือในเรื่องนี้กันอีก ม.ล. โสภิต นายช่างใหญ่กรมโยธาเทศบาลได้รับว่าจะช่วยเขียนและจัดหาแบบแปลนให้ โดยจะจำลองให้คล้ายกับวัดพระศรีมหาธาตุ ภายใต้เจดีย์จะได้บรรจุพระพุทธบาทจำลองได้ด้วย ส่วนนายสุ่นผู้รับเหมารับจะช่วยทำการก่อสร้างให้ในราคาที่พอสมควร ทั้ง ๓ ท่านนี้และเจ้าคุณปริยัติสุธี วัดมหาธาตุกับคณะสงฆ์ในวัดเทียนถวายได้ช่วยกันหาเงินมาก่อสร้างพระพุทธเจดีย์มณฑป พล.ต.จ. สุพจน์ พูลเกษ เริ่มทำการขออนุญาตต่อทางราชการทำการเรี่ยไรทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคบางจังหวัด ผู้ที่เป็นกำลังในการดำเนินงานนี้ก็มี ท่านเจ้าคุณพระปริยัติสุธี พล.ต.จ. สุพจน์ พูลเกษ ม.ล. โสภิต นพวงศ์ และนายสุ่นผู้รับเหมา บริษัท

แสงทอง จำกัด เป็นกำลังในการดำเนินการนี้ ครั้นเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๔๙๕ จึงได้ประชุมคณะกรรมการจัดการทำพิธีวางศิลาฤกษ์ โดยพระครูไกรสรวิลาส วัดมหาธาตุเป็นโหรผู้วางกำหนดวันเวลาเพื่อให้เกิดความสวัสดีสืบต่อไปในเบื้องหน้า เมื่อเรี่ยรายได้เงินมาก็ลงมือก่อสร้างเป็นลำดับเรื่อย ๆ มา ข้าพเจ้าก็ได้เอาเงินส่วนตัวที่มีอยู่เข้าสมทบในการก่อสร้าง นอกจากนี้ยังมีราษฎรในตำบลนี้มาช่วยด้วยแรงงาน เป็นจำนวนมากกับได้มีคุณนายผะอบ นรเศรษฐสนิธ เจ้าของห้างสรรพาณิชสโตร์ พร้อมด้วยเจ้าคุณวิเชียรธรรมคุณาธารและพระภิกษุในวัดพระเชตุพน ได้นำผ้ากฐินมาทอดที่วัดเทียนถวาย และได้มอบมูลค่าปัจจัยเข้าสมทบทุนในการก่อสร้างพระพุทธเจดีย์มณฑป เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ครั้นในปีต่อมา พล.ต.จ. สุพจน์ พูลเกษ พร้อมด้วยญาติมิตร ได้นำผ้ากฐินไปทอดที่วัดนี้อีกครั้งหนึ่ง และได้มอบมูลค่าปัจจัยเข้าสมทบในการก่อสร้างพระพุทธเจดีย์มณฑปเป็นจำนวนเงิน ๖,๐๐๗ บาท กับได้คุณทองอยู่และนางบุญสม โอวัฒนา ได้นำผ้ากฐินมาทอดที่วัดนี้อีกได้ส่งมอบเงิน ๕,๐๐๐ บาท เข้าสมทบทุนในการก่อสร้างพระพุทธเจดีย์มณฑปด้วย นอกจากนี้ก็มีข้าราชการพ่อค้า ประชาชน ได้สละทรัพย์ช่วยในการก่อสร้างนี้อีกเป็นจำนวนมาก ถึงกระนั้นก็ดีจำนวนเงินที่ก่อสร้างก็ยังไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจึงได้ขอความช่วยเหลือไปยังพณฯ นายกรัฐมนตรี ในฐานะเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม พณฯ นายกรัฐมนตรีได้ส่งเงินมาร่วมในการกุศลนี้อีก ๔๕,๐๐๐ บาท โดยมีนายเชวง ไชยสุตผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ได้เข้าร่วมช่วยเหลือและดำเนินการนี้อีกผู้หนึ่ง การก่อสร้างพระเจดีย์มณฑปนี้นับแต่ได้ลงมือก่อสร้างตลอดมากว่าจะแล้วเสร็จเป็นเวลา ๒ ปีเศษ พระพุทธเจดีย์มณฑปจึงได้สำเร็จลงด้วยความเรียบร้อย รวมเป็นเงินค่าก่อสร้างเป็นจำนวนเงินสองแสนกว่าบาท การที่การก่อสร้างต้องล่าช้าไปบ้างทั้งนี้ ก็เนื่องจากฤดูฝนไม่อาจขนวัตถุก่อสร้างไปดำเนินการได้ ข้าพเจ้ารู้สึกปลาบปลื้มปิติยินดีในมหากุศลส่วนนี้เป็นอย่างยิ่ง โดยระลึกถึงท่านพุทธศาสนิกชนและศิษยานุศิษย์ทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ ที่ได้ร่วมมือกันช่วยเหลือให้สำเร็จผลบรรลุที่หมาย ได้สร้างพระพุทธเจดีย์มณฑปสำเร็จลงเรียบร้อย และจะได้บรรจุพระบรมธาตุลงไว้ในเจดีย์ ซึ่งสร้างพระพุทธเจดีย์มณฑปครอบไว้เป็นปูชนียวัตถุ สำหรับพุทธศาสนิกชนจะได้ทำการเคารพสักการะสืบไป ข้าพเจ้าจึงขอถือโอกาสขอบคุณแก่บรรดาผู้ช่วยดำเนินการนี้ และผู้ที่ออกกำลังแรงกำลังทรัพย์ไว้ในที่นี้โดยทั่วกัน

เนื่องด้วยมูลกรณีดังได้กล่าวมาแล้วนั้น หมอหลุยบ้านประตูน้ำรังสิต ได้ทราบถึงการสร้างพระพุทธเจดีย์มณฑปนี้ จึงได้นำพระธาตุมาขอร่วมบรรจุด้วยอีกหนึ่งองค์ ซึ่งหมอหลุยได้ชี้แจงว่า พระธาตุนี้ได้มาในที่

บูชาโดยเสด็จมาเอง นอกจากนี้ก็ยังมีพระธาตุของององคุลิมารและพระธาตุขนาดเล็กอีกหลายองค์ ที่จะรวบรวมบรรจุในพระเจดีย์มณฑปนี้ ต่อมาได้มีคุณปราณี นางพยาบาลศิริราช พร้อมด้วยญาติมิตรได้นำพระธาตุมามอบถวายให้บรรจุด้วยอีกสี่องค์ มีส่วนสัดและขนาดงดงามตามตำราพระธาตุ ข้าพเจ้าจึงได้รับไว้เพื่อกระทำพิธีบรรจุในคราวเดียวกันและจะได้เริ่มทำพิธีบรรจุในวันที่ ๖ มีนาคม ๒๔๙๘

อนึ่ง การก่อสร้างพระพุทธเจดีย์มณฑป จนกระทั่งถึงงานบรรจุพระบรมธาตุและทำพิธีฉลองในวันที่ ๖ - ๗ - ๘ มีนาคม นี้นั้น ก็ด้วยความอุปการะของคุณพรสม กุณฑลจินดา พระพี่เลี้ยง และคุณจินตนา พลานุชแม่บ้าน นายแพทย์ นางพยาบาล โรงพยาบาลศิริราชทุก ๆ ท่านให้การรักษาพยาบาลข้าพเจ้า จนมีพลานามัยจัดงานครั้งนี้ได้ จึงขอขอบคุณและอนุโมทนาไว้ในที่นี้ด้วย

ด้วยความสำเร็จอันใหญ่ยิ่งนี้ข้าพเจ้าได้เข้านั่งภาวนาต่อหน้าพระบรมธาตุนึกถึงพระพุทธบารมีคุณตามบทคาถาว่า :-

อิติปารมิตาตึสา อิติสพฺพญฺญูมาคตา

อิติโพธิมนุปฺปตฺโต อิติปิโส จ เต นโม.

ขออำนาจพระพุทธบารมีคุณของพระพุทธเจ้าทั้งสามสิบทัศ จงพิทักษ์รักษาชาติ ศาสนา พร้อมทั้งพุทธมามกะชนผู้เคารพนับถือ ให้ได้รับความสวัสดีเจริญงอกงามด้วยความสุข ตลอดกาลนานเทอญ ฯ

พระปทุมวรนายก

อดีตเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี

อวสานลิขิต

****

ข้าพเจ้า พระปทุมวรนายก อายุล่วงแล้วได้ ๗๐ ปีเศษ รู้สึกใจว่าใกล้วันอวสานจักถึงที่สุดแล้วแต่ยังระลึกถึงคุณของ ชาติ ศาสนา ที่ได้อุปถัมภ์บำรุงให้ชีวิตของข้าพเจ้าเจริญมาจนถึงบัดนี้ ด้วยความขอบใจที่โรคภัยไข้เจ็บ ให้เกียรติคุณแก่ข้าพเจ้าเป็นลำดับมา ในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ ร่างกายของข้าพเจ้า ยังสมบูรณ์อยู่บางส่วน เป็นเหตุให้ข้าพเจ้า ได้บำเพ็ญกรณียกิจ ตามระเบียบการของพระพุทธศาสนาได้ ปี พ.ศ. ๒๔๙๙ ขณะเมื่อข้าพเจ้าสวดมนต์เสร็จแล้ว เข้าที่จำวัด หลับได้สนิทดี จนถึงเวลาประมาณ ๑.๐๐ น.เศษ ขณะที่ข้าพเจ้ากำลังจำวัดหลับสนิทนั้น ได้ฝันเห็นภาพกะทาชายผู้หนึ่ง อายุประมาณ ๖๐ ปีเศษ นุ่งขาวโจงกระเบนห่มขาว เข้าไปใกล้ที่เตียงนอนแล้วปลุกข้าพเจ้าว่า " ท่าน ท่าน ท่านอยากจะได้พระบรมธาตุ หรือ ท่านจงเปิดโกศของท่านดูซี " (โกศใบนี้พร้อมด้วยตู้เล็ก ๑ ใบ ตู้กว้าง ๑ คืบ สูง ๑ คืบเศษ มีโกศใส่พระธาตุพระเครื่องอยู่ในนั้นด้วย ข้าพเจ้าได้รับมรดกมาจากต้นตระกูล เมืองนนท์ คลองบางซื่อ ได้บูชาอยู่กว่า ๑๐ ปี)

ข้าพเจ้าเปิดตู้แล้ว นำโกศออกมาเปิดดู เมื่อเปิดโกศเอาพระธาตุและพระเครื่องออกหมดแล้ว ไม่เห็นมีอะไรเป็นที่แปลกตา จึงผินหน้าไปหัวเราะเยาะกะทาชาย กะทาชายเขาตอบมาอีกว่าท่านเอานิ้วคนลงไปให้ถึงก้นโกศซี , ข้าพเจ้าได้กระทำตามกะทาชายนั้นบอก เมื่อยกมือขึ้นมาพ้นปากโกศก็มองเห็นพระบรมธาตุติดปลายนิ้วมา โตประมาณเท่าซีกเม็ดพริกไทย อย่างเล็ก ข้าพเจ้าจึงอัญเชิญประดิษฐานบนพานทอง ตั้งสักการบูชาในคืนนั้นด้วยความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ตั้งใจจะสร้างพระพุทธเจดีย์ เพื่อเป็นที่สักการบูชาทั้งส่วนตัว และส่วนพุทธศาสนิกชน ข่าวมงคลนี้ได้กระจายแพร่หลายไป ทราบถึงพุทธศาสนิกชนเป็นส่วนมาก ผู้ที่เลื่อมใสศรัทธามาก ได้ส่งเงินเข้ามาสมทบการก่อสร้างเป็นจำนวนมาก ข้าพเจ้าจึงคิดเปลี่ยนวิธีสร้าง เป็นรูปมณฑปเพื่อประโยชน์แก่ชาติศาสนาต่อไป แต่ในปีนั้นเหตุการณ์ของโลก กำลังฉุกเฉินและคับขันอยู่ ด้วยการสงครามรอบทิศ เดชะพระบารมีคุณแห่งพระพุทธศาสนา ทำให้ชาติไทยเราเจริญเป็นลำดับมา

ข้าพเจ้า เมื่อได้เห็น และทราบอภินิหารของพระบรมธาตุนี้แล้ว เกิดความเลื่อมใสเป็นอย่างยิ่ง ที่ข้าพเจ้าพูดนี้พูดตามความเห็นอภินิหารของพระบรมธาตุ และตามความเป็นจริงทุกอย่าง ในเรื่องที่ได้พระบรมธาตุและเห็นพระอภินิหาร ที่พูดถึงอภินิหารของพระบรมธาตุนั้น เป็นความจริงทุกประการ เพราะข้าพเจ้าเป็นสมณะมีศีลเป็นที่รักยิ่ง

เมื่อการก่อสร้างมณฑป และบรรจุพระบรมธาตุเสร็จแล้ว เมื่อกำลังจำวัดหลับสนิทดี ได้ฝันไปว่ามีใครมาบอกพระคาถาให้

พุทโธ พุทธานัง พุทธะลาภัง วิภาสิตัง พุทธะตัง สะมะนุปัตโต พุทธะโกตัง ชิวหาสุวัณณัง มะธุวาจัง ปิยัง มะมะ ฯ

พระคาถานี้ ข้าพเจ้าได้โดยฝัน และได้ท่องอยู่กำลังหลับเหมือนละเมอ สักครึ่งชั่วโมง เมื่อตื่นขึ้นจึงได้รีบบันทึกไว้ในสมุด เมื่อข้าพเจ้าตื่นขึ้นแล้ว จึงได้นำต้นฉบับไปกราบเรียนหารือกับเจ้าคุณพระพิมลธรรม วัดมหาธาตุท่านรับรองว่า ไม่มีอักขระตัวใด ที่จะผิดพลั้ง หรือผิดระเบียบพระพุทธคาถา ท่านขอต้นฉบับไว้ ๑ แผ่น เมื่อข้าพเจ้ากลับมา พบท่านผู้หญิงคนหนึ่ง ได้อ่านแล้วมีความเลื่อมใสมาก พิมพ์มาให้ราวสัก ๑,๐๐๐ จบ โดยบอกว่า ขอให้แจกพวกเราให้ทราบทั่วกันหน่อย แต่เสียดายที่ยังไม่พบคุณหญิงผู้นั้น เพื่อแจ้งเรื่องให้ทราบจะยินดีมาก ส่วนข้าพเจ้ากลับมาถึงวัด ได้นำพระคาถาขึ้นบูชา คัดเอาหัวใจของคาถา สร้างขึ้นเป็นองค์พระ สร้างมณฑปขึ้น ๑ หลัง ราคา ๓๓,๓๐๐ เศษ เมื่อมณฑปเสร็จแล้ว จะได้นำพระพุทธลิ้นทอง ที่สร้างขึ้นด้วยหัวใจพระพุทธคาถา ขึ้นประดิษฐาน เปิดโอกาสให้พุทธศาสนิกชนได้ทำการสักการบูชาให้สมความปรารถนาในเร็ววันนี้ ขอท่านทั้งหลาย จงตั้งใจทำสักการบูชา เพื่อความเจริญของชาติ ศาสนา ของเราต่อไป

ที่ข้าพเจ้าพรรณามานี้ ด้วยความจริงที่ข้าพเจ้าได้เห็นมาแล้วทุกประการ โอกาสน้อยที่จะพิมพ์หนังสือเรื่องนี้แจกกันโดยทั่วถึง ขอท่านทั้งหลาย จงได้รับความสวัสดีและเจริญงอกงาม ด้วยความสุขโดยทั่วกันเทอญ

พระปทุมวรนายก

อดีตเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี

“ บางตอน ”

จากหนังสือ “ นานานิพนธ์ ” ของพระปทุมวรนายก ฉบับพิมพ์ พ.ศ. ๒๕๐๕

สิ่งที่มีขึ้นเป็นขึ้นโดยผิดธรรมดา หรือน่าอัศจรรย์ ตลอดจนความฝันเป็นต้น คติของท่านโบราณถือว่าเป็นนิมิตหรือเป็นลางเครื่องหมายของความเจริญหรือความเสื่อมทรามอย่างศักดิ์สิทธิ์ แล้วแต่สิ่งที่ผิดธรรมดานั้นจะแสดงลักษณะให้ทราบผล ท่านวิญญูชนจึงว่างตำรับตำราไว้เป็นเครื่องพยากรณ์เป็นส่วนมาก แต่นิมิตความหลากหรืออัศจรรย์นั้น มักจะมีแก่ท่านผู้มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่โดยมาก โดยกุศลากุศลผลให้ปรากฏ ท่านผู้ที่ได้อ่านหรือศึกษาคัมภีร์ปฐมสมโภธิ์อันเป็นประวัติของพระพุทธเจ้า หรือชาดกต่าง ๆ ตลอดจนประวัติศาสตร์เช่นประวัติของพระนเรศวรมหาราช คราวทำยุทธสงครามกับพระมหาอุปราชา ผู้ได้ศึกษาและอ่านฟังแล้วก็ย่อมจะทราบได้ดี

เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๖๐ ในราวปลายเดือน ๑๒ ข้าพเจ้าฝันว่า พระพุทธเจ้าหลวงนำโกศสมเด็จพระวันรัต (แดง) วัดสุทัศน์ ซึ่งเป็นบุพพาจารย์และผู้จัดการส่งพระครูศีลานุโลมคุณขึ้นมาอยู่วัดเทียนถวายนำมาพระราชทานแด่พระครูศีลานุโลมคุณที่ปลายสะพานน้ำหน้าวัด มีทหารหามแคร่โกศอันดาดด้วยผ้าขาว ๔ คน พระครูศีลานุโลมคุณเป็นผู้นำจูงผ้าขึ้นมา ข้าพเจ้าถือฉัตรนำหน้า พอขึ้นมาถึงสะพานหน้าโบสถ์ก็พอดีตื่นจากหลับ ข้าพเจ้านึกว่าเป็นความฝันที่น่าอัศจรรย์ ซึ่งไม่เคยพบเคยเห็น ครั้นล่วงเวลามาถึงเดือนอ้ายเวลาเช้าหอมดอกไม้ฟุ้งไปทั่วทั้งวัดและหอมอยู่อย่างนี้เป็นเวลา ๓ วัน พระเณรส่วนมากต่างพูดถามกันว่าหอมดอกอะไร ในเช้าวันที่สามข้าพเจ้าตรวจค้นจึงพบต้นรวงผึ้ง ซึ่งปลูกไว้ทางรั้วกุฏิทิศตะวันออกกำลังออกดอกสะพรั่งเต็มต้น มีกลิ่นหอมมาก แต่ธรรมดาดอกรวงผึ้งไม่เคยมีกลิ่นหอมเช่นนี้ ข้าพเจ้าจึงนำเรื่องมาเรียนให้ท่านพระครูทราบ แต่ท่านไม่ได้ทำนายทายทักแต่อย่างใด เป็นแต่พูดว่าดอกรวงผึ้งไม่เคยหอม เรื่องนี้จึงเป็นอันเงียบไป ครั้นต่อมาในเดือนนั้น ท่านก็ได้รับเลื่อนยศสมณศักดิ์ขึ้นเป็นพระครูธรรมมานุสารี ศีลสาราภิรักษ์สังฆวาหะ ตำแหน่งเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานีในปีนั้น ครั้นต่อมาถึงวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๖๔ ท่านได้รับเลื่อนสมณศักดิ์ขึ้นเป็นพระราชาคณะที่ พระธรรมมานุสารี ศีลสาราภิรักษ์ สังฆปาโมกข์ โดยทรงเห็นดีเห็นชอบของพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวรสิริวัฒน์ เจ้าคณะใหญ่หนกลาง ทรงเสนอขอแต่งตั้งทั้งสองตำแหน่งแต่ก่อนที่จะทรงแต่งตั้งเป็นพระครูธรรมมานุสารี ตำแหน่งเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานีนั้น พระองค์ท่านรับสั่งว่าในที่ประชุมมีผู้คัดค้านอยู่บ้างโดยเห็นว่าท่านมีอัธยาศัยหนักแน่นเกินไปในฝ่ายสมณะ เกรงว่าจะดำเนินงานไปไม่สะดวก เพราะทางการกำลังจะจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ให้เข้าระเบียบองค์คุณของนักธรรม ฉันรับรองว่ามีศิษย์ที่สามารถจะทำงานแทนทุกอย่างได้ เมื่อข้าพเจ้าได้ทราบพระกระแสรับสั่งเช่นนี้แล้วยินดีด้วยความรู้สึก

ในใจว่า เป็นโอกาสที่จะได้ฉลองพระเดชพระคุณท่าน และบำเพ็ญศาสนกิจได้เต็มความสามารถ ด้วยเหตุนี้ กรณียกิจทุกอย่างทั้งฝ่ายปริยัติและฝ่ายบริหาร อันเป็นหน้าที่ของเจ้าคณะจังหวัดจะพึงกระทำ ข้าพเจ้าต้องรับภาระเป็นกำลังช่วยท่านด้วยความสุจริตใจ

เรื่อง โลกหมุน (*วฏฺโฏ โลโก*)

โลกมีกำลังเร่ง　　รุดหน้า
สูเจ้าอย่าทำตน　　เป็นคนเฉื่อยชา
จงรีบก้าวสาวขา　　ให้ทันโลก อย่าติดหล่ม
ผู้ติดหล่มโลกลึก　　เร่งรู้สำนึกตน ๆ

หล่มของโลกในที่นี้มีอยู่ ๕ แปลง คือ

๑. ความโง่
๒. เกียจคร้าน
๓. โกรธง่าย
๔. ใจจืด
๕. ลบหลู่

ผู้ติดหล่มใน ๕ แปลงนี้ แม้แปลงใดแปลงหนึ่ง ชื่อว่าเดินไม่ทันเพื่อน ชีวิตจักเปล่าเปลี่ยวไม่สดใส หรือจักแห้งแล้งตลอดกาล ฯ

พจนสุภาษิตนี้ ควรตั้งเป็นกระทู้บทนำให้ยุวชนจดจำไว้เป็นหลักการในแผนกจริยศึกษา พร้อมด้วยคำอธิบายให้ทราบเหตุผลคติทางดำเนินของโลกด้วย ต่อแต่นั้นผู้สอนหรือผู้อบรม ก็ควรเลือกเก็บข้อธรรมต่าง ๆ ในแผนกคิหิปฏิบัติอันมีอยู่ในหนังสือนวโกวาท นำมาชี้แจงให้สมเหตุสมผลทั้งฝ่ายดีฝ่ายชั่ว เพื่อผู้ฟังถอนตนขึ้นจากหล่มได้พร้อมทั้ง ๕ แปลง ให้เป็นลำดับประจำวัน โดยชี้แจงถึงเหตุของผู้ที่จะถอนตนขึ้นจากหล่มแปลงที่ ๑ คือ ความโง่ ก็ต้องถอนขึ้นได้ด้วยการหมั่นศึกษาสดับฟังให้จงมาก หากจะนำข้อธรรมทั้ง ๕ ในการสร้างตนเองตามอุดมคติของชาติมาสอนก็ได้ คือ

๑. ความเป็นผู้ฉลาด
๒. ความเป็นผู้กล้าหาญคล่องแคล่ว
๓. ความเป็นผู้มีการศึกษาสดับฟังมาก
๔. ความเป็นผู้มีการจดจำหลักธรรมและวิชาการได้แม่นยำ
๕. เป็นผู้ปฏิบัติซื่อตรงเที่ยงธรรม และสมควรแก่ธรรม

คำอธิบายในหลักการสร้างตนเองทั้ง ๕ ข้อนี้ มีอยู่ในหนังสืออุดมคติ ซึ่งได้พิมพ์แจกไว้ทั่วถึงกันแล้ว

ส่วนโทษของการติดหล่มแปลงที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ ก็ควรเลือกหลักธรรมต่าง ๆ ในคิหิปฏิบัติหมวดจตุกกะมาสอนและอบรมให้สมเหตุสมผลตามหลักกระทู้ที่ตั้งไว้ทุก ๆ แปลง ตัวอย่างเช่นผู้ติดหล่มในแปลงที่ ๒ เมื่อชี้โทษของความเกียจคร้าน อืดอาดเฉื่อยชา ให้ทราบแล้ว ก็พึงนำข้อธรรมคือ ทิฏฐธัมมิกัตถะ ประโยชน์คือประโยชน์ในปัจจุบันมาแสดงให้ฟัง มีอุฏฐานสัมปทาเป็นต้น ส่วนหล่มแปลงที่ ๓ ที่ ๔ คือ โกรธง่ายใจจืด ทั้ง ๒ แปลงนี้เป็นกิเลสอย่างต่ำและอุปสรรคตัดความเจริญทุกวิถีทาง ฉะนั้นการสอนและการอบรม ก็ควรเลือกเก็บข้อธรรมในหมวดจตุกกะที่กล่าวแล้วนี้ตั้งแต่กรรมกิเลส คือธรรมเครื่องเศร้าหมองใจ ๔ อย่างเป็นต้นมาสอนและอบรมประจำวัน ตามวันและเวลาที่จะกระทำได้ ฯ

ส่วนหล่มแปลงที่ ๔ คือ ลบหลู่ ข้อนี้เป็นภัยทั้งส่วนตัวและส่วนรวม มีโทษทั้งปัจจุบันและอนาคต ฉะนั้นการสอนก็ควรนำความเคารพทั้ง ๖ ประการ อันเป็นอุดมคติของชาติแยกแยะมาสอนประจำวัน ทำความเข้าใจให้แจ่มใสทุก ๆ ข้อตลอดจนสอนให้รู้จักทำความเคารพต่อวุฑฒบุคคล มีมารดาบิดาและครูอาจารย์เป็นต้นกับพึงมุ่งหมายให้รู้จักรักชาติศาสนาเป็นที่สุดด้วย เมื่ออาจารย์และครูได้สั่งสอนและอบรมตามนัยที่กล่าวมาแล้วนี้ก็พึงมั่นใจเถิดว่า ได้ทำกรณียกิจอันสมควรแก่ตำแหน่งทุกประการแล้ว

ขอความสวัสดี จงมีแก่ท่านผู้สอนและศึกษาอบรมโดยทั่วกันทุกท่านเทอญ ฯ

****

อยู่	**ไหนไป่ก่อเกื้อ**	**การเรียน**
ดื้อ	**บดดื้อฝนเพียร**	**อาจรู้**
นาน	**หน่อยค่อยเสถียร**	**แทนปราชญ์ เก่าแฮ**
ดี	**โด่งส่งกลิ่นอู้**	**แซร่ซร้องสรรเสริญ**

คาถากรวดน้ำคำไทย

๑. อิมินาข้าขอนบ	พระสามภพ อุดมญาณ
ตูข้าสร้างสมภาร	กุศลไว้ ก็มีมาก
ศีลทาน การสดับ	อเนกนับ ประจำปี
อดใจถือขันติ	ระงับโทษ กิเลสหนา ฯ
๒. เนกขัมม์ พรหมจรรย์	ตูข้านั้น ประพฤติมา
อารี ตัวเมตตา	มานะเอื้อ เกื้อการุณ
สละ สิ่งของรัก	เปลื้องปลดชัก ออกทำบุญ
ศรัทธา คือตัวทุน	เหตุจิตมุ่ง พระนิพพาน ฯ
๓. ขุดบ่อ ก่อถนน	อุทิศผล เป็นสาธรณ์
แทนคุณ บิดามารด์	สงเคราะห์สงฆ์ และพราหมณ์ชี
วัตถุ สังคหะ	สร้างธรรม เจ็ดคำภีร์
วินัย ตัวบาลี	เป็นรากมั่นพระศาสนา ฯ
๔. ตู้หีบ ประจงสร้าง	ซ่อมแซมบ้าง ของเก่ารา
บอกบุญไม่ฉันทา	มากน้อยให้ ตามควรมี
บวชนาคและ เผาศพ	พระบาทนบ จบชุลี
กุฏิสร้าง พระเจดีย์	ศรัทธาเพิ่ม ไม่ละวาง ฯ
๕. ขอพระ ดลจิตข้า	ผู้ศรัทธา การก่อสร้าง
เกิดไหนอย่าได้ห่าง	ได้ร่วมศาสน์ พระทรงธรรม
ปฏิบัติ ตัดใจยิ่ง	สลัดทิ้ง ส่วนเวรกรรม
ชนใดใจอาธรรม	ขอเกิดห่าง สักร้อยโยชน์
๖. เกิดไหน อย่าได้แคล้ว	จงใจแน่ว ต่อประโยชน์
คราวใด พระเจ้าโปรด	ข้าลุล่วง ถึงนิพพาน
บิดร และมารดา	กับตัวข้า เป็นประธาน
เกิดไหน ชื่นใจบาน	ปัญญายิ่ง กว่าฝูงชน ฯ

๗. อินทร์พรหมศักดาเดช ทั้งเทเวศ ทั่วสากล
อาจารย์ ผู้บอกมนต์ รับผลด้วย ช่วยค้ำจุน
เดชะ ข้าแผ่ผล ขอกุศล เข้าอุดหนุน
ภรรยา (ชายว่า)
อยู่ไหนให้อุ่นใจ สะพรั่งพร้อมบุตร ฯ
ภัสดา (หญิงว่า)

(นิพพานปัจจโยโหตุ)

ลิขิตอวสานภาค ๑

เป็นเรื่องบันทึกความรู้เฉพาะตน

วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๐ ตรงกับวันอังคาร อายุครบ ๖๓ ปี ๕ เดือน ๑๔ วัน ฯ

" ภารา หเว ปญฺจกฺขนฺธา "

เบญจขันธ์ทั้งหลาย เป็นภาระที่หนักยิ่งเว้ย ฯ

ปีนี้ความแปรปรวนของเบญจขันธ์ได้ทวีมากขึ้นกว่าทุกปี บางเวลาจนเป็นเหตุให้มองเห็นความแปรปรวนของนามธรรมมากขึ้น มติความเห็นเป็นส่วนตัวว่า อายุจะไม่เกิน ๖๖ ปี เพราะโรคเก่าโรคใหม่เพิ่มทวีมากขึ้นเป็นลำดับ นับตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. ๒๔๘๗ ต้องทำการบริหารตนเองทุกค่ำเช้า พร้อมทั้งการฉันยา ทายา หยอดยา เป็นกิจประจำวันมาโดยลำดับ สิ่งที่รบกวนมาก อะไรไม่ยิ่งไปกว่าโรคเส้นประสาท มีอาการให้หงุดหงิดโกรธง่ายใจเร็ว เป็นช่องทางให้กิเลสมารภายในเข้ากลุ้มรุมใจจนนอนไม่หลับ ให้หวาดเสียวพะว้าพะวังห่วงใยเหมือนหนึ่งคนผู้เดียวจะเดินทางเข้าสู่ป่าที่เปลี่ยวเมื่อจวนจะพลบค่ำ ฉะนั้น โอ้เบญจขันธ์นี้ เป็นภาระที่หนักยิ่งจริงเจียวหนอ ? ทั้งกิเลสมารก็คอยขู่ตะคอกหลอกหลอนให้ใจสะดุ้งหวาดเสียว ไม่มีเวลาสงบได้จนร่างกายซูบซีดเศร้าหมองเป็นไปตามอำนาจของกฎธรรมดา ครั้นถึงเวลาเช้าวันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๐ ซึ่งเป็นวันเขียนเรื่องนี้ นั่งอยู่ในห้องที่ว่างแขก ระลึกถึงหลักธรรมและถ้อยคำที่เคยปราศรัยกับท่านผู้หวังปฏิบัติธรรมส่วนสูงผู้หนึ่ง มีความเห็นไปในแง่เดียวกันว่า ความสงบจากสิ่งทั้งปวงเป็นทางของความสงบสุขที่แท้จริง ใจที่ไม่สงบได้ ก็เพราะไปรับเอาภาระของเบญจขันธ์มาเป็นอารมณ์ ฉะนั้นจึงตัดสินใจว่า แต่นี้ต่อไปจะพยายามปลอบใจให้ปล่อยวางเสียซึ่งภาระของเบญจขันธ์ ตามส่วนตามชั้นที่จะทำได้ ชั้นต้นก็จะเริ่มจัดการกับภาระภายนอกก่อน คือสมบัติหรือบริขารอันเป็นของมีอยู่ตามสภาพปุถุชนผู้ปกครองหมู่คณะ และบ้านเรือนจะมิให้ปะปนกัน ส่วนบ้านให้เป็นส่วนบ้าน ส่วนวัดให้เป็นส่วนวัด ซึ่งจะได้จัดการโอนมอบอุทิศตามควรแก่เหตุการณ์ ดังที่เคยจัดและมอบหมายให้ส่วนบูชามาบ้างแล้ว คือ

๑. โต๊ะหมู่ ๙ เท้าสิงห์ประดับมุข พร้อมทั้งเครื่องแก้วที่ตั้งประจำหมู่ ขออุทิศเป็นเครื่องบูชาพระพุทธรูปปฏิมากรประจำหอสวดมนต์

๒. โต๊ะหมู่ไม้สักทาน้ำมันสีประดู่ หมู่ ๙ หมู่ ๗ สองหมู่พร้อมด้วยเครื่องพานแก้วประแจกัน เชิงเทียน ขออุทิศไว้เป็นเครื่องใช้สำหรับวัด เพื่อประโยชน์แก่ศิษย์และประชาชนได้ใช้ในการกุศลต่าง ๆ ฯ

๓. เก้าอี้หมู่พร้อมด้วยโต๊ะสำหรับรับแขก ๓ หมู่ อุทิศเป็นของสงฆ์สำหรับวัด ฯ

๔. เครื่องภาชนะต่าง ๆ ที่เหลือจากการบำเพ็ญกุศล หรือการให้ปัน โดยความขอบใจทั้งส่วนตัวและผู้จัดการที่เหลืออยู่ คงให้เป็นสมบัติของวัด ฯ

ลิขิตอวสานภาค ๒

วันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๐

อายุของข้าพเจ้าได้เวียนมาบรรจบครบ ๖๖ ปี เมื่อเดือน ๔ ปี พ.ศ. ๒๔๘๙ รู้สึกภาคภูมิใจคาดหมายว่าชีวิตจักดำรงต่อไปอีกได้ สมควรที่จะบำเพ็ญกุศลส่วนใดส่วนหนึ่งให้เป็นประโยชน์ส่วนรวมเพื่อเป็นที่ระลึกของญาติมิตรและศิษยานุศิษย์ เมื่อได้ประชุมปรึกษาแล้วเห็นพ้องกันว่า ควรจะหล่อรูปไว้เป็นที่ระลึก เมื่อเป็นที่ตกลงแล้วข้าพเจ้าจึงหวนระลึกถึงเจ้าคุณธรรมานุสารี อดีตเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี สำนักวัดเทียนถวาย องค์ที่ ๑ ซึ่งเป็นบุพพาจารย์ สมควรจะหล่อรูปท่านไว้เป็นที่ระลึกด้วย จึงได้จัดการหล่อรูปขึ้นไว้ทั้งสององค์ พร้อมทั้งมีการหล่อพระพุทธรูปและหล่อพระบาทจำลองด้วย รวมจำนวนเงินของผู้บริจาคในการกุศลนี้ทั้งสิ้นหมื่นเศษ เมื่อใช้จ่ายแล้วยังคงมีเงินเหลือประมาณสองพันบาทเศษ ฯ

ครั้นล่วงถึง พ.ศ. ๒๔๙๐ ด้วยเหตุที่มีทุนเหลือจากการหล่อรูป ข้าพเจ้าจึงปรารภจัดการสร้างพระไตรปิฎกเป็นสำนวนเทศนาตามฉบับกรมการศาสนา จึงได้เพิ่มทุนของข้าพเจ้าอีก ๑,๕๐๐ บาท รวมกับทุนที่เหลือจากการหล่อรูปเป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท ตั้งเป็นทุนสร้างพระไตรปิฎก มีคณะญาติมิตรศิษยานุศิษย์เข้ามาสมทบอีกรวมรายรับทั้งสิ้น ๑๑,๕๐๓.๖๕ บาท ซึ่งได้บันทึกชื่อของผู้บริจาคลงในลานทอง เก็บไว้ในตู้พระไตรปิฎกเป็นที่ระลึกด้วยแล้ว ถึงกระนั้นเงินก็ยังเหลือประมาณ ๖๕๓ บาทเศษ จึงได้ปรารภสร้างธรรมาสน์อีก ๑ ธรรมาสน์ มีผู้เข้าสมทบทุนอีกเป็นส่วนมาก เมื่อคิดรายจ่ายในงานกุศลที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดเงินก็ยังเหลืออีก ๑,๐๐๐ บาท จึงได้นำมาใช้จ่ายตั้งมูลนิธิบำรุงการศึกษาจังหวัดปทุมธานี และพิมพ์หนังสือคู่มือภิกษุใหม่ แจกจังหวัดนนทบุรีอีกส่วนหนึ่ง เหลือจากนั้นบ้างเล็กน้อยได้นำเข้าฝากคลังออมสิน จังหวัด-ปทุมธานี เพื่อใช้จ่ายในการสร้างพระไตรปิฎก ซึ่งยังรับหนังสือไม่เสร็จสิ้นอีกต่อไปด้วยจำนวนเงินตามบัญชีเงินที่กล่าวมานี้ เป็นการตรวจค้นตามบัญชีที่ทำไว้เมื่อคราวหล่อรูปและสร้างพระไตรปิฎก อาจจะขาดตกบกพร่องหรือก้ำเกินอยู่บ้างเป็นธรรมดา ฯ

ลิขิตอวสานภาค ๓

เริ่มเขียน เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๒

พอถึงปีพุทธศักราช ๒๔๙๒ อายุของข้าพเจ้าบรรจบครบ ๖๙ ปี โรคอันเกิดจากสภาพของสังขารได้เริ่มทวีมากขึ้น รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ย่อมเสื่อมทรามแปรปรวนไม่เป็นไปตามประสงค์ แม้จะรู้สึกอยู่บ้างก็เป็นเหตุให้เสียกำลังใจ แต่ก็เป็นกุศลดีส่วนหนึ่ง ซึ่งได้เคยอบรมใจไว้ตามหลักอานาปานัสสติกัมมัฏฐาน ซึ่งได้พิมพ์แจกไว้เป็นส่วนมากด้วยแล้ว จึงพอเป็นช่องทางผูกใจในอานาปานัสสติกัมมัฏฐานนี้ และยังมีส่วนยินดีว่าอายุเจริญเกินคาด ครั้นถึงวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๒ จึงได้ร่วมใจกับคณะศิษย์และทายกทายิกาบำเพ็ญกุศลวันเกิดเป็นการฉลองอายุ ในการนี้ได้จ่ายปัจจัยส่วนตัวรวมกับของคณะศิษย์และท่านที่นับถือ สิ้นเงิน ๒,๒๔๘ บาท แต่ปัจจัยส่วนตัวและเงินที่เหลือจากการกุศลต่าง ๆ กับเงินรายได้ของวัดบ้างรวม ๘,๐๐๐ บาท ซึ่งได้ฝากคลังออมสินในประเภทนิติบุคคล เพื่อปฏิสังขรณ์เสนาสนะ จึงปรารภซ่อมแซมปฏิสังขรณ์พระอุโบสถ ช่างลงมือทำเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๙๒ ในการกุศลปฏิสังขรณ์พระอุโบสถนี้มิได้ทำฎีกาหรือเรี่ยไร เพราะเข้าใจว่าทุนมี อาจจะพอแล้ว แม้กระนั้นผู้ที่ทราบก็เกิดศรัทธาสละทรัพย์เข้าร่วมทุนทั้งสิ้น ๗,๐๐๐ บาทเศษ รวมเข้าในจำนวนสมุดนิติ จึงรวมเป็นเงินในกุศลส่วนนี้ ๑๕,๐๐๐ บาท คงใช้จ่ายในการปฏิสังขรณ์อุโบสถหมดเงินประมาณ ๘,๕๐๐ บาท จึงยังคงเหลือเงินตามบัญชีที่ฝากคลังออมสินสมุดนิติไว้เพื่อฉลองอีก ๖,๕๐๐ บาท แต่จำนวนเงินนี้จะต้องแบ่งใช้ค่าพระไตรปิฎกอีก ๓,๔๐๐ บาท จึงคงเหลือเงินที่ใช้จ่ายในการฉลองเพียง ๓,๑๐๐ บาท ส่วนการฉลองโบสถ์ยังเป็นอนิจจังอยู่ เพราะในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ นี้ พออย่างขึ้นเดือนเมษายน โรคภายในได้กำเริบร้ายแรงขึ้นเป็นลำดับ มีอาการปวดโครงทั้งสองข้าง จำวัดไม่หลับ ร่างกายทรุดโทรมลง เมื่อทนความปวดไม่ไหว พอถึงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๒ จึงต้องลงไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลศิริราช โดยความเข้าใจเป็นส่วนตัวว่า กระดูกโครงหักเพราะถูกเหยียบโดยไม่เจตนา เมื่อนายแพทย์ตรวจแล้วแนะนำว่ากระดูกไม่หัก ได้พักรักษาตัวอยู่หนึ่งเดือน รู้สึกว่าการปวดโครงเบาลงมากแต่ยังไม่หายขาด จึงกลับขึ้นมาวัดเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๙๒ ในระหว่างที่พักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช ได้รับการรักษาพยาบาลพร้อมทั้งการอุปถัมภ์จากนายแพทย์และคณะนางพยาบาลอย่างดียิ่ง ซึ่งจะลืมอุปการคุณของท่านเหล่านั้นเสียมิได้เลย ร่างกายสมบูรณ์มากขึ้น มีน้ำหนักตัวถึง ๕๘ กิโล เมื่อกลับมาถึงวัดแล้วมีผู้มาขอถ่ายรูปข้าพเจ้า เสร็จแล้วส่งมาถวายข้าพเจ้า ๒ รูป เมื่อมองเห็นผาดๆ

จำไม่ได้เพราะมีความอ้วนขึ้นมาก ครั้นรับมาพิจารณาจึงจำได้ ข้อนี้ส่อให้เห็นอำนาจคุณของโรงพยาบาลศิริราช พร้อมทั้งท่านผู้อำนวยการและนายแพทย์กับคณะนางพยาบาล ซึ่งทำกิจตามหน้าที่ด้วยอัธยาศัยเป็นอย่างดียิ่ง แต่ธรรมดาของสังขารทั้งหลายไม่เลือกว่ามีวิญญาณหรือไม่ ย่อมมีโรคร้ายไข้เจ็บเข้าครอบงำอยู่ทุกสิ่ง โดยเฉพาะชีวิตของมนุษย์แล้ว จักไม่อยู่เกินไปกว่า ๑๐๐ ปี หรือจะเกินไปบ้างก็จักต้องแตกดับในวันใดวันหนึ่งเป็นแน่นอน

นี่เป็นความรู้สึกตัวเมื่อกลับจากโรงพยาบาลแล้ว แม้ร่างกายจะอ้วนท้วนสมบูรณ์ขึ้นด้วยอำนาจคุณยาของนายแพทย์และนางพยาบาลที่อุปถัมภ์ ก็มิวายเว้นจากชราพยาธิมรณะอันเป็นสิ่งที่แน่นอนเลย ด้วยเหตุนี้จึงได้ปรารภความเพียรอบรมใจให้รู้สึกยิ่งขึ้นด้วยวิธีเจริญอานาปานัสสติกัมมัฏฐานตามระเบียบการที่ได้เรียบเรียงไว้ ผลที่ได้ก็เป็นที่พึงพอใจอยู่มาก อย่างน้อยก็ได้รู้ได้เห็นสิ่งที่ยังไม่เคยเห็น อันกำลังใจที่ได้อบรมแล้วแม้ยังไม่ถึงขีด หากทำด้วยความเชื่อถือให้เกิดเป็นนิมิตความรู้สึกนึกคิดที่อาจจะเป็นความจริงให้ปรากฏเป็นความรู้ส่วนตัวได้ แต่ยังไม่กล้าพอที่จะเขียนเรื่องให้ท่านผู้อื่นทราบตลอดได้ แต่ที่เขียนมานี้อาจเป็นคุณของจิตตวิทยาขั้นต่ำ ๆ ส่วนหนึ่ง ท่านนักศึกษาคงเข้าใจได้ดี ฯ

อนุสนธิความติดต่อจากภาค ๓

วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๓

ปีนี้อายุของข้าพเจ้าเมื่อนับโดยปี ก็ย่างเข้าสู่ ๗๐ เต็ม แต่ก่อนที่จะสิ้นปีเก่า ความแปรปรวนของเบญจขันธ์ รบเร้ารุกรันมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่วนนามธรรมคือ

๑. **เวทนา** อารมณ์ที่เป็นสุขหรือทุกข์ และอุเบกขาจะหาความเที่ยงแท้แน่นอนสักชั่วโมงหนึ่งไม่ได้ เปลี่ยนแปลงยักย้ายทุกขณะ ทำให้จิตใจระส่ำระสายไปตามด้วย ถ้าไม่รู้เท่าปล่อยไว้ก็เป็นภัยแก่สมาธิจิต ฯ

๒. **สัญญา** ความจำได้หมายรู้ก็เลอะเลือนเคลื่อนคลาด แม้นัยน์ตาจะมองเห็นผู้ที่รู้จักคุ้นเคยรักใคร่ บางท่านจำไม่ได้ว่าเป็นใครอยู่ที่ไหน แม้จะสำรวมใจนึกแล้วก็จำไม่ได้ เป็นเหตุให้ต้องถามชื่อถามบ้าน ผลที่สุดก็เป็นเหตุให้เสื่อมทรามในความนับถือ ฯ

๓. **สังขาร** ธรรมเครื่องปรุงแต่งให้เกิดความรู้สึกนึกคิดในขณะพูดก็เสื่อมหายหดสั้น จะนึกได้ก็เฉพาะสิ่งหนึ่งหรือเรื่องหนึ่งเท่านั้น ข้อนี้นับว่าเป็นอันตรายและเป็นภัยในสังคม เพราะขาดปฏิภาณความรู้เทียบเคียงเหตุผล เหมือนคนโง่ที่เขลามืนตึงฉะนั้น ฯ

๔. **วิญญาณ** ความรู้สึกทางอายตนะทั้ง ๖ คือ เห็นรูป ฟังเสียง ดมกลิ่น ลิ้มรส และความสัมผัสอารมณ์เกิดกับใจก็เหี้ยนหดหมดไปทุกอย่าง ด้วยความรู้สึกใจว่าไม่เที่ยง โดยเฉพาะตัวที่เสื่อมมากก็คือ หู ฟังไม่ได้เสียงไม่ได้ศัพท์ ไม่รู้เรื่องชัดเจนขึ้นทุกวัน ๔ อย่างนี้เป็นส่วนนามธรรม เป็นความจริงแน่แท้ว่าไม่เที่ยง ส่วนรูปที่นำมาพูดตอนหลังนี้ ก็เพราะร่างกายอวัยวะทั้งปวงเมื่อดูแต่ภายนอก ก็เห็นว่ายังอ้วนท้วนสมบูรณ์อยู่ เพราะมีเสียงจากผู้อื่นกล่าวยกย่องว่า อ้วนท้วนสมบูรณ์อยู่เป็นส่วนมาก แต่ที่เป็นเช่นนี้ก็เห็นจะเป็นด้วยคุณยา และการพยายามปฏิบัติร่างกายตามกฎอนามัยอยู่บ้าง ถึงแม้กระนั้นความรู้สึกส่วนตัวก็ยังมองเห็นโทษโดยแน่นอนแล้วว่า ร่างกายได้ทรุดโทรมเปลี่ยนสภาพมาเป็นลำดับแล้ว ความเที่ยงจริงก็จะเป็นไปตามพระคาถาว่า อุปปชฺชิตฺวา นิรุชฺฌนฺติ ฯ สังขารทั้งหลายเกิดขึ้นแล้วย่อมดับไป ฯ จึงได้เร่งการพิจารณาเพื่อค้นหาความจริง ปฏิบัติมาตามลำดับ ด้วยวิธีเจริญกัมมัฏฐานและอบรมใจเท่าที่จะทำได้ หวนระลึกถึงหน้าที่การงานอันเกี่ยวกับการปกครอง และการบำรุงพระพุทธศาสนาด้วยการก่อสร้าง รู้สึกว่าต้องใช้ความเพ่งความคิดและความรอคอยอันเป็นภัยต่อโรคเส้นประสาทอยู่มาก จึงพยายามเขียนใบลาออกจากตำแหน่งมา ๓ ครั้งแต่ก็ยังไม่เป็นผลสำเร็จ ก็จำเป็นต้องปล่อยและมอบหมายให้ผู้อื่นจัดการทำหน้าที่แทนตามสมควร ส่วนการบำรุงพระพุทธศาสนาที่ทำมาแล้วทุกครั้ง มีท่านพุทธศาสนิกชนที่เป็นญาติมิตรศิษย์สหายบริจาคเงินเข้าสมทบทุนด้วยเป็นส่วนมาก การก่อสร้างมีจำนวนเงินเหลือทุกคราวที่ทำ ส่วนเงินที่เหลือได้รวบรวมฝากคลังออมสินโดยนิติบุคคล เป็นเงินใช้บำรุงวัดเป็นลำดับมาแต่เมื่อปฏิสังขรณ์พระอุโบสถเสร็จแล้ว จำนวนเงินในสมุดนิติยังคงเหลืออีก ๓,๙๐๐ บาทเศษ เพราะเงินส่วนนี้เป็นเงินบำรุงวัด มูลค่าปัจจัยส่วนตัวได้สละเข้าสมทบทุนทุก ๆ ปี เป็นจำนวนหลายพันบาท เมื่อรู้สึกว่าสมรรถภาพของตนจักไม่สามารถทำการได้ต่อไปอีก จึงมอบหมายเงินที่เหลือให้คณะสงฆ์และทายกทายิกาของวัด ทำการบำเพ็ญกุศลเป็นการฉลองโบสถ์ มีกำหนดในวันขึ้น ๑๓ - ๑๔ ค่ำ เดือน ๔ ปีนี้ ในการกุศลนี้ ข้าพเจ้าได้ตั้งใจอธิษฐานต่อหน้าพระพุทธปฏิมากร โดยตั้งใจอุทิศมูลค่าปัจจัยบูชาพระพุทธ-ศาสนาให้เจริญมั่นคงต่อไป ฯ

ในการร่วมใจร่วมแรงบำเพ็ญกุศลต่าง ๆ ดังที่ได้ชี้แจงมาแล้ว ก็ด้วยความเคารพรักใคร่เทิดทูนพระพุทธศาสนาไว้เบื้องบน ด้วยกุศลที่สำเร็จผลมาแล้วนี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย จงอภิบาลคุ้มครองผู้บริจาคทรัพย์และกำลังใจกำลังแรงทุกท่าน จงได้รับผลความสวัสดี เจริญด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ทั้งชาติปัจจุบันและอนาคตโดยทั่วกันทุกท่านเทอญ ฯ

****

ตำรายาไทยประจำบ้าน

โดย

พระไสว ทองดีเจริญ

คัดจากฉบับพิมพ์ พ.ศ. ๒๔๗๐

๑ ยาธาตุบรรจบ

ลูกสมอไทย ๑ บาท สมอเทศ ๑ บาท โกฏสอ ๑ สลึง โกฏเขมา ๑ สลึง เทียนทั้งห้าสิ่งละ ๑ สลึง ลูกจันทน์ ๑ สลึง ดอกจันทน์ ๑ สลึง กระวาน ๑ สลึง กานพลู ๑ สลึง ลูกผักชีทั้ง ๒ สิ่งละ ๑ สลึง น้ำประสาททองสตุ ๓ สลึง รากไคร้เครือ ๒ สลึง ใบพิมเสน ๓ สลึง เปราะหอม ๖ สลึง การะบูน ๒ สลึง สมุลแว้ง ๖ สลึง อบเชย ๓ สลึง ลูกเบญกานี ๑ บาท เปลือกกุ่มทั้ง ๒ สิ่งละ ๑ บาท

ยาทั้งนี้ ตำผงรับประทานแก้ลมในกองธาตุให้ลงปวดมวนรับประทานกับน้ำกระทือหมกไฟ ถ้าเป็นบิดน้ำเปลือกแคต้ม จุกเสียดรับประทานกับน้ำกระเทียมดองน้ำส้มซ่า แก้ปวดท้อง ท้องขึ้น ท้องเฟ้อ รับประทานกับน้ำขิงน้ำข่า ตามแต่ยักน้ำกระสายเอา เทอญ ฯ

๒ ยาหงษา

ท่านให้เอาลูกจันทน์ ๑ สลึง กระวานสลึงเฟื้อง กานพลู ๒ สลึง ดีปลี ๒ สลึงเฟื้อง ลูกภิลังกาสา ๓ สลึง ลำพันแดง ๓ สลึงเฟื้อง โกฏสอ ๑ บาท โกฏเขมา ๑ บาทเฟื้อง เทียนดำ ๕ สลึงเฟื้อง เทียนขาว ๖ สลึง เทียนตาตั๊กแตน ๖ สลึงเฟื้อง เทียนข้าวเปลือก ๗ สลึง ขิงแห้ง ๙ สลึงเฟื้อง เจตมูลเพลิง ๒ บาท สมอไทย ๒ บาทเฟื้อง สมอเทศ ๙ สลึง บุกรอ ๙ สลึงเฟื้อง การะบูน ๑๐ สลึง พริกไทยล่อน ๕ ตำลึง ๒ สลึงเฟื้อง หัศคูณเทศ ๗ บาท ๓ สลึงเฟื้อง ฯ

ยาทั้งนี้ ตำผงละลายน้ำผึ้ง หรือน้ำอ้อยแดงน้ำร้อน รับประทาน แก้สาระพัดโรค กระสัย แก้โรคเหน็บชา แก้มารท้องใหญ่ แก้ไส้เลื่อน แก้ลมบาทจิตต์ แก้ตามืดตาฟาง แก้ลมหูหนักหูตึง แก้ลมจุกเสียดเมื่อยขบ แก้ลมตีพลุ่งขึ้นจับหัวใจให้สวิงสวาย ดังจะขาดใจให้มือเย็นตีนเย็น มักกลับเข้าท้องลั่นอยู่โครก ๆ รับประทานยานี้หาย ได้ใช้มามากแล้ว อย่าสนเท่ห์เลย ถ้าหญิงทรงครรภ์ แลผู้เป็นไข้ห้ามรับประทานเป็นอันขาด ฯ

๓ ยาสังหารวาโย

ท่านให้เอามะหาหิงคุ์ ๑ บาท ใบหนาด ๒ บาท ใบคนทิสอ ๒ บาท การะบูน ๒ บาท เนื้อผลสมอไทย ๒ บาท เนื้อผลสมอเทศ ๒ บาท เนื้อผลสมอพิเภก ๒ บาท กระเทียม ๒ บาท ไพล ๒ บาท ว่านน้ำ ๒ บาท ดีปลี ๔ บาท ขิงแห้ง ๔ บาท เจตมูล ๔ บาท พริกไทยล่อน ๑๐ บาท ผิวมะกรูด ๑๐ บาท ฯ

สรรพยา ๑๕ สิ่งนี้ ทำผง รับประทานกับน้ำร้อน น้ำขิงหรือน้ำผึ้งก็ได้ รับประทานเวลาเย็นน้ำข่าต้มลมอำมะพฤกกล้าให้นอนไม่หลับน้ำสค้านต้ม แก้ลมสันดานจุกแดกแน่นน้ำข่าขิงหรือน้ำสุรา หญิงคลอดบุตรโลหิตตีขึ้นน้ำผักเปดแดงต้มแก้กระสัยลม แก้ท้องขึ้นท้องเฟ้อ แก้จุกเสียด ขับเลือดขับลม ดีนักเคยใช้แล้ว ฯ

๔ ยาแก้ลมกระสัยกล่อน

ท่านให้เอาสค้าน ๑ ขิง ๑ เจตมูลเพลิง ๑ ข่า ๑ กระชาย ๑ รากชะพลู ๑ ดีปลี ๑ ไพล ๑ กระเทียม ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ พริกไทยเท่ายาทั้งหลาย น้ำร้อนเป็นกระสาย ตำผงรับประทานเวลาเย็นแก้กระสัยดีนักแล ฯ

๕ ยาเขียวจันทบุรี

ท่านให้เอาแก่นจันทน์ทั้ง ๒ โกฏทั้ง ๕ เทียนทั้ง ๕ ระย่อม ๑ ใบมะระ ๑ ใบผักโฉม ๑ ใบพรมมิ ๑ ใบฝ้ายแดง ๑ ใบบระเพ็ด ๑ ใบมะนาว ๑ ฯ

ยาทั้งนี้เอาเสมอภาค น้ำดอกไม้เป็นกระสาย บดเป็นแท่งไว้ แก้ไข้พิษน้ำดอกไม้ น้ำมูตน้ำจันทน์เทศก็ได้ ตามแต่จะยักน้ำน้ำกระสายใช้เอาเถิด ได้ใช้มาแล้วดีจริง ๆ ฯ

๖ ยาเหลืองหอมจันทบุรี

จันทน์ทั้ง ๒ กฤษณา ๑ กะลัมภัก ๑ โกฏสอ ๑ โกฏเขมา ๑ โกฏพุงปลา ๑ โกฏกลิ้ง ๑ โกฏหัวบัว ๑ โกฏจุลาลำภา ๑ โกฏก้านพร้าว ๑ สมุลแว้ง ๑ น้ำประสารทอง ๑ ยาทั้งนี้สิ่งละ ๒ สลึง ชมดเชียง ๑ สลึง พิมเสน ๑ ชะเอมเทศ ๑ บาท น้ำดอกไม้ละลายบดปั้นเท่าเม็ดพริกไทยแก้ระส่ำระสาย

น้ำจันทน์ต้ม แก้รากละลายน้ำลูกยอ จะให้ผายลมละลายน้ำกะพังโหมเกลือลำหัด แก้สันนิบาต แก้สำประชวน ทุติยะชวน ตติยะชวน โบราณชวน ไข้ตรีโทษ แก้ไข้กำเดาให้เจ็บอกนอนมิหลับ เมื่อยเท้า เมื่อกินอาหารมิได้ละลายน้ำบระเพ็ด หญ้าตีนนกต้มละลายยารับประทาน ถ้าจะห้ามเหงื่อ เอารากชุมเห็ดต้มละลายยารับประทาน แก้ไข้เพื่อกำเดาปวดหัว หน้าผากกระสับกระส่ายคลั่งไคล้รับประทานอาหาร ละลายน้ำหญ้าตีนนกหัวแห้วหมู รากกะพงโหมต้มละลายยารับประทานแก้ไข้เพื่อเสลดหายใจขัดอกให้หน้าอกดังหินทับ เป็นโรคต่าง ๆ ให้ผินหน้าผินหลังบิดตัวไป ฯ

๗ ยาเม็ดดำข้ามทะเล

ท่านให้เอาพริกไทย ๑ ดำปลี ๑ ขิง ๑ ลิ้นทะเล ๑ ผิวมะกรูด ๑ กระดูกงูเหลือม ๑ ผลสบ้าใหญ่ ๑ ผลมะคำดีควาย ๑ เมล็ดในมะนาว ๑ เปลือกหอยแครง ๑ เบี้ยจั่น ๑ กระเทียม ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ ผลผักชี ๑ สรรพยานี้เอาสิ่งละ ๑ บาท สุมไฟพอระอุดี ใบสะเดา ๕ บาท ใบบระเพ็ด ๕ บาท สองสิ่งนี้ขั้วไฟพอเหลืองกรอบดี ถ่านไม้ทราก ๕ บาท ประสมบดด้วยน้ำด่างหางหนูมะพร้าว ทำแท่งรับประทานแก้ไข้พิษไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ เมื่อจะเป็นไข้ ให้เอาบระเพ็ด ๑ หญ้าแพรก ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ ประสมตำเอามูตแทรกใส่รับประทานกับยา ครั้งละ ๕ เม็ด แก้พิษกาฬให้ร้อนทุรนทุราย ใช้เถิดศักดิ์สิทธิ์นักแล ฯ

๘ ยาประทุมไสยาสน์จันทบุรี

จันทน์หอม ๑ บาท เกษรบัวหลวง ๑ บาท กฤษณา ๑ สลึง กระลำภัก ๑ สลึง ลูกจันทน์ ๑ แก่นจันทน์ทั้ง ๒ เกษรบัวหลวง ๑ เกษรสารภี ๑ บุนนาค ๑ ดอกซะลูด ๑ ดอกงิ้ว ๑ ดอกทองกวาว ๑ ดอกกรรณิกา ๑ รากหญ้านาง ๑ รากฝักขาว ๑ เถามวกทั้ง ๒ ขอนดอก ๑ กฤษณา ๑ เขี้ยวเสือ ๑ เขากุย ๑ นอแรต ๑ งาช้าง ๑ ดอกคำ ๑ ยาทั้งนี้เอาเสมอภาค ฝางเท่ายาทั้งหลาย บดละลายน้ำดอกไม้สด แทรกพิมเสนหญ้าฝรั่นอำพันทองชะมดพอควร ปั้นแท่งไว้ละลายน้ำดอกไม้สดให้กิน แก้ไข้เพื่อโลหิตกำเดา แก้ร้อนในกระหายน้ำ ถ้าจะแก้ลงเอาน้ำใบเทียนต้ม หรือใบทับทิมต้มละลายยาให้รับประทานตามแต่จะยักน้ำกระสายเอาเถิด ฯ

๙ ยาถ่ายสบาย

โกฏน้ำเต้าหนัก ๕ ตำลึง มดยอบหนัก ๖ บาท ยาดำหนัก ๓ ตำลึง ตำเป็นผงปั้นเท่าเม็ดพุทธรักษา รับประทานก่อนอาหารเย็น หรือเวลาจะนอน ฯ

๑๐ ยาวิสัมพยากลาง

โกฏเชียง ๑ โกฏพุงปลา ๑ โกฏเขมา ๑ โกฏหัวบัว ๑ โกฏสอ ๑ โกฏก้านพร้าว ๑ ลูกจันทน์ ๑ ดอกจันทน์ ๑ กระวาน ๑ กานพลู ๑ เทียนทั้ง ๕ ชะเอมเทศ ๑ พิศนาด ๑ ไคร้เครือ ๑ ผักชีล้อม ๑ ว่านน้ำ ๑ เปราะหอม ๑ อบเชย ๑ สมุลแว้ง ๑ ลูกเอ็น ๑ ใบกระวาน ๑ ใบพิมเสน ๑ สมอไทย ๑ สมอเทศ ๑ น้ำประสารทองสตุ ๑ ยานี้เอาหนักสิ่งละ ๑ บาท ดีปลี เท่ายาทั้งหลาย ตำเป็นผงรับประทาน เวลาเย็น น้ำดีปลี น้ำส้มซ่าสกดลม แก้เสมหะน้ำขิง แก้ไข้จับน้ำแห้วหมู แก้กำเดาน้ำสมอต้ม ฯ

๑๑ ยามะหาสาร

ท่านให้เอาดอกสาระภี ๑ พิกุล ๑ บุนนาค ๑ เกษรบัวขาว ๑ แก่นจันทน์หอม ๑ เถาหญ้านาง ๑ เปลือกเฉียงพร้านางแอ ๑ รากมะนาว ๑ รากมะปรางหวาน ๑ ยาทั้งนี้เอาเสมอภาค แก้พิษไข้สาระพัด ชะโลมทา แก้ลงเปลือกลำใยต้ม แก้พิศสำแรงน้ำดอกไม้ น้ำท่าเป็นกระสายเคยใช้มามากแล้วขลังนัก ฯ

๑๒ ยาบำรุงธาตุเจริญอาหาร

ดีปรี ๑ รากชะพลู ๑ เจตมูล ๑ สค้าน ๑ ขิง ๑ แก่นจันทน์ทั้ง ๒ แห้วหมู ๑ ผลกระดอม ๑ บระเพ็ด ๑ มะตูมอ่อน ๑ แฝกหอม ๑ แก่นสน ๑ ชะลูด ๑ อบเชย ๑ สมุลแว้ง ๑

สรรพยานี้เอาสิ่งละ ๑ บาท เกษรทั้งห้าสิ่งละ ๒ สลึง เป็นยาต้ม ถ้าจะให้ระบายเติมสมอทั้ง ๓ ผลมะขามป้อมลง ฯ

๑๓ ยาต้มแก้โรคเหน็บชา

ในท้อง และเส้นท้องตึง แก้ลมกระสัย ต้มรับประทานได้ทั้งหญิงแลชาย ฯ ท่านให้เอาโกฏน้ำเต้า

๖ สลึง ยาดำ ๑ บาท แกแล ๖ สลึง รากชะพลู ๑ บาท แก่นขนุน ๑ บาท แก่นแสมทั้ง ๒ สิ่งละ ๑ บาท รากตองแตก ๑ บาท แห้วหมู ๑ บาท มะขามป้อม ๖ สลึง ฝักราชพฤก ๓ ฝัก ขมิ้นอ้อย ๖ สลึง เถาวัลย์เปรียง ๕ บาท บระเพ็ด ๖ สลึง ใบมะกา ๓ กำมือ ฝาง ๖ สลึง เทียนทั้ง ๕ สิ่งละ ๑ สลึง สมอทั้ง ๓ สิ่งละ ๖ สลึง ยา ๒๔ สิ่งนี้ต้มรับประทานแก้โรคตามที่กล่าวแล้วข้างต้นนั้น หายได้อย่างชงัดดีนักแล ฯ

๑๔ ยาแก้เหน็บชาทั่วสาระพางกาย

สักขี ๑ ใบมะกา ๒ แก่นแสมทั้งสอง ๓ แห้วหมู ๔ แก่นขี้เหล็ก ๕ แก่นไม้สัก ๖ แก่นขนุน ๗ ฝักคูณ ๘ สค้าน ๙ รากชะพลู ๑๐ มะตูมอ่อน ๑๑ มะคำไก่ ๑๒ ยา ๑๒ สิ่งนี้ ต้มรับประทานแก้เหน็บชาวิเศษแล ฯ

๑๕ ยาแก้กระสัยกล่อน

ท่านให้เอาแก่นแสมทั้ง ๒ สิ่งละ ๓ บาท ผักเสี้ยนผี ทั้ง ๒ สิ่งละ ๓ บาท เจตมูลเพลิง ๙ สลึง พริกไทย ๙ สลึง ดีปลี ๙ สลึง กระเทียม ๙ สลึง รากชะพลู ๙ สลึง สักขี ๑ บาท ลูกจันทน์ ๑ บาท สค้าน ๒ สลึง ยาดำ ๔ บาท ฯ ยา ๑๑ สิ่งนี้ ต้มรับประทานแก้โรคกระสัยกล่อนให้เมื่อยทั่วสาระพางกาย มักให้เจ็บสะเอวให้ท้องขึ้นท้องเฟ้อ บริโภคอาหารไม่มีรส ต้มรับประทานเถิด คงชมว่าขลังนักแล ฯ

๑๖ ยาต้มกระทุ้งพิษไข้

ท่านให้เอารากหญ้านาง ๑ รากคนทา ๑ รากมะเดื่อชุมพร ๑ รากชิงขี้ ๑ รากท้าวยายม่อม ๑ เอาเสมอภาค ต้มรับประทานกระทุ้งไข้แรกจับดีนักแล ฯ

๑๗ ยาต้มแก้ไข้คลั่งเพ้อ

และใช้แก้ไข้ต่าง ๆ ก็ได้ ท่านให้เอาขี้เหล็กทั้ง ๕ รากหวายขม ๑ รากไม้ลวก ๑ ข่าอ่อน ๑ หัวหอม ๑ ขมิ้นอ้อย ๑ บระเพ็ด ๑ แก่นสน ๑ สักขี ๑ รากสมี ๑ ก้านสเดา ๓๓ ก้าน สมอทั้ง ๓ ใบส้มป่อย ๑ ผลมะขามป้อม ฝักราชพฤก ๑ ฝักต้มแก้ไข้ต่าง ๆ ได้ใช้มาแล้วดีจริง ฯ

๑๘ ยาต้มแก้ไข้ร้อนทุรนทุราย

กระดูกงูเหลือม ๗ ข้อ เบี้ยจั่น ๗ ตัว แก่นขี้เหล็ก ๗ แว่น รากมะกอก ๑ ราก รากสันพร้านางแอ ๑ หัวคล้า ๑ รากผักโขมหิน ๑ รากกระทุ่งแดง ๑ รากระงับพิษ ๑ บระเพ็ด ๑ รากหมาก ๑ รากมะพร้าว ๑ รากตาล ๑ รากหญ้านาง ๑ แฝกหอม ๑ แก่นจันทน์ ทั้ง ๒ เกษรทั้ง ๕ ยาทั้งนี้เอาสิ่งละ ๒ สลึง ต้มรับประทานแก้ไข้ล้อมตับดับพิษไข้ดีนัก เคยใช้แล้วศักดิ์สิทธิ์ดีจริง ฯ

๑๙ ยาแก้โลหิตสัตรีทุจริต

มีลักษณะให้เมื่อยทุกข้อลำ โลหิตนั้นจางซีดไป บางทีโลหิตแห้งติดกระดูกสันหลัง มีอาการให้เจ็บหลังให้ท้องขึ้นเฟ้อ หน้าตาซีดอ่อนหิวโหยหากำลังมิได้ ให้นอนมิหลับ รับประทานอาหารมิได้ ท่านให้เอาใบมะขาม ๔ บาท ใบส้มป่อย ๔ บาท ใบมะดัน ๔ บาท ใบส้มเสี้ยว ๔ บาท ใบมะกา ๔ บาท ผลสมอไทย ๔ บาท เถาคันแดง ๔ บาท เถาวัลล์เปรียง ๔ บาท แกแล ๔ บาท ฝาง ๘ บาท คำฝอย ๔ บาท เปลือกหอยแคลงเผา ๔ บาท บระเพ็ด ๑ บาท แก่นแสมทะเล ๔ บาท แก่นแสมสาร ๔ บาท สารส้ม ๑ สลึง ดินประสิว ๑ สลึง ต้มรับประทานดีนักอย่าสนเท่ห์เลย ฯ

๒๐ ยาสำหรับแม่เรือน

เอาผักเปดแดง ๑ ชั่ง ดีเกลือฝรั่ง ๑ ชั่ง สารส้ม ๔ บาท ดินประสิว ๔ บาท มะกรูต ๓๓ ผล ปอกผิวคั้นเอาน้ำแช่ดีเกลือ สารส้ม ดินประสิว แล้วต้มผักเปดแดง กับผิวมะกรูตเทปนลงไปด้วยกัน ตากแดดตากน้ำค้างไว้ดูพอควรกับเวลา รับประทานเช้าเย็นแต่น้อยไปก่อน รับประทานนานไปคงชมว่าดีจริง

๒๑ ยาแก้ขัดหนักขัดเบา

เอารากคนทา ๑ ข่าแก่ ๑ มหาหิงคุ์ ๑ รง ๑ ยาดำ ๑ ฝนทาท้องน้อยแลหัวเหน่า ฯ

๒๒ ยามหาจักร์น้อย

(คัดจากแพทยศาสตร์สงเคราะห์)

ท่านให้เอาโกฏสอ ๒ สลึง โกฏพุงปลา ๒ สลึง เทียนทั้ง ๕ สิ่งละ ๒ สลึง ผลจันทน์ ๒ สลึง ดอกจันทน์ ๒ สลึง กระวาน ๒ สลึง กานพลู ๒ สลึง สมอทั้ง ๓ สิ่งละ ๒ สลึง ผลมะขามป้อมเอาแต่เนื้อ ๒ สลึง ผลผักชีล้อม ๒ สลึง ผลโหระพา ๒ สลึง ชะเอมเทศ ๒ สลึง ยาดำ ๒ สลึง พริกไทย ๒ สลึง ขิง ๒ สลึง ดีปลี ๒ สลึง ดินประสิวขาว ๒ สลึง กระเทียม ๒ สลึง น้ำประสารทองสะตุ ๒ สลึง สารส้ม ๒ สลึง รวมสรรพยา ๒๖ สิ่งนี้ทำเป็นจุลบดทำเป็นแท่งไว้ ถ้าจะให้ผายรับประทานน้ำกะเพราต้มก็ได้ น้ำใบกระพังโหมต้มก็ได้ ถ้าจะแก้ท้องขึ้นละลายน้ำกระทือรับประทาน ถ้าจะแก้ทรางขึ้นปวดละลายน้ำขมิ้นอ้อยแลกวาดทรางหล่นดีนัก เคยทดลองใช้แล้วเห็นคุณดีจริง ๆ ฯ

๒๓ ยาหอมสมิทกุมาร

(คัดจากแพทยศาสตร์สงเคราะห์)

ยาขนานนี้ย่อมจะรู้จักทั่วทุกคน แลได้เคยเห็นสรรพคุณมาแล้วด้วย เพราะฉะนั้นควรมีติดบ้านไว้เสมอ ๆ อย่าให้ขาดได้

ท่านให้เอาแก่นสน ๑ ผลจันทน์ ๑ ดอกจันทน์ ๑ กระวาน ๑ กานพลู ๑ อบเชย ๑ สมุลแว้ง ๑ แก่นจันทน์หอม ๑ กฤษณา ๑ กระลำภัก ๑ ชะลูด ๑ ขอนดอก ๑ ชะมดเชียง ๑ หญ้าฝรั่น ๑ ผล ผักชีลา ๑ สังกระณี ๑ เอาสิ่งละ ๑ สลึง โกฏทั้ง ๙ พิมเสน ๑ อำพันทอง ๑ เอาสิ่งละ ๒ สลึง เทียนทั้ง ๕ สิ่งละ ๑ บาท กำยาน ๕ สลึง โสม ๑ เฟื้อง รวมยา ๓๔ สิ่งนี้ กระทำให้เป็นจุลบดด้วยน้ำดอกไม้เทศเป็นกระสาย ปั้นแท่งไว้ แก้พิษทรางจับหัวใจ และทรางขึ้นตับขึ้นปอด แลขึ้นทรวงอกให้ตกมูตตกโลหิตให้เชื่อมมึน กำลังน้อยอิดโรยโหยหิวหอบ ใช้น้ำกระสายดังนี้ ถ้าจะให้แก้ระส่ำระสาย ละลายน้ำดอกไม้ น้ำแก่นจันทน์ ฝนรับประทาน ถ้าจะแก้รากละลายน้ำผลยอต้มรับประทาน ถ้าจะแก้หอบระทวยกำลังน้อยนัก ละลายน้ำรากถั่วพลู หรือน้ำผลกระดอมต้มก็ได้ ถ้าจะแก้เชื่อมมึนมิรู้สึกสมประฤาดีละลายน้ำชะเอมเทศต้ม ถ้าจะแก้ลงละลายน้ำเปลือกมะรุมต้มรับประทาน ยาขนานนี้เป็นมหาวิเศษนักตาม แต่จะยักน้ำกระสายเอาเถิด ฯ

๒๔ ยากวาดแก้ลมสะพั้น

ใบลานเผาไฟพอเป็นถ่าน สิ่งเดียวบดให้ละเอียดแทรกน้ำผึ้งใช้กวาดลมสะพั้นเด็กอ่อนภายใน ๗ วัน ดีนักแล ฯ

****

ขั้นตอนการขอบวช (สามเณรหรือพระภิกษุ)
ที่วัดเทียนถวาย

๑. <u>ตรวจโรค</u> เมื่อเจ้าภาพตกลงจะบวชลูก - หลานคนใดแล้วจะต้องพาไปตรวจเพื่อความปลอดโรคร้าย หรือโรคที่สังคมรังเกียจ เช่น โรคเอดส์ หรือพิษสุราเรื้อรัง ฯลฯ กับหมอที่สถานพยาบาลของราชการหรือที่ที่คนทั่วไปเชื่อถือ แล้วขอใบแพทย์ไปเพื่อใช้ประกอบในการปรึกษากำหนดงานกับทางวัดด้วย

๒. <u>กำหนดงาน</u> เมื่อทางวัด (เจ้าอาวาสหรือผู้ที่เจ้าอาวาสมอบหมาย) ไม่ขัดข้องแล้วกำหนดงาน โดยปฏิบัติดังนี้

๒.๑ กำหนดวัน (ใช้กี่วัน) เวลา (เวลาไหนทำอะไร)

๒.๒ กำหนดลักษณะงาน (จัดแบบใด) ถ้ามีการทานเลี้ยงแบบใดก็ตามห้ามการละเล่น (การแสดง) ที่โป๊หรือเปลือยหรือที่ยั่วยุให้เกิดกามารมณ์ ซึ่งไม่สมควรจะให้มีในเขตวัด

๒.๓ นิมนต์พระอุปัชฌาย์ คู่สวดและพระอันดับ (กี่รูป จะนิมนต์เองหรือให้ทางวัดนิมนต์ให้)

๒.๔ บันทึกตามข้อ ๒.๑ - ๒.๓ ลงไว้ในสมุดธุรกิจของวัด

3. <u>มอบนาค</u> ก่อนวันบวชอย่างน้อย ๗ วัน ให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองนำบุตร - หลานผู้ที่จะบวชไปเขียนใบสมัครขอบวชและมอบตัวเป็นนาคกับเจ้าอาวาสหรือพระอุปัชฌาย์หรือพระอาจารย์ แล้วเตรียมตัวดังนี้

๓.๑ ถ้าจะบวชเป็นสามเณร (จากหนังสืออุปสมบทวิธีและการรักษาอุโบสถศีล) จะต้อง

๓.๑.๑ ท่องจำคำขอบรรพชา (ใช้บทเอสาหัง) , สรณคมน์ , คำอาราธนา , คำสมาทานศีล ๑๐ ให้คล่องแคล่วด้วยตัวเอง (ใช้หนังสือเจ็ดตำนาน , สิบสองตำนาน , มนต์พิธีหรืออื่น ๆ ก็ได้)

๓.๑.๒ หมั่นฝึกซ้อมพิธีกรรมการบรรพชา เช่น การเคารพ , กราบ , ไหว้ , จนถึงประเคนของและฝึกการนั่งในท่าต่าง ๆ ด้วย

๓.๒ ถ้าบวชเป็นพระภิกษุ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับบวชเป็นสามเณรและให้เพิ่ม ท่องคำขอนิสสัยและคำขออุปสมบท ให้คล่องแคล่วอีกด้วย

๓.๓ ไม่ว่าจะบวชเป็นสามเณรหรือเป็นพระภิกษุ ผู้ที่จะบวชจะต้องฝึกซ้อมขั้นตอนการบวชและฝึกซ้อมคำขานนาคกับพระอาจารย์ .... ให้คล่องแคล่ว

๔. <u>เตรียมเครื่องบวช</u> บิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือผู้จะบวชจะต้องเตรียมเครื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้ (จากหนังสืออุปสมบทวิธีและการรักษาอุโบสถศีล) ให้พร้อม คือ

๔.๑ ของใช้ในพิธีบวชเป็นสามเณร

๔.๑.๑ <u>ไตรจีวร</u> มี สบง ๑ อังสะ ๑ ประคตเอว ๑ จีวร ๑ ผ้ารัดอก ๑ ผ้ารองกราบ ๑

๔.๑.๒ <u>ไตรสำรอง</u> มี จีวร สบง อังสะ สำรองไว้ผลัดเปลี่ยนและผ้าอาบน้ำอีก ๑ ผืน

๔.๑.๓ ย่าม ผ้าเช็ดหน้าและนาฬิกาพก

๔.๑.๔ บาตร (ประกอบด้วยฝาบาตร เชิงรองบาตรและถลกบาตร)

๔.๑.๕ ร่ม รองเท้า

๔.๑.๖ เสื่อ ผ้าห่ม (ที่นอน) หมอน มุ้ง

๔.๑.๗ จานข้าว ช้อนส้อม แก้วน้ำ ปิ่นโต กระโถน ผ้าเช็ดมือ

๔.๑.๘ สบู่ ขันน้ำ แปรง กล่องสบู่ ยาสีฟัน ผ้าเช็ดตัว

๔.๑.๙ ดอกไม้ ธูป เทียน สำหรับบูชาพระรัตนตรัย

๔.๑.๑๐ ดอกไม้ ธูป เทียน (หรือเทียนแพ มีกรวยดอกไม้) มีเครื่องปัจจัยไทยธรรม สำหรับถวายพระอุปัชฌาย์ (หรือถวายพระอันดับอีกก็ได้)

๔.๒ ของที่ใช้ในพิธีบวชเป็นพระภิกษุ (จากหนังสืออุปสมบทวิธีและการรักษาอุโบสถศีล)

๔.๒.๑ ไตรครอง มีผ้าจีวร ๑ ผ้าสังฆฏิ ๑ ผ้าสบง ๑ ผ้าประคตเอว ๑ ผ้าอังสะ ๑ ผ้ารัดอก ๑ ผ้ารองกราบ ๑

๔.๒.๒ **ไตรอาศัย** มีผ้าจีวร ๑ ผ้าสังฆาฏิ ๑ ผ้าสบง ๑ และผ้าอาบน้ำ ๑

๔.๒.๓ บาตร (ประกอบด้วยฝา เชิงรอง ถลก สายโยคและถุงตะเคียว)

๔.๒.๔ มีดโกน พร้อมทั้งหินรับมีดโกน

๔.๒.๕ เข็มเย็บผ้า กล่องใส่เข็มและด้าย

๔.๒.๖ เครื่องกรองน้ำ หรือ ธมกรก

๔.๒.๗ ผ้าห่ม เสื่อ (ที่นอน) หมอน มุ้ง

๔.๒.๘ ตาลบัตร ย่าม ร่ม รองเท้า

๔.๒.๙ โคมไฟ ไฟฉาย หรือ ตะเกียง นาฬิกาพก

๔.๒.๑๐ สำรับ ปิ่นโต จานข้าว ช้อนส้อม ผ้าเช็ดมือ

๔.๒.๑๑ เตาต้มน้ำ กาต้มน้ำ กาชงน้ำร้อน ถ้วยน้ำร้อน เหยือกน้ำ แก้วน้ำ กระติกน้ำแข็ง กระติกน้ำร้อน

๔.๒.๑๒ กระโถน

๔.๒.๑๓ ขันอาบน้ำ สบู่ กล่องสบู่ แปรง ยาสีฟัน ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดตัว

๔.๒.๑๔ ผ้ารองนั่ง หรือ ผ้าสันถัต

๔.๒.๑๕ หีบไม้ หรือกระเป๋าหนังสำหรับใส่ไตรครอง

๔.๒.๑๖ เทียนแพ

๔.๒.๑๗ ดอกไม้ ธูป เทียน (จัด ๕ ชุด สำหรับบูชาพระหน้ากุฏิอาจารย์ ๑ บูชาพระใน

๔.๒.๑๘ ชุดกรวยดอกไม้ (หรือไตร) สำหรับพระอุปัชฌาย์และพระคู่สวด

๔.๒.๑๙ เครื่องปัจจัยไทยธรรมและดอกไม้ ธูป เทียน สำหรับถวายพระอุปัชฌาย์ คู่สวดและพระนั่งอันดับ (ให้ครบองค์พระตามที่นิมนต์ไว้)

หมายเหตุ ตั้งแต่หมายเลข ๔.๒.๑ - ๔.๒.๖ เว้น ๔.๒.๒ เป็นสิ่งจำเป็นต้องมี เพราะเป็นอัฏฐบริขาร (บริขาร ๘) ส่วนสิ่งของตั้งแต่ข้อ ๔.๒.๗ - ๔.๒.๑๕ มีความจำเป็นลดน้อยลงไปตามลำดับจะลดหรืองดเว้นไปเสียบ้างก็ได้ แล้วแต่กำลังศรัทธาที่เจ้าภาพจะจัดหามาได้

๕. โกนผมนาคและอาบน้ำนาค เมื่อถึงวันกำหนดงานและได้เวลาแล้ว จะต้องโกนผมนาค ตามขั้นตอนดังนี้

๕.๑ เตรียมสถานที่ที่จะอาบน้ำนาค

๕.๒ **เตรียมอุปกรณ์** เจ้าภาพจะต้องเตรียม (ถ้าไม่เข้าใจจะวานท่านผู้รู้เตรียมให้ก็ได้)

๕.๒.๑ น้ำอาบนาค (สำหรับญาติอาบในพิธีใส่ภาชนะที่เหมาะสมไว้และสำหรับอาบชำระล้างให้สะอาด) แก้วหรือขันและสบู่สำหรับฟอกผมให้นิ่ม

๕.๒.๒ กรรไกรและมีดโกน

๕.๒.๓ ใบบัว (ใช้บัวหลวง) พร้อมพานรอง

๕.๒.๔ ขมิ้นผง

๕.๒.๕ ของไหว้และสมนาคุณญาติผู้ใหญ่

๕.๒.๖ เครื่องไหว้ขอขมาญาติผู้ใหญ่ บิดามารดา

๕.๒.๗ โต๊ะสำหรับวางของ เก้าอี้และเสื่อ ให้พอเพียง

๕.๓ การโกนผมและอาบน้ำนาค เมื่อเตรียมอุปกรณ์ได้เรียบร้อยแล้ว ได้เวลาก็เริ่มพิธี (ในตอนนี้จะมีการบรรเลงด้วยกลองยาวหรืออื่น ๆ ก็ได้)

๕.๓.๑ ให้ญาติผู้ใหญ่ใช้กรรไกรตัดผมนาคแล้วใส่ไว้ในใบบัว (เพื่อนำไป ....) ให้ครบทุกคน แล้วโกนด้วยมีดโกน (ให้ใครโกนให้ก็ได้) ล้างศีรษะให้สะอาด

๕.๓.๒ ให้นาคแต่งกายให้เรียบร้อย (ใช้ชุดที่ใส่โกนผมนั้นแหละ) มีผ้าเฉวียงบ่า มีพานดอกไม้หรือเทียนแพ ไปนั่งคุกเข่าตรงหน้าญาติผู้ใหญ่คนแรกที่นั่งบนเก้าอี้หรือที่เตรียมไว้ กราบลง ๑ ครั้ง (ไม่แบมือ) ประนมมือถือพานดอกไม้ (หรือเทียนแพ) ญาติผู้ใหญ่ว่า (ตุมเหสุ) ปะมาเทนะ ทวารัตตะเยนะ กะตัง สัพพัง อะปะราธัง ขะมะถะ เม ภันเต

เมื่อญาติผู้ใหญ่คนแรกตอบรับว่า มะยัง ขะมามะ ตะยาปิ โน ขะมิตัพพัง. นาคพึงยื่นพานดอกไม้ (หรือเทียนแพ) ให้พร้อมมอบของขมา แล้วกราบ ๑ ครั้ง (ไม่แบมือ) แล้วเลื่อนไปกราบคนที่ ๒ มอบของขมา และกราบ ๑ ครั้ง เช่นนี้เรื่อยไปจนกว่าจะครบญาติผู้ใหญ่ทุกคน

หรือถ้าไม่ใช้พานดอกไม้ (เทียนแพ) จะใช้น้ำแทนก็ได้ ให้ปฏิบัติดังนี้ นาคเข้าไปนั่งคุกเข่าตรงหน้าญาติผู้ใหญ่คนแรก กราบลง ๑ ครั้ง (ไม่แบมือ) เงยหน้าขึ้นรับน้ำมาถือไว้ในลักษณะประนมมือ กล่าวคำขอขมาดังกล่าว รดน้ำลงที่มือญาติผู้ใหญ่แล้วมอบของขมา แล้วกราบอีก ๑ ครั้ง (ไม่แบมือ) แล้วนาคเลื่อนไปหาญาติคนที่ ๒ ปฏิบัติตามที่กล่าวแล้วจนครบทุกคน

สุดท้าย นาคก็ขอขมาบิดา - มารดา ปฏิบัติเช่นเดียวกับญาติผู้ใหญ่ เพียงแต่คำขอขมา คำแรกให้เปลี่ยนจาก ตุมเหสุ เป็น มาตาปิเร นอกนั้นเหมือนกัน

(มาตาปิตเร ปะมาเทนะ ทะวารัตตะเยนะ กะตัง สัพพัง อะปะราธัง ขะมะถะ เม ภันเต)

๕.๓.๓ ให้นาคนุ่งชุดที่จะอาบน้ำได้สะดวก นั่ง ณ ที่อันเหมาะสม แล้วให้ญาติ (เริ่มตั้งแต่ญาติผู้ใหญ่) อาบน้ำนาค ขัดสีฉวีวรรณให้งามด้วยสีขมิ้น

๕.๓.๔ เมื่อเสร็จจากการอาบน้ำแล้ว นำนาคไปแต่งกายด้วยชุดนาคให้เรียบร้อย สวยงาม ถ้ามีมาลัย ให้บิดามารดามอบมาลัยให้เรียบร้อย

๖. กราบลาพระอาจารย์ ไหว้พระภูมิและต้นโพธิ์

๖.๑ พิธีการนำนาคพร้อมดอกไม้ธูปเทียน ๑ ชุดขึ้นไปกราบบูชาพระรัตนตรัยที่โต๊ะหมู่บูชาหน้ากุฏิพระอาจารย์

๖.๒ กราบลาพระอาจารย์เพื่อเข้าสู่พิธีการอุปสมบทต่อไป

๖.๓ พร้อมกันนี้ ให้คณะญาติพี่น้อง บิดา - มารดา เตรียมบาตร ไตรครองและตาลปัตรพร้อมกับ สัปทน ตั้งแถวรอที่หน้ากุฏิ เมื่อนาคลงมาจากกุฏิก็จัดขบวนแห่ไปที่ศาลพระภูมิ เมื่อถึงแล้วให้วางบาตร ไตร ตาลปัตร นาคนั่งคุกเข่ากราบลงแล้วกล่าวคำไหว้พระภูมิตามคำแนะนำของพิธีกร จบลงด้วยการตั้งความปรารถนา...................... แล้วกราบ .... ครั้งเสร็จพิธี

๖.๔ (ไม่ต้องมีบาตร ไตร ตาลปัตร) นาคนั่งคุกเข่าต่อต้นโพธิ์ จุดธูป ...... ดอกเทียน .... แท่งพร้อมดอกไม้ ๑ กำ ถือไว้ในลักษณะประนมมือ ยืนขึ้นกล่าวคำไหว้โพธิ์ ตามคำแนะนำของพิธีกร นั่งลงปักธูปเทียนวางดอกไม้กราบ .... ครั้งเป็นอันเสร็จพิธี แล้วเข้าในขบวนแห่กลับยังสถานที่ที่จะฟังเทศน์สอนนาคหรือทำขวัญนาคต่อไป

๗. ฟังเทศน์สอนนาคหรือทำขวัญนาค

๗.๑ เจ้าภาพจะต้องจัดสถานที่ฟังเทศน์ โดยจัดให้มีอาสนะพระ เครื่องต้อนรับ (น้ำ) พานสำรับวางคัมภีร์ เครื่องกัณฑ์เทศน์ โต๊ะพร้อมเครื่องสำหรับจุดธูปเทียนบูชาธรรม

๗.๒ ได้เวลาฟังเทศน์ นาคถวายเครื่องต้นรับพระ (ประเคนน้ำ) นั่งหน้าโต๊ะบูชาจุดธูปเทียนบูชาพระธรรม ถ้าไม่รีบเร่งจะรับศีลก่อน ถ้ารีบเร่งก็กล่าวคำอาราธนาและฟังเทศน์สอนนาคได้เลย (เพราะไปรับศีลในอุโบสถ) เมื่อจบแล้วนาคถวายเครื่องบูชากัณฑ์เทศน์รับพร เตรียมตัวเข้าโบสถ์ต่อไป

๗.๓ ถ้าทำขวัญนาค ก็ปฏิบัติตามที่หมอขวัญแนะนำ

๘. แห่นาค (ไปบรรพชาอุปสมบทที่อุโบสถ)

๘.๑ จัดขบวนแห่ (ตามหนังสืออุปสมบทวิธีและการรักษาอุโบสถศีล) ถ้าพิธีบรรพชาอุปสมบทนั้นมีขบวนแห่ ก็ควรจัดขบวนไปตามลำดับดังต่อไปนี้

๑. การแสดง เช่น ฟ้อนรำ สิงโต หัวโต

๒. กลองยาว แตรวงและอื่น ๆ

๓. ของถวายพระอุปัชฌาย์และคู่สวด

๔. ไตรครอง มารดาเป็นผู้อุ้ม มีสัปทนกั้น

๕. ผู้เข้าอุปสมบท (นาค) ประนมมือถือดอกบัว ๓ ดอก ธูป ๓ ดอก เทียน ๒ เล่ม มีสัปทนกั้น

๖. บาตร ตาลปัตร บิดาเป็นผู้สะพายและถือ

๗. ของถวายพระอันดับ

๘. สิ่งของบริวารเครื่องใช้ของผู้อุปสมบท

๘.๒ เคลื่อนขบวนแห่รอบอุโบสถโดยเป็นทักษิณาวัตร (เวียนขวา) ๓ รอบ ในขณะที่แห่รอบอุโบสถนี้ผู้ร่วมในขบวน ห้ามทุกท่านนำสุราหรือเบียร์หรือของมึนเมาอื่นเข้าไปดื่มด้วยเด็ดขาด

๘.๓ เมื่อแห่ครบ ๓ รอบแล้ว ก่อนนำนาคเข้าอุปสมบท

๑. นำนาคไปวันทาเสมา

๒. ถ้าจะมีการถวายภัตตาหารเช้าหรือเพลเพื่อฉลองพระใหม่ ให้นำเข้าอุโบสถเฉพาะผ้าไตร บาตรและเครื่องถวายอุปัชฌาย์ - คู่สวด ส่วนเครื่องไทยธรรมที่จะถวายพระอันดับให้นำไปสถานที่เลี้ยงพระนั้น ไว้ถวายหลังเลี้ยงพระเสร็จแล้ว

๓. ถ้ายังไม่เลี้ยงพระหลังบวชเสร็จ ก็ให้นำเครื่องไทยธรรมเข้าถวายในอุโบสถด้วยเลย

๙. <u>การวันทาเสมา</u> ให้นำเสื่อไปปูหน้าเสมาที่อยู่ด้านหน้าหรือหลังอุโบสถ ให้นาคนั่งคุกเข่า กราบลง ๓ หน จุดธูป ๓ ดอก เทียน ๑ แท่ง ถือรวบเข้ากับดอกไม้ (นิยมดอกบัว) ในลักษณะประนมมือ

ตั้ง นะโม ๓ จบ แล้วกล่าวคำวันทาเสมาว่า (จากหนังสืออุปสมบทวิธีและการรักษาอุโบถศีล)

วันทามิ อาราเม พัทธเสมายัง โพธิรุกขัง เจติยัง สัพพะ เม โทสัง ขะมะถะ เม ภันเต

ทุติยัมปิ วันทามิ อาราเม พัทธเสมายัง โพธิรุกขัง เจติยัง สัพพะ เม โทสัง ขะมะถะ เม ภันเต

ตะติยัมปิ วันทามิ อาราเม พัทธเสมายัง โพธิรุกขัง เจติยัง สัพพะ เม โทสัง ขะมะถะ เม ภันเต

แล้ววางดอกไม้ ปัก ธูปเทียน กราบอีก ๓ ครั้ง

๑๐. <u>สละสมบัติ (หว่านทาน) ให้นาคหว่านทานก่อนเข้าอุโบสถ</u>

๑๑. <u>ญาติพี่ น้อง ประคองนาคเข้าอุโบสถ (ไม่ต้องอุ้ม)</u>

๑๒. เมื่อนาคเข้าในอุโบสถแล้ว ไปนั่ง ณ ที่ที่นาคโดยเฉพาะ แล้วถอดเครื่องประดับบรรดามีให้ญาติไปให้หมด กราบ ๓ หน แล้วจุดธูป ๓ ดอก เทียน ๒ แท่ง ถือรวมกับดอกไม้ในลักษณะประนมมือ กล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย ด้วยตั้ง นะโม ๓ จบ แล้วตามด้วยคำบูชาว่า

อิมินา สักกาเรนะ พุทธัง ปูเชมะ

อิมินา สักกาเรนะ ธัมมัง ปูเชมะ

อิมินา สักกาเรนะ สังฆัง ปูเชมะ

ปักธูป เทียนและวางดอกไม้แล้ว กราบ ๓ หน นั่งพับเพียบรอความพร้อม

๑๓. เมื่อพระสงฆ์นั่งประจำที่เรียบร้อยแล้ว นาคนั่งคุกเข่า (ท่าเทพบุตร) กราบพระสงฆ์ ๓ หน พิธีกรจะนำกล่าวคำขอขมาพระสงฆ์ ด้วยคำว่า (นาคว่าตาม)

อัจจะโย โน ภันเต อัจจัคคะมา ยะถาพาเล ยะถามูฬเห ยะถาอกุสเล เย มะยัง ภันเต ชาติโต ปัฏฐายะ ปะมาทัง วา อาคัมมะ อะโยนิโสมะนะสิการัง วา อาคัมมะ พุทเธ วา ธัมเม วา สังเฆ วา อะคาระวัง กริมหา กาเยนะ วา วาจายะ วา มะนะสา วา สัมมุขาปิ ปะรัมมุขาปิ เตสัง โน ภันเต สังโฆ อัจจะยัง อัจจะยะโต ปฏิคคัณหาตุ อายะติง สังวะรายะ ฯ

นาคนั่งพับเพียบประนมมือ พิธีกร กล่าวคำอาราธนาเบญจศีล ทุกคนรับเบญจศีล

๑๔. เจ้าภาพงาน (จะเป็นบิดา - มารดาของนาคก็ได้) ถวายเครื่องไทยธรรมแด่พระอุปัชฌาย์ คู่สวด

๑๕. นาคนั่งคุกเข่าหันหน้าไปทางบิดา - มารดาหรือญาติผู้ใหญ่ แล้วลุกขึ้นเข้าไปหาอุปัชฌาย์ มอบผ้าไตรแด่พระอุปัชฌาย์ กราบ ๓ หน ถวายชุดกรวยแด่พระอุปัชฌาย์และคู่สวด กราบ ๓ หน

๑๖. กล่าวคำขอบรรพชา เมื่อบรรพชาเป็นสามเณรเสร็จ (จบด้วยคำว่า ทะสะ สิกขาปะทานิ สะมาทิยามิ) มีผ้ารองกราบมารับประเคนบาตรจากโยมบิดา - มารดา หรือญาติผู้ใหญ่ (ถ้าไม่มีโยมผู้หญิงก็ไม่ต้องใช้ผ้ารองรับ รับกับมือผู้ชายได้เลย)

๑๗. นำบาตรเข้าไปหาพระอุปัชฌาย์ท่ามกลางสงฆ์ วางบาตรทางซ้ายมือ กราบ ๓ หน แล้วกล่าวคำขอนิสัยและคำขออุปสมบทต่อไป

๑๘. เมื่อเสร็จพิธีการอุปสมบทแล้ว เมื่อพระสงฆ์ให้พร พระใหม่จะต้องกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลด้วย โยมเจ้าภาพก็จะต้องถวายเครื่องบริขารอื่นแด่พระใหม่

๑๙. ถ้ามีการเลี้ยงพระหลังจากบวช ถือเป็นการฉลองพระใหม่ โยมจะต้องเตรียมข้าวและกับให้พระใหม่ได้ตักบาตรด้วย เมื่อพระสงฆ์รับภัตตาหารเสร็จ ถวายเครื่องไทยธรรม ตอนนี้โยมที่เป็นเจ้าภาพจะต้องถวายเครื่องบริขารอื่น ๆ แด่พระใหม่ก่อนด้วย แล้วทุกคนกรวดน้ำรับพร

รวมภาพวัตถุมงคลวัดเทียนถวาย

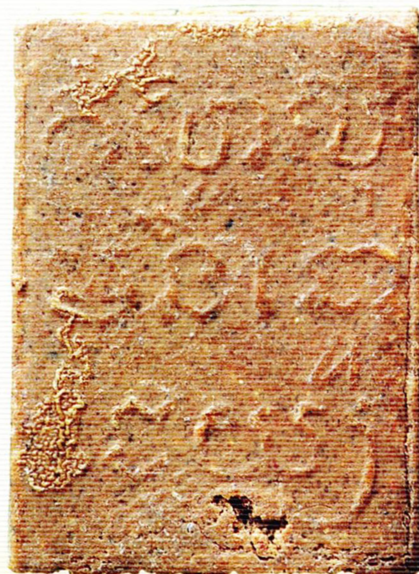
รูปข้าวหลามตัดพระธรรมานุสารี พ.ศ. ๒๔๗๖

เหรียญพระพุทธลิ้นทอง หล่อโบราณ เนื้อทองผสม

พระพุทธลิ้นทองเนื้อผงเกษร หลวงปู่สอน สร้างระหว่าง พ.ศ. ๒๔๘๐ - ๒๕๐๐

พระโพธิ์ชัย เนื้อผงเกษร หลวงปู่สอน พ.ศ. ๒๔๘๐ - ๒๕๐๐

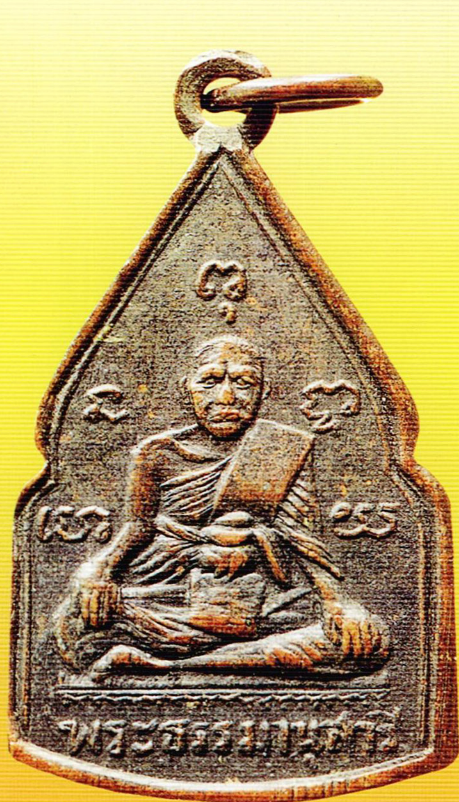

พระพุทธลิ้นทองเนื้อผงเกษร หลวงปู่สอน สร้างระหว่าง พ.ศ. ๒๔๘๐ - ๒๕๐๐

เหรียญพระปทุมวรนายก (หลวงปู่สอน) ที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิงศพ พ.ศ. ๒๕๐๕

เหรียญสองหน้าหลวงปู่สว่างและหลวงปู่สอน
คาดว่าสร้างเป็นที่ระลึก ในคราวหล่อรูปเหมือนของท่าน พ.ศ. ๒๔๘๙

เหรียญข้าวหลามตัดเนื้อทองคำหลวงปู่สว่าง
สร้างเป็นที่ระลึกในงานหล่อพระประธาน พ.ศ. ๒๕๓๘

พระพุทธลิ้นทอง เนื้อดินเผา หลวงปู่สอน (สร้างพิเศษ) เจ้าของพระ คุณสมบูรณ์ ปานย้อย

สวดมนต์ฉบับวัดเทียนถวาย

ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

รวบรวมและเรียบเรียง

โดย

พระมหาสมศักดิ์ สมสตฺติโก ป.ธ. ๕

คำนำ

หนังสือสวดมนต์ฉบับที่ท่านกำลังถืออยู่ในมือขณะนี้ ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นหนังสือที่มีคุณประโยชน์อย่างมาก ซึ่งเหมาะแก่นักบวชเนกขัมมะ อุบาสก อุบาสิกา ตลอดจนถึงท่านที่สนใจในการสวดการท่องเป็นอย่างยิ่ง เพื่อทำใจให้สงบ สะอาด ปราศจากเครื่องกังวลใจ และสะดวกในการค้นหา เพราะมีทั้งคำอรรถคำแปล เป็นภาษาไทยอ่านง่าย เพื่อผู้สนใจปฏิบัติธรรมทั้งหลายมีไว้เป็นคู่มือสงสัยบทไหนเปิดค้นคว้าหาดูง่าย หนังสือสวดมนต์ฉบับนี้ ต้องขออนุโมทนา ท่านพระมหาสมศักดิ์ สมสตฺติโก ป.ธ. ๕ น.ธ. เอก วัดเทียนถวาย ท่านได้มีวิริยะอุตสาหะพยายามค้นคว้า รวบรวมเรียบเรียงขึ้นใหม่ เพื่อให้สะดวกสบาย แก่ผู้ปฏิบัติธรรมนำไปสวดไปท่องบ่นสังวัธยาย จนขึ้นปากขึ้นใจ และจะเป็นบุญเป็นกุศลแก่ท่านผู้สนใจทั้งหลายตลอดไป เพราะเป็นระเบียบปฏิบัติที่ท่านบูรพาจารย์ได้กำหนดวางไว้เป็นหลักเกณฑ์ สำหรับพุทธศาสนิกชน อุบาสก อุบาสิกา ทั้งหลายที่จำนำไปท่องบ่นสังวัธยาย ซึ่งเป็นหน้าที่ของชาวพุทธที่ดี ในทางพระพุทธศาสนาอันเป็นการสร้างสมอบรมบุญวาสนาบารมี ให้เกิดขึ้นไม่มากก็น้อย

ที่สุดนี้ ข้าพเจ้า ขออนุโมทนาสาธุการในกุศลธรรมวิทยาทาน ที่ท่านพระมหาสมศักดิ์ได้อุตสาหะ รวบรวมเรียบเรียงหนังสือสวดมนต์ฉบับนี้ ขอให้ท่านพระมหาสมศักดิ์ จงเจริญไปด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณคุณสารสมบัติ จงงอกงามไพบูลย์ในพุทธศาสนา ทุกเมื่อเทอญ.

พระครูปทุมรัตนพิทักษ์
เจ้าอาวาสวัดเทียนถวาย
๑๙ มี.ค. ๔๑

สารบัญ

หน้า

ทำวัตรเช้า

คำบูชาพระรัตนตรัย

โย โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ

พระผู้มีพระภาคเจ้านั้นพระองค์ใด , เป็นพระอรหันต์ , ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้นเชิง , ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

สฺวากขาโต เยนะ ภะคะวะตา ธัมโม

พระธรรมเป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด , ตรัสไว้ดีแล้ว

สุปะฏิปันโน ยัสสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด , ปฏิบัติดีแล้ว

ตัมมะยัง ภะคะวันตัง สะธัมมัง สะสังฆัง

อิเมหิ สักกาเรหิ ยะถาระหัง อาโรปิเตหิ อะภิปูชะยามะ

ข้าพเจ้าทั้งหลาย , ขอบูชาอย่างยิ่งซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น , พร้อมทั้งพระธรรมและพระสงฆ์ , ด้วยเครื่องสักการะ ทั้งหลายเหล่านี้ อันยกขึ้นตามสมควรแล้วอย่างไร

สาธุ โน ภันเต ภะคะวา สุจิระปะรินิพพุโตปิ

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ , พระผู้มีพระภาคเจ้าแม้ปรินิพพานนานแล้ว ทรงสร้างคุณอันสำเร็จประโยชน์ไว้แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย

ปัจฉิมา ชะนะตานุกัมปะมานะสา

ทรงมีพระหฤทัยอนุเคราะห์แก่พวกข้าพเจ้า , อันเป็นชนรุ่นหลัง

อิเม สักกาเร ทุคคะตะปัณณาการะภูเต ปะฏิคคัณหาตุ

ขอพระผู้มีพระภาคเจ้า , จงรับเครื่องสักการะอันเป็นบรรณาการ , ของคนยากทั้งหลายเหล่านี้

อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย , ตลอดกาลนานเทอญฯ

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา,

พระผู้มีพระภาคเจ้า , เป็นพระอรหันต์ , ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้นเชิง , ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง ;

พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ,

ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า , ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน.

(*กราบ*)

สวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,

พระธรรม เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า , ตรัสไว้ดีแล้ว ;

ธัมมัง นะมัสสามิ.

ข้าพเจ้านมัสการพระธรรม.

(*กราบ*)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า , ปฏิบัติดีแล้ว ;

สังฆัง นะมามิ.

ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์.

(*กราบ*)

ปุพพะภาคะนะมะการะ

(หันทะ มะยัง พุทธัสสะ ภะคะวะโต ปุพพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส)

(เชิญเถิด เราทั้งหลาย ทำความนอบน้อมอันเป็นส่วนเบื้องต้น แด่พระผู้มีพระภาคเจ้าเถิด)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต, ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระ-องค์นั้น ;

อะระหะโต, ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส ;

สัมมาสัมพุทธัสสะ. ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

(๓ ครั้ง)

พุทธาภิถุติ

(หันทะ มะยัง พุทธาภิถุติง กะโรมะ เส.)

(เชิญเถิด เราทั้งหลาย ทำความชมเชย เฉพาะพระพุทธเจ้าเถิด)

โย โส ตะถาคะโต, พระตถาคตเจ้านั้น พระองค์ใด ;

อะระหัง, เป็นผู้ไกลจากกิเลส ;

สัมมาสัมพุทโธ, เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง ;

วิชชาจะระณะสัมปันโน, เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชชาและจรณะ ;

สุคะโต, เป็นผู้ไปแล้วด้วยดี ;

โลกะวิทู, เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง ;

อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ, เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้-อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า ;

สัตถา เทวะมะนุสสานัง, เป็นครูผู้สอน ของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ;

พุทโธ, เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม ;

ภะคะวา, เป็นผู้มีความจำเริญ จำแนกธรรม สั่งสอนสัตว์ ;

โย อิมัง โลกัง สะเทวะกัง สะมาระกัง สะพรัหมะกัง, สัสสะมะณะพราหมะณิง ปะชัง สะเทวะมะนุสสัง สะยัง อะภิญญา สัจฉิกัต๎วา ปะเวเทสิ,

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด, ได้ทรงทำความดับทุกข์ให้แจ้งด้วยพระปัญญาอันยิ่งเองแล้ว, ทรงสอนโลกนี้พร้อมทั้งเทวดา, มารพรหม, และหมู่สัตว์ พร้อมทั้งสมณพราหมณ์, พร้อมทั้งเทวดาและมนุษย์ให้รู้ตาม ;

โย ธัมมัง เทเสสิ พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด, ทรงแสดงธรรมแล้ว ;

อาทิกัล๎ยาณัง, ไพเราะในเบื้องต้น,

มัชเฌกัล๎ยาณัง, ไพเราะในท่ามกลาง,

ปะริโยสานะกัล๎ยาณัง ไพเราะในที่สุด,

สาตถัง สะพ๎ยัญชะนัง เกวะละปะริปุณณัง ปะริสุทธัง พรัหมะจะริยัง ปะกาเสสิ,

ทรงประกาศพรหมจรรย์ , คือแบบแห่งการปฏิบัติอันประเสริฐ บริสุทธิ์ บริบูรณ์ สิ้นเชิง, พร้อมทั้งอรรถะ พร้อมทั้งพยัญชนะ ;

ตะมะหัง ภะคะวันตัง อะภิปูชะยามิ,

ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น ;

ตะมะหัง ภะคะวันตัง สิระสา นะมามิ.

ข้าพเจ้านอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น , ด้วยเศียรเกล้า.

(*กราบหมอบลงว่า*)

พุทโธ เม นาโถ พระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่งของเรา

ธัมมาภิถุติ

(หันทะ มะยัง ธัมมาภิถุติง กะโรมะ เส.)

(เชิญเถิด เราทั้งหลาย ทำความชมเชย เฉพาะพระธรรมเถิด)

โย โส ส๎วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,

พระธรรมนั้นใด , เป็นสิ่งที่พระผู้มีพระภาคเจ้า , ได้ตรัสไว้ดีแล้ว ;

สันทิฏฐิโก,

เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติ , พึงเห็นได้ด้วยตนเอง

อะกาลิโก,

เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้และให้ผลได้ ไม่จำกัดกาล ;

เอหิปัสสิโก,

เป็นสิ่งที่ควรกล่าวกะผู้อื่นว่า , ท่านจงมาดูเถิด ;

โอปะนะยิโก,

เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว ;

ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ,

เป็นสิ่งที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน

ตะมะหัง ธัมมัง อะภิปูชะยามิ,

ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระธรรมนั้น ;

ตะมะหัง ธัมมัง สิระสา นะมามิ.

ข้าพเจ้านอบน้อมพระธรรมนั้น ด้วยเศียรเกล้า.

(กราบหมอบลงว่า)

ธัมโม เม นาโถ พระธรรมเป็นที่พึ่งของเรา

สังฆาภิถุติ

(หันทะ มะยัง สังฆาภิถุติง กะโรมะ เส.)

(เชิญเถิด เราทั้งหลาย ทำความชมเชย เฉพาะพระสงฆ์เถิด)

โย โส สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น หมู่ใด , ปฏิบัติดีแล้ว ;

อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด , ปฏิบัติตรงแล้ว ;

ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด , ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรม เป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว ;

สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด , ปฏิบัติสมควรแล้ว ;

ยะทิทัง, ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ :

จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา,

คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่นับเรียงตัวบุรุษ ได้ ๘ บุรุษ ;

เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

นั่นแหละสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ;

อาหุเนยโย,

เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา ;

ปาหุเนยโย,

เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ ;

ทักขิเนยโย,

เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน ;

อัญชะลีกะระณีโย,

เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี ;

อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสะ,

เป็นเนื้อนาบุญของโลก , ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า ;

ตะมะหัง สังฆัง อะภิปูชะยามิ,

ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระสงฆ์หมู่นั้น ;

ตะมะหัง สังฆัง สิระสา นะมามิ.

ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์หมู่นั้น ด้วยเศียรเกล้า ;

(กราบหมอบลงว่า)

สังโฆ เม นาโถ พระสงฆ์เป็นที่พึ่งของเรา

****

หินทั้งแท่งยังแสร้งทำให้หว่าโหว่
เป็นสิงห์โตได้สนิทไม่ผิดแผน
การสอนคนให้ดีแม้มีแปลน
ยังยากแสนยิ่งกว่าแหวะแกะสิงห์โต

รตนัตตยัปปณามคาถา

(หันทะ มะยัง ระตะนัตตะยัปปะณามะคาถาโย เจวะ สังเวคะปะริกิตตะนะ ปาฐัญจะ ภะณามะ เส.)

(เชิญเถิด เราทั้งหลาย กล่าวคำนอบน้อมพระรัตนตรัย และบาลีที่กำหนดวัตถุเครื่องแสดงความสังเวชเถิด)

(ถ้าจะสวดครึ่งเดียว คือลงแค่ **ปะภาวะสิทธิยา** ไม่ต่อ **อิธะตะถาคะโต** ก็นำเพียงครึ่งเดียวว่า **หันทะ มะยัง ระตะนัตตะยัปปะณามะคาถาโย ภะณามะ เส**)

พุทโธ สุสุทโธ กะรุณามะหัณณะโว,

พระพุทธเจ้าผู้บริสุทธิ์ มีพระกรุณาดุจห้วงมหรรณพ ;

โยจจันตะสุทธัพพะระญาณะโลจะโน,

พระองค์ใด มีตาคือญาณอันประเสริฐหมดจดถึงที่สุด ;

โลกัสสะ ปาปูปะกิเลสะฆาตะโก,

เป็นผู้ฆ่าเสียซึ่งบาป และอุปกิเลสของโลก ;

วันทามิ พุทธัง อะหะมาทะเรนะ ตัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น , โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ.

ธัมโม ปะทีโป วิยะ ตัสสะ สัตถุโน,

พระธรรมของพระศาสดา สว่างรุ่งเรืองเปรียบดวงประทีป ;

โย มัคคะปากามะตะเภทะภินนะโก,

จำแนกประเภท คือ มรรค ผล นิพพาน, ส่วนใด

โลกุตตะโร โย จะ ตะทัตถะทีปะโน,

ซึ่งเป็นตัวโลกุตตระ , และส่วนใดที่ชี้แนวแห่งโลกุตตระนั้น ;

วันทามิ ธัมมัง อะหะมาทะเรนะ ตัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ.

สังโฆ สุเขตตาภ๊ยะติเขตตะสัญญิโต,

พระสงฆ์เป็นนาบุญอันยิ่งใหญ่กว่านาบุญอันดีทั้งหลาย ;

โย ทิฏฐะสันโต สุคะตานุโพธะโก,

เป็นผู้เห็นพระนิพพาน , ตรัสรู้ตามพระสุคต , หมู่ใด ;

โลลัปปะหีโน อะริโย สุเมธะโส,

เป็นผู้ละกิเลสเครื่องโลเล เป็นพระอริยเจ้า มีปัญญาดี ;

วันทามิ สังฆัง อะหะมาทะเรนะ ตัง

ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมู่นั้น โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ.

อิจเจวะเมกันตะภิปูชะเนยยะกัง,

วัตถุตตะยัง วันทะยะตาภิสังขะตัง,

ปุญญัง มะยา ยัง มะมะ สัพพุปัททะวา,

มา โหนตุ เว ตัสสะ ปะภาวะสิทธิยา.

บุญใด ที่ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งวัตถุสาม , คือพระรัตนตรัยอันควรบูชายิ่งโดยส่วนเดียว. ได้กระทำแล้วเป็นอย่างยิ่ง เช่นนี้นี้, ขออุปัทวะทั้งหลาย , จงอย่ามีแก่ข้าพเจ้าเลย , ด้วยอำนาจความสำเร็จอันเกิดจากบุญนั้น.

อิธะ ตะถาคะโต โลเก อุปปันโน,

พระตถาคตเจ้าเกิดขึ้นแล้ว ในโลกนี้ ;

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ,

เป็นผู้ไกลจากกิเลส , ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง ;

ธัมโม จะ เทสิโต นิยยานิโก,

และพระธรรมที่ทรงแสดง เป็นธรรมเครื่องออกจากทุกข์ ;

อุปะสะมิโก ปะรินิพพานิโก,

เป็นเครื่องสงบกิเลส , เป็นไปเพื่อปรินิพพาน ;

สัมโพธะคามี สุคะตัปปะเวทิโต,

เป็นไปเพื่อความรู้พร้อม , เป็นธรรมที่พระสุคตประกาศ ;

มะยันตัง ธัมมัง สุต๊วา เอวัง ชานามะ :-

พวกเราเมื่อได้ฟังธรรมนั้นแล้ว , จึงได้รู้อย่างนี้ว่า :-

ชาติปิ ทุกขา, แม้ความเกิดก็เป็นทุกข์ ;

ชะราปิทุกขา, แม้ความแก่ก็เป็นทุกข์ ;

มะระณัมปิ ทุกขัง, แม้ความตายก็เป็นทุกข์ ;

โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ ทุกขา,

แม้ความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจ ก็เป็นทุกข์ ;

อัปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข,

ความประสบกับสิ่งไม่เป็นที่รักที่พอใจ ก็เป็นทุกข์ ;

ปิเยหิ วิปปะโยโค ทุกโข,

ความพลัดพรากจากสิ่งเป็นที่รักที่พอใจ ก็เป็นทุกข์ ;

ยัมปิจฉัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง,

มีความปรารถนาสิ่งใด ไม่ได้สิ่งนั้น นั่นก็เป็นทุกข์ ;

สังขิตเตนะ ปัญจุปาทานักขันธา ทุกขา,

ว่าโดยย่อ อุปาทานขันธ์ทั้ง ๕ เป็นตัวทุกข์ ;

เสยยะถีทัง, ได้แก่สิ่งเหล่านี้คือ :-

รูปูปาทานักขันโธ, ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่นคือรูป ;

เวทะนูปาทานักขันโธ, ขันธ์ อั่นเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่นคือเวทนา ;

สัญญูปาทานักขันโธ, ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่นคือสัญญา ;

สังขารูปาทานักขันโธ ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่นคือสังขาร ;

วิญญาณูปาทานักขันโธ, ขันธ์ อันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่นคือวิญญาณ ;

เยสัง ปะริญญายะ,

เพื่อให้สาวกกำหนดรอบรู้อุปาทานขันธ์ เหล่านี้เอง,

ธะระมาโน โส ภะคะวา,

จึงพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น เมื่อยังทรงพระชนม์อยู่,

เอวัง พะหุลัง สาวะเก วิเนติ,

ย่อมทรงแนะนำสาวกทั้งหลาย เช่นนี้เป็นส่วนมาก ;

เอวัง ภาคา จะ ปะนัสสะ ภะคะวะโต สาวะเกสุ
อะนุสาสะนี พะหุลา ปะวัตตะติ,

อนึ่ง คำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น , ย่อมเป็นไปในสาวกทั้งหลาย , ส่วนมาก , มีส่วนคือการจำแนกอย่างนี้ว่า :-

รูปัง อะนิจจัง, รูปไม่เที่ยง ;

เวทะนา อะนิจจา, เวทนาไม่เที่ยง ;

สัญญา อะนิจจา, สัญญาไม่เที่ยง ;

สังขารา อะนิจจา, สังขารไม่เที่ยง ;

วิญญาณัง อะนิจจัง, วิญญาณไม่เที่ยง ;

รูปัง อะนัตตา, รูปไม่ใช่ตัวตน ;

เวทะนา อะนัตตา, เวทนาไม่ใช่ตัวตน ;

สัญญา อะนัตตา, สัญญาไม่ใช่ตัวตน ;

สังขารา อะนัตตา, สังขารไม่ใช่ตัวตน ;

วิญญาณัง อะนัตตา, วิญญาณไม่ใช่ตัวตน ;

สัพเพ สังขารา อะนิจจา, สังขารทั้งหลายทั้งปวง ไม่เที่ยง ;

สัพเพ ธัมมา อะนัตตาติ. ธรรมทั้งหลายทั้งปวง ไม่ใช่ตัวตนดังนี้.

เต มะยัง โอติณณาม๊หะ, พวกเราทั้งหลายเป็นผู้ถูกครอบงำแล้ว ;

ชาติยา, โดยความเกิด ;

ชะรามะระเณนะ โดยความแก่ และความตาย ;

โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ,

โดยความโศก ความร่ำไรรำพัน ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ ความคับแค้นใจ ทั้งหลาย ;

ทุกโขติณณา, เป็นผู้ถูกความทุกข์ หยั่งเอาแล้ว ;

ทุกขะปะเรตา, เป็นผู้มีความทุกข์ เป็นเบื้องหน้าแล้ว ;

อัปเปวะนามิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยา ปัญญาเยถาติ,

ทำไฉน การทำที่สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ , จะพึงปรากฏชัดแก่เราได้.

(ถ้าคฤหัสถ์สวด เมื่อถึงตรงนี้ให้ข้ามไปต่อท่อนท้าย)

จิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ภะคะวันตัง อุททิสสะ อะระหันตัง สัมมาสัมพุทธัง,

เราทั้งหลาย อุทิศเฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้า , ผู้ไกลจากกิเลส, ตรัสรู้ชอบได้ โดยพระองค์เอง แม้ปรินิพพานนานแล้ว พระองค์นั้น ;

สัทธา อะคารัส๎มา อะนะคาริยัง ปัพพะชิตา,

เป็นผู้มีศรัทธา ออกบวชจากเรือน ไม่เกี่ยวข้องด้วยเรือนแล้ว,

ตัส๎มิง ภะคะวะติ พรัหมะจะริยัง จะรามะ,

ประพฤติอยู่ซึ่งพรหมจรรย์ ในพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น,

ภิกขูนัง สิกขาสาชีวะสะมาปันนา ;

ถึงพร้อมด้วยสิกขาและธรรมเป็นเครื่องเลี้ยงชีวิต ของภิกษุทั้งหลาย ;

(สามเณรสวดพึงเว้นประโยคนี้ หรือจะเปลี่ยนก็ได้ว่า **สามะเณรานัง สิกขาสาชีวะสะมาปันนา**

ถึงพร้อมด้วยสิกขาและธรรมเป็นเครื่องเลี้ยงชีวิตของสามเณรทั้งหลาย)

ตัง โน พรัหมะจะริยัง อิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยายะ สังวัตตะตุ.

ขอให้พรหมจรรย์ของเราทั้งหลายนั้น , จงเป็นไปเพื่อการทำที่สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ เทอญ.

(สำหรับคฤหัสถ์สวด)

จิระปะรินิพพุตัมปิ ตัง ภะคะวันตัง สะระณัง คะตา,

เราทั้งหลายผู้ถึงแล้วซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า แม้ปรินิพพานนานแล้ว พระองค์นั้น เป็นสรณะ ;

ธัมมัญจะ สังฆัญจะ,

ถึงพระธรรมด้วย , ถึงพระสงฆ์ด้วย ;

ตัสสะ ภะคะวะโต สาสะนัง ยะถาสะติ ยะถาพะลัง มะนะสิกะโรมะ อะนุปะฏิปัชชามะ,

จักทำในใจอยู่ ปฏิบัติตามอยู่ ซึ่งคำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้นตามสติกำลัง,

สา สา โน ปะฏิปัตติ,

ขอให้ความปฏิบัตินั้น ๆ ของเราทั้งหลาย ;

อิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยายะ สังวัตตะตุ.

จงเป็นไปเพื่อการทำที่สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นนี้ เทอญ.

มนต์หลังทำวัตรเช้า

(หรือจะสวดเวลาไหนก็ได้)

ปุพพะภาคะนะมะการะ

(หันทะ มะยัง พุทธัสสะ ภะคะวะโต ปุพพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส)

(เชิญเถิด เราทั้งหลาย , ทำความนอบน้อมอันเป็นส่วนเบื้องต้น , แด่พระผู้มีพระภาคเจ้าเถิด)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น,

อะระหะโต ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส

สัมมาสัมพุทธัสสะ. ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

(๓ ครั้ง)

สรณคมนปาฐะ

(หันทะ มะยัง ติสะระณะคะมะนะปาฐัง ภะณามะ เส)

(เชิญเถิด เราทั้งหลาย , จงกล่าวคาถาเพื่อระลึกถึงพระรัตนตรัย ๓ เถิด)

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

ข้าพเจ้าถือเอาพระพุทธเจ้า เป็นสรณะ

ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ

ข้าพเจ้าถือเอาพระธรรม เป็นสรณะ

สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ข้าพเจ้าถือเอาพระสงฆ์ เป็นสรณะ

ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้าถือเอาพระพุทธเจ้า เป็นสรณะ

ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ

แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้าถือเอาพระธรรม เป็นสรณะ

ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้าถือเอาพระสงฆ์ เป็นสรณะ

ตะติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้าถือเอาพระพุทธเจ้า เป็นสรณะ

ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ

แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้าถือเอาพระธรรม เป็นสรณะ

ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้าถือเอาพระสงฆ์ เป็นสรณะ

ทวัตติงสาการะปาฐะ

(หันทะ มะยัง ทวัตติงสาการะปาฐัง ภะณามะ เส)

(เชิญเถิด เราทั้งหลาย จงกล่าวคาถาแสดงอาการ ๓๒ ในร่างกายเถิด)

อะยัง โข เม กาโย, กายของเรานี้แล,

อุทธัง ปาทะตะลา, เบื้องบนแต่พื้นเท้าขึ้นมา,

อะโธ เกสะมัตถะกา, เบื้องต่ำแต่ปลายผมลงไป,

ตะจะปะริยันโต, มีหนังหุ้มอยู่เป็นที่สุดรอบ,

ปูโร นานัปปะการัสสะ อะสุจิโน, เต็มไปด้วยของไม่สะอาด, มีประการต่าง ๆ

อัตถิ อิมัสมิง กาเย, มีอยู่ในกายนี้,

เกสา ผมทั้งหลาย,

โลมา ขนทั้งหลาย,

นะขา เล็บทั้งหลาย,

ทันตา ฟันทั้งหลาย,

ตะโจ หนัง,

มังสัง เนื้อ,

นะหารู เอ็นทั้งหลาย,

อัฏฐิ กระดูกทั้งหลาย

อัฏฐิมิญชัง เยื่อในกระดูก,

วักกัง ม้าม,

หะทะยัง	หัวใจ,
ยะกะนัง	ตับ,
กิโลมะกัง	พังผืด,
ปิหะกัง	ไต,
ปัปผาสัง	ปอด,
อันตัง	ไส้ใหญ่,
อันตะคุณัง	ไส้น้อย,
อุทะริยัง	อาหารใหม่,
กะรีสัง	อาหารเก่า,
ปิตตัง	น้ำดี,
เสมหัง	น้ำเสลด,
ปุพโพ	น้ำหนอง,
โลหิตัง	น้ำเลือด,
เสโท	น้ำเหงื่อ,
เมโท	น้ำมันข้น,
อัสสุ	น้ำตา,
วะสา	น้ำมันเหลว,
เขโฬ	น้ำลาย,
สิงฆาณิกา	น้ำมูก,
ละสิกา	น้ำไขข้อ,

มุตตัง น้ำมูตร,

มัตถะเก มัตถะลุงคัง, เยื่อมันสมองในกระโหลกศีรษะ,

เอวะมะยัง เม กาโย, กายของเรานี้อย่างนี้,

อุทธัง ปาทะตะลา, เบื้องบนแต่พื้นเท้าขึ้นมา,

อะโธ เกสะมัตถะกา, เบื้องต่ำแต่ปลายผมลงไป,

ตะจะปะริยันโต, มีหนังหุ้มอยู่เป็นที่สุดรอบ,

ปูโร นานัปปะการัสสะ อะสุจิโน, เต็มไปด้วยของไม่สะอาดมีประการต่าง ๆ อย่างนี้แล

อภิณหปัจจเวกขณะ ๕ (โดยสังเขป)

(หันทะ มะยัง อภิณหะปัจจะเวกขณะปาฐัง ภะณามะ เส.)

(เชิญเถิด เราทั้งหลาย, มาสวดอภิณหปัจจเวกขณะปาฐะกันเถิด)

ชะราธัมโมมหิ ชะรัง อะนะตีโต

เรามีความแก่เป็นธรรมดา จะล่วงพ้นความแก่ไปไม่ได้

พยาธิธัมโมมหิ พยาธิง อะนะตีโต

เรามีความเจ็บไข้เป็นธรรมดา จะล่วงพ้นความเจ็บไข้ไปไม่ได้

มะระณะธัมโมมหิ มะระณัง อะนะตีโต

เรามีความตายเป็นธรรมดา จะล่วงพ้นความตายไปไม่ได้

สัพเพหิ เม ปิเยหิ มะนาเปหิ นานาภาโว วินาภาโว

เราจะละเว้นเป็นต่าง ๆ คือว่าจะพลัดพรากจากของรักของเจริญใจทั้งหลายทั้งปวง

กัมมัสสะโกม๎หิ	เรามีกรรมเป็นของ ๆ ตน
กัมมะทายาโท	เราเป็นผู้รับผลของกรรม
กัมมะโยนิ	เรามีกรรมเป็นกำเนิด
กัมมะพันธุ	เรามีกรรมเป็นเผ่าพันธุ์
กัมมะปะฏิสะระโณ	เรามีกรรมเป็นที่พึ่งอาศัย
ยัง กัมมัง กะริสสามิ	เราจักทำกรรมอันใดไว้
กัล๎ยาณัง วา ปาปะกัง วา	ดีหรือชั่วก็ตาม
ตัสสะ ทายาโท ภะวิสสามิ	เราจักเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น ๆ

เอวัง อัมเหหิ อะภิณหัง ปัจจะเวกขิตัพพัง

เราทั้งหลายพึงพิจารณาอย่างนี้ทุกวัน ๆ เทอญ.

ถวายพรพระ

อิติปิโส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมะนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติฯ

ส๎วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม สันทิฏฐิโก อะกาลิโก เอหิปัสสิโก โอปะนะยิโก ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติฯ

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะปุริสะปุคคะลา เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ อาหุเนยโย ปาหุเนยโย ทักขิเณยโย อัญชะลีกะระณีโย อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติฯ

พาหุง สะหัสสะมะภินิมมิตะสาวุธันตัง
ครีเมขะลัง อุทิตะโฆระสะเสนะมารัง
ทานาทิธัมมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

มาราติเรกะมะภิยุชฌิตะสัพพะรัตติง
โฆรัมปะนาฬะวะกะมักขะมะถัทธะยักขัง
ขันตีสุทันตะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

นาฬาคิริง คะชะวะรัง อะติมัตตะภูตัง
ทาวัคคิจักกะมะสะนีวะ สุทารุณันตัง
เมตตัมพุเสกะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

อุกขิตตะขัคคะมะติหัตถะสุทารุณันตัง
ธาวันติโยชะนะปะถังคุลิมาละวันตัง
อิทธีภิสังขะตะมะโน ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

กัตวานะ กัฏฐะมุทะรัง อิวะ คัพภินียา
จิญจายะ ทุฏฐะวะจะนัง ชะนะกายะมัชเฌ
สันเตนะ โสมะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

สัจจัง วิหายะ มะติสัจจะกะวาทะเกตุง
วาทาภิโรปิตะมะนัง อะติอันธะภูตัง
ปัญญาปะทีปะชะลิโต ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

นันโทปะนันทะภุชะคัง วิพุธัง มะหิทธิง
ปุตเตนะ เถระภุชะเคนะ ทะมาปะยันโต
อิทธูปะเทสะวิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

ทุคคาหะทิฏฐิภุชะเคนะ สุทัฏฐะหัตถัง
พรัหมัง วิสุทธิชุติมิทธิพะกาภิธานัง
ญาณาคะเทนะ วิธินา ชิตะวา มุนินโท
ตันเตชะสา ภะวะตุ เต ชะยะมังคะลานิฯ

เอตาปิ พุทธะชะยะมังคะละอัฏฐะคาถา
โย วาจะโน ทินะทิเน สะระเต มะตันที
หิต๊วานะเนกะวิวิธานิ จุปัททะวานิ
โมกขัง สุขัง อะธิคะเมยยะ นะโร
สะปัญโญฯ

****

มะหาการุณิโก นาโถ	หิตายะ สัพพะปาณินัง
ปูเรต๊วา ปาระมี สัพพา	ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	โหตุ เต ชะยะมังคะลังฯ

ชะยันโต โพธิยา มูเล	สัก๊ยานัง นันทิวัฑฒะโน
เอวัง ต๊วัง วิชะโย โหหิ	ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล
อะปะราชิตะปัลลังเก	สีเส ปะฐะวิโปกขะเร
อภิเสเก สัพพะพุทธานัง	อัคคัปปัตโต ปะโมทะติ

สุนักขัตตัง สุมังคะลัง สุปะภาตัง สุหุฏฐิตัง
สุขะโณ สุมุหุตโต จะ สุยิฏฐัง พรัหมะจาริสุ
ปะทักขิณัง กายะกัมมัง วาจากัมมัง ปะทักขิณัง
ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง ปะณิธี เต ปะทักขิณา
ปะทักขิณานิ กัต๎วานะ ละภันตัตเถ ปะทักขิเณฯ

อุณหิสสะวิชะยะคาถา

อัตถิ อุณ์หิสสะวิชะโย ธัมโม โลเก อะนุตตะโร
สัพพะสัตตะหิตัตถายะ ตัง ต๎วัง คัณหาหิ เทวะเต
ปะริวัชเช ราชะทัณเฑ อะมะนุสเสหิ ปาวะเก
พะยัคเฆ นาเค วิเส ภูเต อะกาละมะระเณนะ วา
สัพพัส๎มา มะระณา มุตโต ฐะเปต๎วา กาละมาริตัง
ตัสเสวะ อานุภาเวนะ โหตุ เทโว สุขี สะทา
สุทธะสีลัง สะมาทายะ ธัมมัง สุจะริตัง จะเร
ตัสเสวะ อานุภาวะนะ โหตุ เทโว สุขี สะทา
ลิกขิตัง จินติตัง ปูชัง ธาระณัง วาจะนัง คะรุง
ปะเรสัง เทสะนัง สุต๎วา ตัสสะ อายุ ปะวัฑฒะตีติ ฯ.

บารมี ๓๐ ทัศ

ทานะ ปาระมี สัมปันโน ทานะอุปะปาระมี สัมปันโน ทานะ ปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

สีละปาระมี สัมปันโน สีละอุปะปาระมี สัมปันโน สีละปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

เนกขัมมะปาระมี สัมปันโน เนกขัมมะอุปะปาระมี สัมปันโน เนกขัมมะปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

ปัญญาปาระมี สัมปันโน ปัญญาอุปะปาระมี สัมปันโน ปัญญาปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

วิริยะปาระมี สัมปันโน วิริยะอุปะปาระมี สัมปันโน วิริยะปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

ขันติปาระมี สัมปันโน ขันติอุปะปาระมี สัมปันโน ขันติปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

สัจจะปาระมี สัมปันโน สัจจะอุปะปาระมี สัมปันโน สัจจะปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

อะธิฏฐานะปาระมี สัมปันโน อะธิฏฐานะอุปะปาระมี สัมปันโน อะธิฏฐานะปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

เมตตาปาระมี สัมปันโน เมตตาอุปะปาระมี สัมปันโน เมตตาปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

อุเบกขาปาระมี สัมปันโน อุเบกขาอุปะระปาระมี สัมปันโน อุเบกขาปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา

ทะสะปาระมี สัมปันโน ทะสะอุปะปาระมี สัมปันโน ทะสะปะระมัตถะปาระมี สัมปันโน เมตตา ไมตรี กรุณา มุทิตา อุเบกขา ปาระมี สัมปันโน อิติปิโส ภะคะวา ฯ.

****

นมัสการพระอรหันต์ ๘ ทิศ

(นำ) **หันทะ มะยัง สะระภัญญะนะ พุทธะมังคะละคาถาโย ภะณามะ เสฯ**

(คำแปล)

เชิญเถิด พวกเราจงสวดพุทธมงคลคาถา โดยสรภัญญะ กันเถิด

(รับ) **สัมพุทโธ ทิปะทัง เสฏโฐ นิสินโน เจวะ มัชฌิเม**
โกณฑัญโญ ปุพพะภาเค จะ อาคะเณยเย จะ กัสสะโป
สารีปุตโต จะ ทักขิเณ หะระติเย อุปาลี จะ
ปัจฉิเมปิ จะ อานันโท พายัพเพ จะ คะวัมปะติ
โมคคัลลาโน จะ อุตตะเร อิสาเณปิ จะ ราหุโล
อิเม โข มังคะลา พุทธา สัพเพ อิธะ ปะติฏฐิตา
วันทิตา เต จะ อัมเหหิ สักกาเรหิ จะ ปูชิตา
เอเตสัง อานุภาเวนะ สัพพะโสตถี ภะวันตุ โนฯ

อิจเจวะมัจจันตะนะมัสสะเนยยัง
นะมัสสะมาโน ระตะนัตตะยัง ยัง
ปุญญาภิสันทัง วิปุลัง อะลัตถัง
ตัสสานุภาเวนะ หะตันตะราโยฯ

****

ปัตติทานะคาถา

(นำ) หันทะ มะยัง ปัตติทานะ คาถาโย ภะณามะ เสฯ

(คำแปล)

เชิญเถิด พวกเราจงสวดคาถาให้ส่วนบุญ (แก่สัตว์ทั้งหลายเถิด)

(รับ) ยา เทวะตา สันติ วิหาระวาสินี
ถูเป ฆะเร โพธิฆะเร ตะหิง ตะหิง
ตา ธัมมะทาเนนะ ภะวันตุ ปูชิตา
โสตถิง กะโรนเตธะ วิหาระมัณฑะเล
เถรา จะ มัชฌา นะวะกา จะ ภิกขะโว
สารามิกา ทานะปะตี อุปาสะกา
คามา จะ เทสา นิคะมา จะ อิสสะรา
สัปปาณะภูตา สุขิตา ภะวันตุ เต
ชะลาพุชา เยปิ จะ อัณฑะสัมภะวา
สังเสทะชาตา อะถะโวปะปาติกา
นิยยานิกัง ธัมมะวะรัง ปะฏิจจะ เต
สัพเพปิ ทุกขัสสะ กะโรนตุ สังขะยัง ฯ

ฐาตุ จิรัง สะตัง ธัมโม ธัมมัทธะรา จะ ปุคคะลา

สังโฆ โหตุ สะมัคโค วะ อัตถายะ จะ หิตายะ จะ
อัมเห รักขะตุ สัทธัมโม สัพเพปิ ธัมมะจาริโน
วุฑฒิง สัมปาปุเณยยามะ ธัมเม อะริยัปปะเวทิเต ฯ
ปะสันนา โหนตุ สัพเพปิ ปาณิโน พุทธะสาสะเน
สัมมา ธารัง ปะเวจฉันโต กาเล เทโว ปะวัสสะตุ
วุฑฒิภาวายะ สัตตานัง สะมิทธัง เนตุ เมทะนิง
มาตา ปิตา จะ อัตระชัง นิจจัง รักขันติ ปุตตะกัง
เอวัง ธัมเมนะ ราชาโน ปะชัง รักขันตุ สัพพะทา ฯ

คำแผ่เมตตา

สัพเพ สัตตา สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง ที่เป็นเพื่อนทุกข์เกิดแก่เจ็บตาย ด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น

อะเวรา โหนตุ จงเป็นสุข ๆ เถิด อย่าได้มีเวรแก่กันและกันเลย

อัพยาปัชฌา โหนตุ จงเป็นสุข ๆ เถิด อย่าได้พยาบาทเบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย

อะนีฆา โหนตุ จงเป็นสุข ๆ เถิด อย่าได้มีความทุกข์กาย ทุกข์ใจเลย

สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ จงมีความสุขกายสุขใจรักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้นเถิด.

****

ทำวัตรเย็น

คำบูชาพระรัตนตรัย

โย โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ

พระผู้มีพระภาคเจ้านั้นพระองค์ใด , เป็นพระอรหันต์ , ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้นเชิง , ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง

สฺวากขาโต เยนะ ภะคะวะตา ธัมโม

พระธรรมเป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด , ตรัสไว้ดีแล้ว

สุปะฏิปันโน ยัสสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด , ปฏิบัติดีแล้ว

ตัมมะยัง ภะคะวันตัง สะธัมมัง สะสังฆัง

อิเมหิ สักกาเรหิ ยะถาระหัง อาโรปิเตหิ อะภิปูชะยามะ

ข้าพเจ้าทั้งหลาย , ขอบูชาอย่างยิ่งซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น , พร้อมทั้งพระธรรมและพระสงฆ์ , ด้วยเครื่องสักการะ ทั้งหลายเหล่านี้ อันยกขึ้นตามสมควรแล้วอย่างไร

สาธุ โน ภันเต ภะคะวา สุจิระปะรินิพพุโตปิ

ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ , พระผู้มีพระภาคเจ้าแม้ปรินิพพานนานแล้ว ทรงสร้างคุณอันสำเร็จประโยชน์ไว้แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย

ปัจฉิมา ชะนะตานุกัมปะมานะสา

ทรงมีพระหฤทัยอนุเคราะห์แก่พวกข้าพเจ้า , อันเป็นชนรุ่นหลัง

อิเม สักกาเร ทุคคะตะปัณณาการะภูเต ปะฏิคคัณหาตุ

ขอพระผู้มีพระภาคเจ้า , จงรับเครื่องสักการะอันเป็นบรรณาการ , ของคนยากทั้งหลายเหล่านี้

อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย , ตลอดกาลนานเทอญฯ

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา,

พระผู้มีพระภาคเจ้า , เป็นพระอรหันต์ , ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้นเชิง , ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง ;

พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ,

ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า , ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน.

(กราบ)

สฺวากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม,

พระธรรม เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า , ตรัสไว้ดีแล้ว ;

ธัมมัง นะมัสสามิ.

ข้าพเจ้านมัสการพระธรรม.

(กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า , ปฏิบัติดีแล้ว ;

สังฆัง นะมามิ.

ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์.

(กราบ)

ปุพพภาคนมการ

(หันทะ มะยัง พุทธัสสะ ภะคะวะโต ปุพพะภาคะนะมะการัง กะโรมะ เส)

(เชิญเถิด เราทั้งหลาย ทำความนอบน้อมอันเป็นส่วนเบื้องต้น แด่พระผู้มีพระภาคเจ้าเถิด)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต, ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระ-องค์นั้น ;

อะระหะโต, ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส ;

สัมมาสัมพุทธัสสะ. ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง.

(๓ ครั้ง)

พุทธานุสสติ

(หันทะ มะยัง พุทธานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.)

(เชิญเถิด เราทั้งหลาย ทำซึ่งความตามระลึก ถึงพระพุทธเจ้าเถิด)

ตัง โข ปะนะ ภะคะวันตัง เอวัง กัลยาโณ กิตติสัทโท อัพภุคคะโต, ก็กิตติศัพท์อันงามของพระผู้มีพระ-ภาคเจ้านั้น , ได้ฟุ้งไปแล้วอย่างนี้ว่า :-

อิติปิ โส ภะคะวา เพราะเหตุอย่างนี้ ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น

อะระหัง, เป็นผู้ไกลจากกิเลส ;

สัมมาสัมพุทโธ, เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง ;

วิชชาจะระณะสัมปันโน, เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชชาและจรณะ ;

สุคะโต, เป็นผู้ไปแล้วด้วยดี ;

โลกะวิทู, เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง ;

อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ, เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า,

สัตถา เทวะมะนุสสานัง, เป็นครูผู้สอน ของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ;

พุทโธ, เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม ;

ภะคะวาติ. เป็นผู้มีความจำเริญ จำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์ดังนี้

พุทธาภิคีติ

(หันทะ มะยัง พุทธาภิคีติง กะโรมะ เส.)

(เชิญเถิด เราทั้งหลาย ทำความขับคาถา พรรณนาเฉพาะพระพุทธเจ้าเถิด)

พุทธ๎วาระหันตะวะระตาทิคุณาภิยุตโต,

พระพุทธเจ้าประกอบด้วยคุณ มีความประเสริฐแห่งอรหันตคุณเป็นต้น

สุทธาภิญาณะกะรุณาหิ สะมาคะตัตโต,

มีพระองค์อันประกอบด้วยพระญาณ และพระกรุณาอันบริสุทธิ์

โพเธสิ โย สุชะนะตัง กะมะลังวะ สูโร,

พระองค์ใด ทรงกระทำชนที่ดีให้เบิกบาน ดุจอาทิตย์ทำบัวให้บาน

วันทามะหัง ตะมะระณัง สิระสา ชิเนนทัง

ข้าพเจ้าไหว้พระชินสีห์ ผู้ไม่มีกิเลส พระองค์นั้น ด้วยเศียรเกล้า.

พุทโธ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง,

พระพุทธเจ้าพระองค์ใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุด ของสัตว์ทั้งหลาย

ปะฐะมานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์นั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกองค์ที่หนึ่งด้วยเศียรเกล้า

พุทธัสสาหัสฺมิ ทาโส วะ พุทโธ เม สามิกิสสะโร,

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระพุทธเจ้า , พระพุทธเจ้าเป็นนายมีอิสระเหนือข้าพเจ้า

พุทโธ ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิธาตา จะ หิตัสสะ เม,

พระพุทธเจ้าเป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า

พุทธัสสาหัง นิยยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิทัง,

ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แด่พระพุทธเจ้า

วันทันโตหัง จะริสสามิ พุทธัสเสวะ สุโพธิตัง,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตาม ซึ่งความตรัสรู้ดีของพระพุทธเจ้า

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง พุทโธ เม สะระณัง วะรัง,

สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี , พระพุทธเจ้าเป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยยัง สัตถุสาสะเน,

ด้วยการกล่าวคำสัจจ์นี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา

พุทธัง เม วันทะมาเนนะ ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระพุทธเจ้า ได้ขวนขวายบุญใด ในบัดนี้

สัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา.

อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

(กราบหมอบลงว่า)

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา,

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี

พุทเธ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,

กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้ว ในพระพุทธเจ้า

พุทโธ ปะฏิคคัณหะตุ อัจจะยันตัง,

ขอพระพุทธเจ้า จงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ พุทเธ.

เพื่อการสำรวมระวัง ในพระพุทธเจ้า ในกาลต่อไป

ธัมมานุสสติ

(หันทะ มะยัง ธัมมานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.)

(เชิญเถิด เราทั้งหลาย ทำซึ่งความตามระลึกถึงพระธรรมเถิด)

สว๎ากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม

พระธรรม เป็นสิ่งที่พระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสไว้ดีแล้ว

สันทิฏฐิโก

เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติ พึงเห็นได้ด้วยตนเอง

อะกาลิโก,

เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้ ไม่จำกัดกาล

เอหิปัสสิโก,

เป็นสิ่งที่ควรกล่าวกะผู้อื่นว่า ท่านจงมาดูเถิด

โอปะนะยิโก,

เป็นสิ่งที่ควรนอบน้อมเข้ามาใส่ตัว

ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติ.

เป็นสิ่งที่ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตน ดังนี้

ธัมมาภิคีติ

(หันทะ มะยัง ธัมมาภิคีติง กะโรมะ เส.)

(เชิญเถิด เราทั้งหลาย ทำความขับคาถา พรรณนาเฉพาะพระธรรมเถิด)

ส๊วากขาตะตาทิคุณะโยคะวะเสนะ เสยโย,

พระธรรม เป็นสิ่งที่ประเสริฐ เพราะประกอบด้วยคุณ คือ ความที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว เป็นต้น

โย มัคคะปากะปะริยัตติวิโมกขะเภโท,

เป็นธรรมอันจำแนกเป็น มรรค ผล ปริยัติ และนิพพาน

ธัมโม กุโลกะปะตะนา ตะทะธาริธาริ,

เป็นธรรมทรงไว้ซึ่งผู้ทรงธรรม จากการตกไปสู่โลกที่ชั่ว

วันทามะหัง ตะมะหะรัง วะระธัมมะเมตัง

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมอันประเสริฐนั้น อันเป็นเครื่องขจัดเสียซึ่งความมืด

ธัมโม โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง

พระธรรมใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุด ของสัตว์ทั้งหลาย

ทุติยานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกองค์ที่สอง ด้วยเศียรเกล้า

ธัมมัสสาหัสั๊มิ ทาโส วะ ธัมโม เม สามิกิสสะโร

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระธรรม , พระธรรมเป็นนายมีอิสระเหนือข้าพเจ้า

ธัมโม ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิธาตา จะ หิตัสสะ เม,

พระธรรมเป็นเครื่องกำจัดทุกข์และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า

ธัมมัสสาหัง นิยยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิทัง,

ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แด่พระธรรม

วันทันโตหัง จะริสสามิ ธัมมัสเสวะ สุธัมมะตัง,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตาม ซึ่งความเป็นธรรมดีของพระธรรม

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง ธัมโม เม สะระณัง วะรัง,

สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี , พระธรรมเป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยยัง สัตถุสาสะเน,

ด้วยการกล่าวคำสัจจ์นี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา

ธัมมัง เม วันทะมาเนนะ ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระธรรม ได้ขวนขวายบุญใด ในบัดนี้

สัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา.

อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น

(กราบหมอบลงว่า)

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา,

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี

ธัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,

กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้ว ในพระธรรม

ธัมโม ปะฏิคคัณ๎หะตุ อัจจะยันตัง,

ขอพระธรรม จงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ ธัมเม.

เพื่อการสำรวมระวัง ในพระธรรม ในกาลต่อไป

สังฆานุสสติ

(หันทะ มะยัง สังฆานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.)

(เชิญเถิด เราทั้งหลาย ทำซึ่งความตามระลึกถึง พระสงฆ์เถิด)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด , ปฏิบัติดีแล้ว

อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด , ปฏิบัติตรงแล้ว

ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด , ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรม เป็นเครื่องออกจากทุกข์แล้ว

สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า หมู่ใด , ปฏิบัติสมควรแล้ว

ยะทิทัง, ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ:

จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา,

คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ , นับเรียงตัวบุรุษ ได้ ๘ บุรุษ

เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

นั่นแหละ สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า

อาหุเนยโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขานำมาบูชา

ปาหุเนยโย, เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขาจัดไว้ต้อนรับ

ทักขิเณยโย, เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน

อัญชะลีกะระณีโย, เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี

อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ.

เป็นเนื้อนาบุญของโลก , ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า ดังนี้.

สังฆาภิคีติ

(หันทะ มะยัง สังฆาภิคีติง กะโรมะ เส.)

เชิญเถิด เราทั้งหลาย ทำความขับคาถา พรรณนาเฉพาะพระสงฆ์เถิด)

สัทธัมมะโช สุปะฏิปัตติคุณาทิยุตโต,

พระสงฆ์ที่เกิดโดยสัทธรรม ประกอบด้วยคุณมีความปฏิบัติ - ดีเป็นต้น

โยฏฐัพพิโธ อะริยะปุคคะละสังฆะเสฏโฐ,

เป็นหมู่แห่งพระอริยบุคคลอันประเสริฐ แปดจำพวก

สีลาทิธัมมะปะวะราสะยะกายะจิตโต,

มีกายและจิต อันอาศัยธรรมมีศีลเป็นต้น อันบวร

วันทามะหัง ตะมะริยานะคะณัง สุสุทธัง.

ข้าพเจ้าไหว้หมู่แห่งพระอริยเจ้าเหล่านั้น อันบริสุทธิ์ด้วยดี

สังโฆ โย สัพพะปาณีนัง สะระณัง เขมะมุตตะมัง,

พระสงฆ์ หมู่ใด เป็นสรณะอันเกษมสูงสุด ของสัตว์ทั้งหลาย

ตะติยานุสสะติฏฐานัง วันทามิ ตัง สิเรนะหัง,

ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมู่นั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกองค์ที่สาม ด้วยเศียรเกล้า

สังฆัสสาหัส๎มิ ทาโส วะ สังโฆ เม สามิกิสสะโร,

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระสงฆ์ , พระสงฆ์เป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า

สังโฆ ทุกขัสสะ ฆาตา จะ วิธาตา จะ หิตัสสะ เม,

พระสงฆ์เป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า

สังฆัสสาหัง นิยยาเทมิ สะรีรัญชีวิตัญจิทัง,

ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แด่พระสงฆ์

วันทันโตหัง จะริสสามิ สังฆัสโสปะฏิปันนะตัง,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตาม ซึ่งความปฏิบัติดีของพระสงฆ์

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง สังโฆ เม สะระณัง วะรัง,

สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี , พระสงฆ์เป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ วัฑเฒยยัง สัตถุสาสะเน,

ด้วยการกล่าวคำสัจจ์นี้ ข้าพเจ้าพึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา

สังฆัง เม วันทะมาเนนะ ยัง ปุญญัง ปะสุตัง อิธะ,

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ซึ่งพระสงฆ์ ได้ขวนขวายบุญใด ในบัดนี้

สัพเพปิ อันตะรายา เม มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา.

อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น

(กราบหมอบลงว่า)

กาเยนะ วาจายะ วะ เจตะสา วา,

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วยใจก็ดี

สังเฆ กุกัมมัง ปะกะตัง มะยา ยัง,

กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้ากระทำแล้ว ในพระสงฆ์

สังโฆ ปะฏิคัณ๎หะตุ อัจจะยันตัง,

ขอพระสงฆ์ จงงดซึ่งโทษล่วงเกินอันนั้น

กาลันตะเร สังวะริตุง วะ สังเฆ

เพื่อการสำรวมระวัง ในพระสงฆ์ในกาลต่อไป

สวดมนต์

ชุมนุมเทวดา

(สวดเจ็ดตำนานใช้)

สะรัชชัง สะเสนัง สะพันธุง นะรินทัง

ปะริตตานุภาโว สะทา รักขะตูติ

ผะริต๊วานะ เมตตัง สะเมตตา ภะทันตา

อะวิกขิตตะจิตตา ปะริตตัง ภะณันตุ

สัคเค กาเม จะ รูเป คิริสิขะระตะเฏ จันตะลิกเข วิมาเน ทีเป รัฏเฐ จะ คาเม ตะรุวะนะคะหะเน เคหะวัตถุมหิ เขตเต ภุมมา จายันตุ เทวา ชะละถะละวิสะเม ยักขะคันธัพพะนาคา ติฏฐันตา สันติเก ยัง มุนิวะระวะจะนัง สาธะโว เม สุณันตุฯ ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตา ธัมมัสสะวะนะกาโล อะยัมภะทันตาฯ

(สวดสิบสองตำนานใช้)

สะมันตา จักกะวาเฬสุ อัต๊ราคัจฉันตุ เทวะตา

สัทธัมมัง มุนิราชัสสะ สุณันตุ สัคคะโมกขะทังฯ

สัคเค กาเม จะ รูเป คิริสิขะระตะเฏ จันตะลิกเข วิมาเน ฯลฯ อะยัมภะทันตาฯ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะฯ

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ

สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ .

นะมะการะสิทธิคาถา

(ใช้แทน สัมพุทเธ)

โย จักขุมา โมหะมะลาปะกัฏโฐ
สามัง วะ พุทโธ สุคะโต วิมุตโต
มารัสสะ ปาสา วินิโมจะยันโต
ปาเปสิ เขมัง ชะนะตัง วิเนยยังฯ
พุทธัง วะรันตัง สิระสา นะมามิ
โลกัสสะ นาถัญจะ วินายะกัญจะ
ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิ โหตุ
สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุฯ

ธัมโม ธะโช โย วิยะ ตัสสะ สัตถุ
ทัสเสสิ โลกัสสะ วิสุทธิมัคคัง
นิยยานิโก ธัมมะธะรัสสะธารี
สาตาวะโห สันติกะโร สุจิณโณ
ธัมมัง วะรันตัง สิระสา นะมามิ
โมหัปปะทาลัง อุปะสันตะทาหัง

ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิ โหตุ
สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุฯ
สัทธัมมะเสนา สุคะตานุโค โย
โลกัสสะ ปาปูปะกิเลสะเชตา
สันโต สะยัง สันตินิโยชะโก จะ
ส๎วากขาตะธัมมัง วิทิตัง กะโรติฯ
สังฆัง วะรันตัง สิระสา นะมามิ
พุทธานุพุทธัง สะมะสีละทิฏฐิง
ตันเตชะสา เต ชะยะสิทธิ โหตุ
สัพพันตะรายา จะ วินาสะเมนตุฯ

****

สัมพุทเธ

สัมพุทเธ อัฏฐะวีสัญจะ ท๎วาทะสัญจะ สะหัสสะเก
ปัญจะสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง
เตสัง ธัมมัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง
นะมะการานุภาเวนะ หันต๎วา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโตฯ

สัมพุทเธ ปัญจะปัญญาสัญจะ จะตุวีสะติสะหัสสะเก
ทะสะสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง
เตสัง ธัมมัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง
นะมะการานุภาเวนะ หันต๎วา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโตฯ

สัมพุทเธ นะวุตตะระสะเต อัฏฐะจัตตาฬีสะสะหัสสะเก
วีสะติสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง
เตสัง ธัมมัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง
นะมะการานุภาเวนะ หันตวา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโตฯ

(ถ้าไม่สวด สัมพุทเธ จะสวด นะมะการะสิทธิคาถา แทนก็ได้)

****

นะโมการะอัฏฐะกะ

นะโม อะระหะโต สัมมา- สัมพุทธัสสะ มะเหสิโน
นะโม อุตตะมะธัมมัสสะ สวากขาตัสเสวะ เตนิธะ
นะโม มะหาสังฆัสสาปิ วิสุทธะสีละทิฏฐิโน
นะโม โอมาต๎ยารัทธัสสะ ระตะนัตต๎ยัสสะ สาธุกัง
นะโม โอมะกาตีตัสสะ ตัสสะ วัตถุตต๎ยัสสะปิ
นะโม การัปปะภาเวนะ วิคัจฉันตุ อุปัททะวา
นะโม การานุภาเวนะ สุวัตถิ โหตุ สัพพะทา
นะโม การัสสะ เตเชนะ วิธิมหิ โหม๎ิ เตชะวาฯ

****

มงคลสูตร

อะเสวะนา จะ พาลานัง ปัณฑิตานัญจะ เสวะนา
ปูชา จะ ปูชะนียานัง เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ
ปะฏิรูปะเทสะวาโส จะ ปุพเพ จะ กะตะปุญญะตา
อัตตะสัมมาปะณิธิ จะ เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ
พาหุสัจจัญจะ สิปปัญจะ วินะโย จะ สุสิกขิโต
สุภาสิตา จะ ยา วาจา เอตัมมังคะละมุตตะมัง
มาตาปิตุอุปัฏฐานัง ปุตตะทารัสสะ สังคะโห
อะนากุลา จะ กัมมันตา เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ
ทานัญจะ ธัมมะจะริยา จะ ญาตะกานัญจะ สังคะโห
อะนะวัชชานิ กัมมานิ เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ
อาระตี วิระตี ปาปา มัชชะปานา จะ สัญญะโม
อัปปะมาโท จะ ธัมเมสุ เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ
คาระโว จะ นิวาโต จะ สันตุฏฐี จะ กะตัญญุตา
กาเลนะ ธัมมัสสะวะนัง เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ
ขันตี จะ โสวะจัสสะตา สะมะณานัญจะ ทัสสะนัง
กาเลนะ ธัมมะสากัจฉา เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ
ตะโป จะ พรัหมะจะริยัญจะ อะริยะสัจจานะ ทัสสะนัง
นิพพานะสัจฉิกิริยา จะ เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ
ผุฏฐัสสะ โลกะธัมเมหิ จิตตัง ยัสสะ นะ กัมปะติ
อะโสกัง วิระชัง เขมัง เอตัมมังคะละมุตตะมังฯ
เอตาทิสานิ กัต๎วานะ สัพพัตถะมะปะราชิตา
สัพพัตถะ โสตถิง คัจฉันติ ตันเตสัง มังคะละมุตตะมันติฯ

****

ระตะนะสุตตัง

ยังกิญจิ วิตตัง อิธะ วา หุรัง วา สัคเคสุ วา ยัง ระตะนัง ปะณีตัง
นะ โน สะมัง อัตถิ ตะถาคะเตนะ อิทัมปิ พุทเธ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ขะยัง วิราคัง อะมะตัง ปะณีตัง ยะทัชฌะคา สักฺยะมุนี สะมาหิโต
นะ เตนะ ธัมเมนะ สะมัตถิ กิญจิ อิทัมปิ ธัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ยัมพุทธะเสฏโฐ ปะริวัณณะยี สุจิง สะมาธิมานันตะริกัญญะมาหุ
สะมาธินา เตนะ สะโม นะ วิชชะติ อิทัมปิ ธัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

เย ปุคคะลา อัฏฐะ สะตัง ปะสัฏฐา จัตตาริ เอตานิ ยุคานิ โหนติ
เต ทักขิเณยยา สุคะตัสสะ สาวะกา เอเตสุ ทินนานิ มะหัปผะลานิ
อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

เย สุปปะยุตตา มะนะสา ทัฬหะนะ นิกกามิโน โคตะมะสาสะนัมหิ
เต ปัตติปัตตา อะมะตัง วิคัยหะ ลัทธา มุธา นิพพุติง ภุญชะมานา
อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ขีณัง ปุราณัง นะวัง นัตถิ สัมภะวัง วิรัตตะจิตตายะติเก ภะวัสฺมิง
เต ขีณะพีชา อะวิรุฬหิฉันทา นิพพันติ ธีรา ยะถายัมปะทีโป
อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

****

กะระณียะเมตตะสุตตัง

กะระณียะมัตถะกุสะเลนะ ยันตัง สันตัง ปะทัง อะภิสะเมจจะ
สักโก อุชู จะ สุหุชู จะ สุวะโจ จัสสะ มุทุ อะนะติมานี
สันตุสสะโก จะ สุภะโร จะ อัปปะกิจโจ จะ สัลละหุกะวุตติ
สันตินท๎ริโย จะ นิปะโก จะ อัปปะคัพโภ กุเลสุ อะนะนุคิทโธ
นะ จะ ขุททัง สะมาจะเร กิญจิ เยนะ วิญญู ปะเร อุปะวะเทยยุง
สุขิโน วา เขมิโน โหนตุ สัพเพ สัตตา ภะวันตุ สุขิตัตตา
เย เกจิ ปาณะภูตัตถิ ตะสา วา ถาวะรา วา อะนะวะเสสา
ทีฆา วา เย มะหันตา วา มัชฌิมา รัสสะกา อะณุกะถูลา
ทิฏฐา วา เย จะ อะทิฏฐา เย จะ ทูเร วะสันติ อะวิทูเร
ภูตา วา สัมภะเวสี วา สัพเพ สัตตา ภะวันตุ สุขิตัตตา
นะ ปะโร ปะรัง นิกุพเพถะ นาติมัญเญถะ กัตถะจิ นัง กิญจิ
พ๎ยาโรสะนา ปะฏีฆะสัญญา นาญญะมัญญัสสะ ทุกขะมิจเฉยยะ
มาตา ยะถา นิยัง ปุตตัง อายุสา เอกะปุตตะมะนุรักเข
เอวัมปิสัพพะภูเตสุ มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง
เมตตัญจะ สัพพะโลกัส๎มิง มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง
อุทธัง อะโธ จะ ติริยัญจะ อะสัมพาธัง อะเวรัง อะสะปัตตัง
ติฏฐัญจะรัง นิสินโน วา สะยาโน วา ยาวะตัสสะ วิคะตะมิทโธ
เอตัง สะติง อะธิฏเฐยยะ พรัหมะเมตัง วิหารัง อิธะมาหุ
ทิฏฐิญจะ อะนุปะคัมมะ สีละวา ทัสสะเนนะ สัมปันโน
กาเมสุ วิเนยยะ เคธัง นะ หิ ชาตุ คัพภะเสยยัง ปุนะเรตีติฯ

****

ขันธะปะริตตะคาถา

วิรูปักเขหิ เม เมตตัง เมตตัง เอราปะเถหิ เม
ฉัพ๎ยาปุตเตหิ เม เมตตัง เมตตัง กัณหาโคตะมะเกหิ จะ
อะปาทะเกหิ เม เมตตัง เมตตัง ทิปาทะเกหิ เม
จะตุปปะเทหิ เม เมตตัง เมตตัง พะหุปปะเทหิ เม
มา มัง อะปาทะโก หิงสิ มา มัง หิงสิ ทิปาทะโก
มา มัง จะตุปปะโท หิงสิ มา มัง หิงสิ พะหุปปะโท
สัพเพ สัตตา สัพเพ ปาณา สัพเพ ภูตา จะ เกวะลา
สัพเพ ภัท๎รานิ ปัสสันตุ มา กิญจิ ปาปะมาคะมา

อัปปะมาโณ พุทโธ อัปปะมาโณ ธัมโม อัปปะมาโณ สังโฆ ปะมาณะวันตานิ สิริงสะปานิ อะหิ วิจฉิกา สะตะปะที อุณณานาภี สะระพู มูสิกา กะตา เม รักขา กะตา เม ปะริตตา ปะฏิกกะมันตุ ภูตานิ โสหัง นะโม ภะคะวะโต นะโม สัตตันนัง สัมมาสัมพุทธานังฯ

โมระปะริตตัง

อุเทตะยัญจักขุมา เอกะราชา
หะริสสะวัณโณ ปะฐะวิปปะภาโส
ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง ปะฐะวิปปะภาสัง
ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ ทิวะสัง
เย พราหมะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม
เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ
นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา

นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา
อิมัง โส ปะริตตัง กัต๎วา โมโร จะระติ เอสะนาฯ
อะเปตะยัญจักขุมา เอกะราชา
หะริสสะวัณโณ ปะฐะวิปปะภาโส
ตัง ตัง นะมัสสามิ หะริสสะวัณณัง ปะฐะวิปปะภาสัง
ตะยัชชะ คุตตา วิหะเรมุ รัตติง
เย พราหมะณา เวทะคุ สัพพะธัมเม
เต เม นะโม เต จะ มัง ปาละยันตุ
นะมัตถุ พุทธานัง นะมัตถุ โพธิยา
นะโม วิมุตตานัง นะโม วิมุตติยา
อิมัง โส ปะริตตัง กัต๎วา โมโร วาสะมะกัปปะยีติฯ

วัฏฏะกะปะริตตัง

อัตถิ โลเก สีละคุโณ สัจจัง โสเจยยะนุททะยา
เตนะ สัจเจนะ กาหามิ สัจจะกิริยะมะนุตตะรัง
อาวัชชิต๎วา ธัมมะพะลัง สะริต๎วา ปุพพะเก ชิเน
สัจจะพะละมะวัสสายะ สัจจะกิริยะมะกาสะหัง
สันติ ปักขา อะปัตตะนา สันติ ปาทา อะวัญจะนา
มาตา ปิตา จะ นิกขันตา ชาตะเวทะ ปะฏิกกะมะ
สะหะ สัจเจ กะเต มัยหัง มะหาปัชชะลิโต สิขี
วัชเชสิ โสฬะสะ กะรีสานิ อุทะกัง ปัต๎วา ยะถา สิขี
สัจเจนะ เม สะโม นัตถิ เอสา เม สัจจะปาระมีติ ฯ

อาฏานาฏิยะปะริตตัง

วิปัสสิสสะ นะมัตถุ จักขุมันตัสสะ สิรีมะโต
สิขิสสะปิ นะมัตถุ สัพพะภูตานุกัมปิโน
เวสสะภุสสะ นะมัตถุ นะหาตะกัสสะ ตะปัสสิโน
นะมัตถุ กะกุสันธัสสะ มาระเสนัปปะมัททิโน
โกนาคะมะนัสสะ นะมัตถุ พราหมะณัสสะ วุสีมะโต
กัสสะปัสสะ นะมัตถุ วิปปะมุตตัสสะ สัพพะธิ
อังคีระสัสสะ นะมัตถุ สัก๎ยะปุตตัสสะ สิรีมะโต
โย อิมัง ธัมมะมะเทเสสิ สัพพะทุกขาปะนูทะนัง
เย จาปิ นิพพุตา โลเก ยะถาภูตัง วิปัสสิสุง
เต ชะนา อะปิสุณา มะหันตา วีตะสาระทา
หิตัง เทวะมะนุสสานัง ยัง นะมัสสันติ โคตะมัง
วิชชาจะระณะสัมปันนัง มะหันตัง วีตะสาระทัง ฯ
(วิชชาจะระณะสัมปันนัง พุทธัง วันทามะ โคตะมันติ)

โพชฌังคะปะริตตัง

โพชฌังโค สะติสังขาโต ธัมมานัง วิจะโย ตะถา
วิริยัมปีติปัสสัทธิ - โพชฌังคา จะ ตะถาปะเร

สะมาธุเปกขะโพชฌังคา สัตเตเต สัพพะทัสสินา
มุนินา สัมมะทักขาตา ภาวิตา พะหุลีกะตา
สังวัตตันติ อะภิญญายะ นิพพานายะ จะ โพธิยา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ

เอกัสมิง สะมะเย นาโถ โมคคัลลานัญจะ กัสสะปัง
คิลาเน ทุกขิเต ทิสวา โพชฌังเค สัตตะ เทสะยิ
เต จะ ตัง อะภินันทิตวา โรคา มุจจิงสุ ตังขะเณ
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ

เอกะทา ธัมมะราชาปิ เคลัญเญนาภิปีฬิโต
จุนทัตเถเรนะ ตัญญะวะ ภะณาเปตวานะ สาทะรัง
สัมโมทิตวา จะ อาพาธา ตัมหา วุฏฐาสิ ฐานะโส
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ

ปะหีนา เต จะ อาพาธา ติณณันนัมปิ มะเหสินัง
มัคคาหะตะกิเลสา วะ ปัตตานุปปัตติธัมมะตัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทาฯ

****

อะภะยะปะริตตัง

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ
ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
ธัมมานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ
ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

****

สักกัต๎วา พุทธะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง
หิตัง เทวะมะนุสสานัง พุทธะเตเชนะ โสตถินา
นัสสันตุปัททะวา สัพเพ ทุกขา วูปะสะเมนตุ เต
สักกัต๎วา ธัมมะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง
ปะริฬาหูปะสะมะนัง ธัมมะเตเชนะ โสตถินา
นัสสันตุปัททะวา สัพเพ ภะยา วูปะสะเมนตุ เต
สักกัต๎วา สังฆะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง
อาหุเนยยัง ปาหุเนยยัง สังฆะเตเชนะ โสตถินา

นัสสันตุปัททะวา สัพเพ โรคา วูปะสะเมนตุ เต ฯ

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง พุทโธ เม สะระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง ธัมโม เม สะระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง สังโฆ เม สะระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง ฯ

ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ
ระตะนัง พุทธะสะมัง นัตถิ ตัส๎มา โสตถี ภะวันตุ เต
ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ
ระตะนัง ธัมมะสะมัง นัตถิ ตัส๎มา โสตถี ภะวันตุ เต
ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ
ระตะนัง สังฆะสะมัง นัตถิ ตัส๎มา โสตถี ภะวันตุ เต ฯ

มงคลจักรวาฬใหญ่

สิริธิติมะติเตโชชะยะสิทธิมะหิทธิมะหาคุณาปะริมิตะปุญญาธิการัสสะสัพพันตะรายะนิวาระณะสะมัตถัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ ท๎วัตติงสะมะหาปุริสะลักขะณานุภาเวนะ อะสีต๎ยานุพ๎ยัญชะนานุภาเวนะ อัฏฐุตตะระสะตะมังคะลานุภาเวนะ ฉัพพัณณะรังสิยานุภาเวนะ เกตุมาลานุภาเวนะ ทะสะปาระมิตานุภาเวนะ ทะสะอุปะปาระมิตานุภาเวนะ ทะสะปะระมัตถะปาระมิตานุภาเวนะ สีละสะมาธิปัญญานุภาเวนะ พุทธานุภาเวนะ ธัมมานุภาเวนะ สังฆานุภาเวนะ เตชานุภาเวนะ อิทธานุภาเวนะ พะลานุภาเวนะ เญยยะธัมมานุภาเวนะ

จะตุราสีติสะหัสสะธัมมักขันธานุภาเวนะ นะวะโลกุตตะระธัมมานุภาเวนะ อัฏฐังคิกะมัคคานุภาเวนะ อัฏฐะสะมาปัตติยานุภาเวนะ ฉะฬะภิญญา - นุภาเวนะ จะตุสัจจะญาณานุภาเวนะ ทะสะพะละญาณานุภาเวนะ สัพพัญญุตะญาณานุภาเวนะ เมตตากะรุณามุทิตาอุเปกขานุภาเวนะ สัพพะปะริตตานุภาเวนะ ระตะนัตตะยะสะระณานุภาเวนะ ตุยหัง สัพพะโรคะโสกุปัททะวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสา วินัสสันตุ สัพพะ - อันตะรายาปิ วินัสสันตุ สัพพะสังกัปปา ตุยหัง สะมิชฌันตุ ทีฆายุตา ตุยหัง โหตุ สะตะวัสสะชีเวนะ สะมังคิโก โหตุ สัพพะทาฯ อากาสะ - ปัพพะตะวะนะภูมิคังคามะหาสะมุททา อารักขะกา เทวะตา สะทา ตุมเห อะนุรักขันตุฯ

บทขัดธัมมะจักกัปปะวัตตะนะสูตร

อะนุตตะรัง อะภิสัมโพธิง สัมพุชฌิต๎วา ตะถาคะโต
ปะฐะมัง ยัง อะเทเสสิ ธัมมะจักกัง อะนุตตะรัง
สัมมะเทวะ ปะวัตเตนโต โลเก อัปปะฏิวัตติยัง
ยัตถากขาตา อุโภ อันตา ปะฏิปัตติ จะ มัชฌิมา
จะตูส๎วาริยะสัจเจสุ วิสุทธัง ญาณะทัสสะนัง
เทสิตัง ธัมมะราเชนะ สัมมาสัมโพธิกิตตะนัง
นาเมนะ วิสสุตัง สุตตัง ธัมมะจักกัปปะวัตตะนัง
เวยยากะระณะปาเฐนะ สังคีตันตัมภะณามะ เสฯ

****

ธัมมะจักกัปปะวัตตะนะสุตตัง

เอวัมเม สุตัง ฯ เอกัง สะมะยัง ภะคะวา พาราณะสิยัง วิหะระติ อิสิปะตะเน มิคะทาเยฯ ตัต๊ระ โข ภะคะวา ปัญจะวัคคิเย ภิกขู อามันเตสิฯ

เท๊วเม ภิกขะเว อันตา ปัพพะชิเตนะ นะ เสวิตัพพา โย จายัง กาเมสุ กามะสุขัลลิกานุโยโค หีโน คัมโม โปถุชชะนิโก อะนะริโย อะนัตถะสัญหิโต โย จายัง อัตตะกิละมะถานุโยโค ทุกโข อะนะริโย อะนัตถะสัญหิโตฯ

เอเต เต ภิกขะเว อุโภ อันเต อะนุปะคัมมะ มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมายะ อะภิญญายะ สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติฯ

กะตะมา จะ สา ภิกขะเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมายะ อะภิญญายะ สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติฯ

อะยะเมวะ อะริโย อัฏฐังคิโก มัคโคฯเสยยะถีทังฯสัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปโป สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว สัมมาวายาโม สัมมาสะติ สัมมาสะมาธิฯ

อะยัง โข สา ภิกขะเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา จักขุกะระณี ญาณะกะระณี อุปะสะมายะ อะภิญญายะ สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติฯ

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขัง อะริยะสัจจังฯชาติปิ ทุกขา ชะราปิทุกขา มะระณัมปิ ทุกขัง โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ

ทุกขา อัปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข ปิเยหิ วิปปะโยโค ทุกโข ยัมปิจฉัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง สังขิตเตนะ ปัญจุปาทานักขันธา ทุกขาฯ

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจังฯยายัง ตัณหา โปโนพภะวิกา นันทิราคะสะหะคะตา ตัตํระ ตัตํราภินันทินีฯ เสยยะถีทังฯ กามะตัณหา ภะวะตัณหา วิภะวะตัณหาฯ

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจังฯ โย ตัสสาเยวะ ตัณหายะ อะเสสะวิราคะนิโรโธ จาโค ปะฏินิสสัคโค มุตติ อะนาละโยฯ

อิทัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อะริยะ-สัจจังฯ

อะยะเมวะ อะริโย อัฏฐังคิโก มัคโคฯ เสยยะถีทังฯ สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปโป สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว สัมมาวายาโม สัมมาสะติ สัมมาสะมาธิฯ

อิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ตังโข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง ปะริญเญยยันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง ปะริญญาตันติ เม ภิกขะ-เว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

อิทัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะ-

นุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจัง ปะหาตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะสะมุทะโย อะริยะสัจจัง ปะหีนันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

อิทัง ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุส-สุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจัง สัจฉิกาตัพพันติ เม ภิก-ขะเว ปุพเพ อะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรโธ อะริยะสัจจัง สัจฉิกะตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

อิทัง ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อะริยะสัจจัง ภาเวตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ

ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ตัง โข ปะนิทัง ทุกขะนิโรธะคามินี ปะฏิปะทา อะริยะสัจจัง ภาวิตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ ธัมเมสุ จักขุง อุทะปาทิ ญาณัง อุทะปาทิ ปัญญา อุทะปาทิ วิชชา อุทะปาทิ อาโลโก อุทะปาทิฯ

ยาวะกีวัญจะ เม ภิกขะเว อิเมสุ จะตูสุ อริยะสัจเจสุ เอวันติปะ-ริวัฏฏัง ท๎วาทะสาการัง ยะถาภูตัง ญาณะทัสสะนัง นะ สุวิสุทธัง อะโหสิฯ

เนวะ ตาวาหัง ภิกขะเว สะเทวะเก โลเก สะมาระเก สะพรัหมะเก สัสสะมะณะพราหมะณิยา ปะชายะ สะเทวะมะนุสสายะ อนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ ปัจจัญญาสิงฯ

ยะโต จะ โข เม ภิกขะเว อิเมสุ จะตูสุ อะริยะสุจเจสุ เอวันติปะ-ริวัฏฏัง ท๎วาทะสาการัง ยะถาภูตัง ญาณะทัสสะนัง สุวิสุทธัง อะโหสิฯ

อะถาหัง ภิกขะเว สะเทวะเก โลเก สะมาระเก สะพรัหมะเก สัสสะ-มะณะพราหมะณิยา ปะชายะ สะเทวะมะนุสสายะ อะนุตตะรัง สัมมา-สัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ ปัจจัญญาสิงฯ

ญาณัญจะ ปะนะ เม ทัสสะนัง อุทะปาทิ อะกุปปา เม วิมุตติ อะยะมันติมา ชาติ นัตถิทานิ ปุนัพภะโวติฯ

อิทะมะโวจะ ภะคะวาฯ อัตตะมะนา ปัญจะวัคคิยา ภิกขู ภะคะวะ-โต ภาสิตัง อะภินันทุงฯ อิมัส๎มิญจะ ปะนะ เวยยากะระณัส๎มิง ภัญญะ-มาเน อายัส๎มะโต โกณฑัญญัสสะ วิระชัง วีตะมะลัง ธัมมะจักขุง

อุทะปาทิ ยังกิญจิ สะมุทะยะธัมมัง สัพพันตัง นิโรธะธัมมันติฯ

ปะวัตติเต จะ ภะคะวะตา ธัมมะจักเก ภุมมา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิสิปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง ธัมมะจักกัง ปะวัตติตัง อัปปะฏิวัตติยัง สะมะเณนะวา พ๎ราหมะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา พรัหมุนา วา เกนะจิ วา โลกัส๎มินติฯ

ภุมมานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

จาตุมมะหาราชิกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ จาตุมมะหาราชิกานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

ตาวะติงสา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ตาวะติงสานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

ยามา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ยามานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

ตุสิตา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ตุสิตานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

นิมมานะระตี เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ นิมมานะระตีนัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ปะระนิมมิตะวะสะวัตตีนัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา (เมื่อจะสวดย่อสวดมาถึงตรงนี้แล้วสวด พรัหมะกายิกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง แล้วลง เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิสิปะตะเนมิคะทาเย ฯลฯ เหมือนกันไปจนจบ) พรัหมะปาริสัชชา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ พรัหมะปาริสัชชานัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

พรัหมะปะโรหิตา เทวา สัททะมะนะนุสสาเวสุงฯ พรัหมะปะโรหิตา-
นัง เทวานัง สัททัง สุต๎วา

มะหาพรัหมา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ มะหาพรัหมานัง เทวา-
นัง สัททัง สุต๎วา

ปะริตตาภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ปะริตตาภานัง เทวานัง
สัททัง สุต๎วา

อัปปะมาณาภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ อัปปะมาณาภานัง
เทวานัง สัททัง สุต๎วา

อาภัสสะรา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ อาภัสสะรานัง เทวานัง
สัททัง สุต๎วา

ปะริตตะสุภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ ปะริตตะสุภานัง เทวา-
นัง สัททัง สุต๎วา

อัปปะมาณะสุภา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ อัปปะมาณะสุภานัง
เทวานัง สัททัง สุต๎วา

สุภะกิณหะกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ สุภะกิณหะกานัง เทวา-
นัง สัททัง สุต๎วา

เวหัปผะลา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ เวหัปผะลานัง เทวานัง สัท-
ทัง สุต๎วา

อะวิหา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ อะวิหานัง เทวานัง สัททัง
สุต๎วา

อะตัปปา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ อะตัปปานัง เทวานัง สัททัง
สุต๎วา

สุทัสสา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ สุทัสสานัง เทวานัง สัททัง สุตวา

สุทัสสี เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ สุทัสสีนัง เทวานัง สัททัง สุตวา

อะกะนิฏฐะกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ

เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิสิปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง ธัมมะจักกัง ปะวัตติตัง อัปปะฏิวัตติยัง สะมะเณนะ วา พราหมะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา พรัหมุนา วา เกนะจิ วา โลกัสมินติฯ

อิติหะ เตนะ ขะเณนะ เตนะ มุหุตเตนะ ยาวะ พรัหมะโลกา สัทโท อัพภุคคัจฉิฯ อะยัญจะ ทะสะสะหัสสี โลกะธาตุ สังกัมปิ สัมปะกัมปิ สัมปะเวธิฯ อัปปะมาโณ จะ โอฬาโร โอภาโส โลเก ปาตุระโหสิ อะติกกัมเมวะ เทวานัง เทวานุภาวังฯ

อะถะโข ภะคะวา อุทานัง อุทาเนสิ อัญญาสิ วะตะ โภ โกณฑัญโญ อัญญาสิ วะตะ โภ โกณฑัญโญติฯ

อิติหิทัง อายัสมะโต โกณฑัญญัสสะ อัญญาโกณฑัญโญเตววะ นามัง อะโหสีติฯ

****

เมตตานิสังสะสุตตะปาโฐ

เอวัมเม สุตังฯ เอกัง สะมะยัง ภะคะวา สาวัตถิยัง วิหะระติ เชตะวะเน อะนาถะปิณฑิกัสสะ อาราเมฯ ตัต๎ระ โข ภะคะวา ภิกขู อามันเตสิ ภิกขะโวติฯ ภะทันเตติ เต ภิกขู ภะคะวะโต ปัจจัสโสสุง ภะคะวา เอตะทะโวจะ

เมตตายะ ภิกขะเว เจโตวิมุตติยา อาเสวิตายะ ภาวิตายะ พะหุลีกะตายะ ยานีกะตายะ วัตถุกะตายะ อะนุฏฐิตายะ ปะริจิตายะ สุสะมารัทธายะ เอกาทะสานิสังสาปาฏิกังขาฯ กะตะเม เอกาทะสะฯ สุขัง สุปะติ สุขังปะฏิพุชฌะติฯ นะ ปาปะกังสุปินัง ปัสสะติฯ มะนุสสานัง ปิโย โหติฯ อะมะนุสสานัง ปิโย โหติฯ เทวะตา รักขันติฯ นาสสะ อัคคิ วา วิสัง วา สัตถัง วา กะมะติฯ ตุวะฏัง จิตตัง สะมาธิยะติฯ มุขะวัณโณ วิปปะสีทะติฯ อะสัมมุฬ๎โห กาลัง กะโรติฯ อุตตะริง อัปปะฏิวิชฌันโต พรัหมะโลกูปะโค โหติฯ

เมตตายะ ภิกขะเว เจโตวิมุตติยา อาเสวิตายะ ภาวิตายะ พะหุลีกะตายะ ยานีกะตายะ วัตถุกะตายะ อะนุฏฐิตายะ ปะริจิตายะ สุสะมารัทธายะ อิเม เอกาทะสานิสังสา ปาฏิกังขาติฯ อิทะมะโวจะ ภะคะวาฯ อัตตะมะนา เต ภิกขู ภะคะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุนติฯ

****

ยอดพระกัณฑ์ไตรปิฎก

๑. อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง วัจจะโส ภะคะวา
อิติปิ โส ภะคะวา สัมมาสัมพุทโธ วัจจะโส ภะคะวา
อิติปิ โส ภะคะวา วิชชาจะระณะสัมปันโน วัจจะโส ภะคะวา
อิติปิ โส ภะคะวา สุคะโต วัจจะโส ภะคะวา
อิติปิ โส ภะคะวา โลกะวิทู วัจจะโส ภะคะวา
อิติปิ โส ภะคะวา อะนุตตะโร วัจจะโส ภะคะวา
อิติปิ โส ภะคะวา ปุริสะทัมมะสาระถิ วัจจะโส ภะคะวา
อิติปิ โส ภะคะวา สัตถา เทวะมะนุสสานัง วัจจะโส ภะคะวา
อิติปิโส ภะคะวา พุทโธ วัจจะโส ภะคะวา
อิติปิ โส ภะคะวา ภะคะวา วัจจะโส ภะคะวา

๒. อะระหันตัง สะระณัง คัจฉามิ, อะระหันตัง สิระสา นะมามิ สัมมาสัมพุทธัง สะระณัง คัจฉามิ,

สัมมาสัมพุทธัง สิระสา นะมามิ วิชชาจะระ-
ณะสัมปันนัง สะระณัง คัจฉามิ, วิชชาจะระ-
ณะสัมปันนัง สิระสา นะมามิ สุคะตังสะระณัง
คัจฉามิ สุคะตัง สิระสา นะมามิ โลกะวิทัง
สะระณัง คัจฉามิ โลกะวิทัง สิระสา นะมามิ
อะนุตตะรัง สะระณัง คัจฉามิ อะนุตตะรัง
สิระสา นะมามิ ปุริสะทัมมะสาระถิ สะระณัง
คัจฉามิ ปุริสะทัมมะสาระถิ สิระสา นะมามิ
สัตถาเทวะมะนุสสานัง สะระณัง คัจฉามิ สัตถา
เทวะมะนุสสานัง สิระสา นะมามิ พุทธัง
สะระณัง คัจฉามิ พุทธัง สิระสา นะมามิ อิติปิ
โส ภะคะวา

๓. อิติปิ โส ภะคะวา รูปะขันโธ อะนิจจะลักขะณะ
ปาระมี จะ สัมปันโน อิติปิ โส ภะคะวา
อิติปิ โส ภะคะวา เวทะนาขันโธ อะนิจจะลัก-
ขะณะปาระมี จะ สัมปันโน อิติปิ โส ภะคะวา
อิติปิ โส ภะคะวา สัญญาขันโธ อะนิจจะลัก-

ขะณะปาระมี จะ สัมปันโน อิติปิ โส ภะคะวา

อิติปิ โส ภะคะวา สังขาระขันโธ อะนิจจะลัก-
ขะณะปาระมี จะ สัมปันโน อิติปิ โส ภะคะวา

อิติปิ โส ภะคะวา วิญญาณะขันโธ อะนิจจะ-
ลักขะณะปาระมี จะ สัมปันโน อิติปิ โส ภะคะวา

๔. อิติปิ โส ภะคะวา ปะฐะวีจักกะวาพะ ธาตุ-
สะมาธิญาณะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา อาโปจักกะวาพะ ธาตุสะ-
มาธิญาณะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา เตโชจักกะวาพะ ธาตุ-
สะมาธิญาณะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา วาโยจักกะวาพะ ธาตุ-
สะมาธิญาณะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา อากาสะ จักกะวาพะ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา วิญญาณะ จักกะวาพะ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน

๕. อิติปิ โส ภะคะวา กามาวะจะระ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา จาตุมมะหาราชิกา กามาวะจะระ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา ตาวะติงสา กามาวะจะระ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา ยามา กามาวะจะระ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา ตุสิตา กามาวะจะระ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา นิมมานะระตี กามาวะจะระ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี
กามาวะจะระ ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน

๖. อิติปิ โส ภะคะวา รูปาวะจะระ ธาตุสะมาธิญาณะ
สัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา ปะฐะมะฌานะ รูปาวะจะระ

ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา ทุติยะฌานะ รูปาวะจะระ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา ตะติยะฌานะ รูปาวะจะระ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา จะตุตถะฌานะ รูปาวะจะระ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา ปัญจะมะฌานะ รูปาวะจะระ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน

๗. อิติปิ โส ภะคะวา อะรูปาวะจะระ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา อากาสานัญจายะตะนะ
อะรูปาวะจะระ ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา วิญญาณัญจายะตะนะ
อะรูปาวะจะระ ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน
อิติปิ โส ภะคะวา อากิญจัญญายะตะนะ
อะรูปาวะจะระ ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา เนวะสัญญานาสัญญายะตะนะ
อะรูปาวะจะระ ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน

๘. อิติปิ โส ภะคะวา โลกุตตะระ ธาตุสะมาธิญาณะ
สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา โสตาปัตติมัคคะ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา สะกะทาคามิปัตติมัคคะ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา อะนาคามิปัตติมัคคะ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัตตะปัตติมัคคะ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน

๙. อิติปิ โส ภะคะวา โสตาปัตติผะละ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา สะกะทาคามิปัตติผะละ
ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา อะนาคามิปัตติผะละ

ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัตตะปัตติผะละ

ธาตุสะมาธิญาณะ สัมปันโน

๑๐. กุสะลา ธัมมา อิติปิ โส ภะคะวา อะ อา ยาวะชีวัง
พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ ชัมภูทิปัญจะ อิสสะโร
กุสะลา ธัมมา นะโม พุทธายะ นะโม ธัมมายะ
นะโม สังฆายะ ปัญจะ พุทธา นะมามิหัง, อา
ปา มะ จุ ปะ, ที มะ สัง อัง ขุ, สัง วิ ธา ปุ กะ
ยะ ปะ, อุ ปะ สะ ชะ สุ เห ปา สายะ, โส โส
สะ สะ อะ อะ อะ อะ นิ, เต ชะ สุ เน มะ ภู
จะ นา วิ เว, อะ สัง วิ สุ โล ปุ สะ พุ ภะ, อิ
สะวา สุ สุ สะวา อิ, กุสะลา ธัมมา จิตติวิอัตถิ

๑๑. อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง อะ อา ยาวะชีวัง
พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

๑๒. สา โพธิ ปัญจะ อิสสะโร กุสะลา ธัมมา
นันทะ วิวังโก อิติ สัมมา สัมพุทโธ สุ คะ
ลา โน ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

๑๓. จาตุมมะหาราชิกา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา อิติ วิชชาจะระณะสัมปันโน อุอุ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

๑๔. ตาวะติงสา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา นันทะ ปัญจะ สุคะโต โลกะวิทู มะหาเอโอ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

๑๕. ยามา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา พรัหมาสัททะ ปัญจะ สัตตะ สัตตาปาระมี อะนุตตะโร ยะมะกะขะ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

๑๖. ตุสิตา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา ปุ ยะ ปะ กะ ปุริสะทัมมะสาระถิ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง-คัจฉามิ

๑๗. นิมมานะระตี อิสสะโร กุสะลา ธัมมา เหตุโปวะ สัตถา เทวะมะนุสสานัง ตะถะยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

๑๘. ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี อิสสะโร กุสะลา ธัมมา สังขาระขันโธ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะ-

ขันโธ พุทธะ ปะผะ ยาวะชีวัง พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ

๑๙. พรัหมา อิสสะโร กุสะลา ธัมมา นัจจิปัจจะยา วินะปัญจะ ภะคะวะตา ยาวะ นิพพานัง สะระณัง คัจฉามิ

๒๐. นะโมพุทธัสสะ นะโม ธัมมัสสะ นะโม สังฆัสสะ พุทธิลา โลกะลา กะระกะนา เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ หุฎู หุฎู หุฎู สะวาหายะ

๒๑. นะโมพุทธัสสะ นะโมธัมมัสสะ นะโมสังฆัสสะ วิตติ วิตติ วิตติ มิตติ มิตติ จิตติ จิตติ อัตติ อัตติ มะยะสุ สุวัตถิโหนตุ หุฎู หุฎู หุฎู สะวาหายะ

๒๒. อินทะสาวัง มะหาอินทะสาวัง พรัหมะสาวัง มะหาพรัหมะสาวัง จักกะวัตติสาวัง มะหาจักกะวัตติสาวัง เทวาสาวัง มะหาเทวาสาวัง อิสิสาวัง มะหาอิสิสาวัง มุนีสาวัง มะหามุนีสาวัง สัปปุริสาวัง มะหาสัปปุริสาวัง พุทธะ-

สาวัง ปัจเจกะ พุทธะสาวัง อะระหัตตะสาวัง สัพพะ สิทธิ วิชาธะรานัง สาวัง สัพพะโลกา อะริยานังสาวัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ

๒๓. สาวัง คุณัง วะชะพะลัง เตชัง วิริยัง สิทธิกัมมัง นิพพานัง โมกขัง คุยหะกัง ทานัง สีลัง ปัญญา-นิกขัง ปุญญัง ภาคะยัง ตัปปัง สุขัง สิริรูปัง จะตุวีสะติเสนัง เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหนตุ หุลู หุลู หุลู สะวาหายะ

๒๔. นะ โม พุทธัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขา-ระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม อิติปิ โส ภะคะวา

๒๕. นะโม ธัมมัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขา-ระขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม ส๊วากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม

๒๖. นะโม สังฆัสสะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา

รูปะขันโธ เวทะนาขันโธ สัญญาขันโธ สังขาระ-ขันโธ วิญญาณะขันโธ นะโม สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ วาหะปะริตตัง

๒๗. นะโม พุทธายะ มะอะอุ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา ยาวะ ตัสสะ หาโย โมนะ อุอะมะ ทุกขัง อะนิจจัง อะนัตตา อุ อะมะ อาวันทา นะโม พุทธายะ นะ อะ กะ ติ นิ สะ ระ นะ อา ระ ปะ ขุ ธัง มะ อะ อุ ทุกขัง อนิจจัง อะนัตตา.

****

เทวะตาอุยโยชะนะคาถา

ทุกขัปปัตตา จะ นิททุกขา ภะยัปปัตตา จะ นิพภะยา
โสกัปปัตตา จะ นิสโสกา โหนตุ สัพเพปิ ปาณิโน
เอตตาวะตา จะ อัมเหหิ สัมภะตัง ปุญญะสัมปะทัง
สัพเพ เทวานุโมทันตุ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา
ทานัง ทะทันตุ สัทธายะ สีลัง รักขันตุ สัพพะทา

ภาวะนาภิระตา โหนตุ คัจฉันตุ เทวะตาคะตาฯ
สัพเพ พุทธา พะลัปปัตตา ปัจเจกานัญจะ ยัง พะลัง
อะระหันตานัญจะ เตเชนะ รักขัง พันธามิ สัพพะโสฯ

****

พระคาถาชินบัญชรสูตร

ของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต พฺรหฺมรํสี) วัดระฆังโฆสิตาราม

๑. ชะยาสะนากะตา พุทธา เชต๎วา มารัง สะวาหะนัง
จะตุสัจจาสะภัง ระสัง เย ปิวิงสุ นะราสะภา
๒. ตัณหังกะราทะโย พุทธา อัฏฐะวีสะติ นายะกา
สัพเพ ปะติฏฐิตา มัยหัง มัตถะเก เต มุนิสสะรา
๓. สีเส ปะติฏฐิโต มัยหัง พุทโธ ธัมโม ทะวิโลจะเน
สังโฆ ปะติฏฐิโต มัยหัง อุเร สัพพะคุณากะโร
๔. หะทะเย เม อะนุรุทโธ จะ สารีปุตโต จะ ทักขิเณ
โกณฑัญโญ ปิฏฐิภาคัส๎มิง โมคคัลลาโน จะ วามะเก
๕. ทักขิเณ สะวะเน มัยหัง อาสุง อานันทะ ราหุโล
กัสสะโป จะ มะหานาโม อุภาสุง วามะโสตะเก
๖. เกสันเต ปิฏฐิภาคัส๎มิง สุริโยวะ ปะภังกะโร
นิสินโน สิริสัมปันโน โสภิโต มุนิปุงคะโว
๗. กุมาระกัสสะโป เถโร มะเหสี จิตตะวาทะโก
โส มัยหัง วะทะเน นิจจัง ปะติฏฐาสิ คุณากะโร

๘. ปุณโณ อังคุลิมาโล จะ อุปาลีนันทะสีวะลี
เถรา ปัญจะ อิเม ชาตา นะลาเต ติละกา มะมะ

๙. เสสาสีติ มะหาเถรา วิชิตา ชินะสาวะกา
เอเตสีติ มะหาเถรา ชิตะวันโต ชิโนระสา

๑๐. ชะลันตา สีละเตเชนะ อังคะมังเคสุ สัณฐิตา
ระตะนัง ปุระโต อาสิ ทักขิเณ เมตตะสุตตะกัง

๑๑. ธะชัคคัง ปัจฉะโต อาสิ วาเม อังคุลิมาละกัง
ขันธะโมระปะริตตัญจะ อาฏานาฏิยะสุตตะกัง

๑๒. อากาเส ฉะทะนัง อาสิ เสสา ปาการะสัณฐิตา
ชินานา วะระสังยุตตา สัตตัปปาการะลังกะตา

๑๓. วาตะปิตตาทิสัญชาตา พาหิรัชฌัตตุปัททะวา
อะเสสา วินะยัง ยันตุ อะนันตะชินะเตชะสา

๑๔. วะสะโต เม สะกิจเจนะ สะทา สัมพุทธะปัญชะเร
ชินะปัญชะระมัชฌัมหิ วิหะรันตัง มะหีตะเล

๑๕. สะทา ปาเลนตุ มัง สัพเพ เต มะหาปุริสาสะภา
อิจเจวะมันโต สุคุตโต สุรักโข
ชินานุภาเวนะ ชิตุปัททะโว
ธัมมานุภาเวนะ ชิตาริสังโค
สังฆานุภาเวนะ ชิตันตะราโย
สัทธัมมานุภาวะปาลิโต จะรามิ ชินะปัญชะเรตีติ ฯ.

พระคาถาชินบัญชรของเจ้าคุณสมเด็จฯ ถ้าใครท่องจำได้ขึ้นใจ ภาวนา

ทุกคืนวันมีคุณานุภาพมากมาย มีความศักดิ์สิทธิ์และทรงอนุภาพทุกบทจะทำให้เกิดโชคลาภ เป็นสิริมงคลแก่ตัวเอง ใช้เสกน้ำมนต์รดแก้สรรพทุกข์โศกโรคภัย ไม่ว่าจะถูกกระทำคุณไสย คุณผีคุณคนทั้งปวง ใช้ปลุกเสกพระเครื่องรางของขลังจะเพิ่มอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์มากยิ่งขึ้น แต่ถ้าท่องจำไม่ได้หมด จะเลือกจำแต่ละบทก็ได้ สุดแต่เจตนาจะใช้ ดังนี้

เทวะธรรม

หิริโอตตัปปะสัมปันนา สุกกะธัมมะสะมาหิตา
สันโต สัปปุริสา โลเก เทวะธัมมาติ วุจจะเร ฯ

วันทา

วันทามิ พุทธัง สัพพะเมโทสัง ขะมะถะ เม ภันเต วันทามิ ธัมมัง สัพพะเมโทสัง ขะมะถะ เม ภันเต วันทามิ สังฆัง สัพพะเมโทสัง ขะมะถะ เม ภันเต วันทามิ อาราเม พัทธะเสมายัง โพธิรุกขัง เจติยัง สัพพะเมโทสัง ขะมะถะ เม ภันเต วันทามิ ภันเต ครูอุปัชฌาอาจะริยะคุณัง สัพพะเมโทสัง ขะมะถะ เม ภันเต วันทามิ ภันเต ภะคะวา โลกะนาถัง อะตีตัง เมโทสัง อะนาคะตัง เมโทสัง ปัจจุปปันนัง เมโทสัง ขะมะถะ เม ภันเต (สาธุ สาธุ อะนุโมทามิ) ฯ

อิมัสฺมิง ราชะเสมานา เขตเต สะมันตา สะตะโยชะนะสะตะสะหัสสานิ พุทธา ชาละปะริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุ ฯ อิมัสฺมิง ราชะเสมานา เขตเต สะมันตา สะตะโยชะนะสะตะสะหัสสานิ ธัมมา ชาละปะริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุ ฯ อิมัสฺมิง ราชะเสมานา เขตเต สะมันตา สะตะโยชะนะสะตะสะหัสสานิ ปัจเจกะพุทธา ชาละปะริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุ ฯ อิมัสฺมิง ราชะเสมานา

เขตเต สะมันตา สะตะโยชะนะสะตะสะหัสสานิ สังฆา ชาละปะริกเขตเต รักขันตุ สุรักขันตุ ฯ

อากาสัฏฐา จะ ภุมมัฏฐา เทวา นาคา มะหิทธิกา ปุญญัง โน อะนุโมทันตุ จิรัง รักขันตุ สาสะนัง ฯ อากาสัฏฐา จะ ภุมมัฏฐา เทวา นาคา มะหิทธิกา ปุญญัง โน อะนุโมทันตุ จิรัง รักขันตุ ราชาโน ฯ อากาสัฏฐา จะ ภุมมัฏฐา เทวา นาคา มะหิทธิกา ปุญญัง โน อะนุโมทันตุ จิรัง รักขันตุ ครูอุปัชฌาอาจะริโย ฯ อากาสัฏฐา จะ ภุมมัฏฐา เทวา นาคา มะหิทธิกา ปุญญัง โน อะนุโมทันตุ จิรัง รักขันตุ มาตาปิตะโร ฯ อากาสัฏฐา จะ ภุมมัฏฐา เทวา นาคา มะหิทธิกา ปุญญัง โน อะนุโมทันตุ จิรัง รักขันตุ ญาตะโย ฯ อากาสัฏฐา จะ ภุมมัฏฐา เทวา นาคา มะหิทธิกา ปุญญัง โน อะนุโมทันตุ จิรัง รักขันตุ ธัมมะราชาโน ฯ อากาสัฏฐา จะ ภุมมัฏฐา เทวา นาคา มะหิทธิกา ปุญญัง โน อะนุโมทันตุ จิรัง รักขันตุ โลกะปาลาโน ฯ อากาสัฏฐา จะ ภุมมัฏฐา เทวา นาคา มะหิทธิกา ปุญญัง โน อะนุโมทันตุ จิรัง รักขันตุ โน สะทา ฯ อากาสัฏฐา จะ ภุมมัฏฐา เทวา นาคา มะหิทธิกา ปุญญัง โน อะนุโมทันตุ จิรัง รักขันตุ โลกัง สัพพะทา ฯ อากาสัฏฐา จะ ภุมมัฏฐา เทวา นาคา มะหิทธิกา ปุญญัง โน อะนุโมทันตุ จิรัง โสตถิง คัจฉันตุ เทวะตา ฯ

อามันตะยามิ โว ภิกขะเว ปะฏิเวทะยามิ โว ภิกขะเว ขะยะวะยะธัมมา สังขารา อัปปะมาเทนะ สัมปาเทถาติ ฯ อิจเจวะมัจจันตะนะมัสสะเนยยัง นะมัสสะมาโน ระตะนัตตะยัง ยัง ปุญญาภิสันทัง วิปุลัง อะลัตถัง ตัสสานุภาเวนะ หะตันตะราโย ฯ.

****

คาถาป้องกันภัยสิบทิศ

บูระพารัสฺมิง พระพุทธะคุณัง บูระพารัสฺมิง พระธัมเมตัง บูระพารัสฺมิง พระสังฆานัง ทุกขะ โรคะ ภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

อาคะเนย์รัสฺมิง พระพุทธะคุณัง อาคะเนย์รัสฺมิง พระธัมเมตัง อาคเนย์รัสฺมิง พระสังฆานัง ทุกขะ โรคะ ภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุ ฯ.

ทักษิณรัสฺมิง พระพุทธะคุณัง ทักษิณรัสฺมิง พระธัมเมตัง ทักษิณรัสฺมิง พระสังฆานัง ทุกขะ โรคะ ภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

หรดีรัสฺมิง พระพุทธะคุณัง หรดีรัสฺมิง พระธัมเมตัง หรดีรัสฺมิง พระสังฆานัง, ทุกขะ โรคะ

ภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

ปัจจิมรัสฺมิง พระพุทธะคุณัง ปัจจิมรัสฺมิง พระธัมเมตัง ปัจจิมรัสฺมิง พระสังฆานัง, ทุกขะ โรคะ ภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

พายัพรัสฺมิง พระพุทธะคุณัง พายัพรัสฺมิง พระธัมเมตัง พายัพรัสฺมิง พระสังฆานัง ทุกขะ โรคะ ภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

อุดรรัสฺมิง พระพุทธะคุณัง อุดรรัสฺมิง พระธัมเมตัง อุดรรัสฺมิง พระสังฆานัง ทุกขะ โรคะ ภะยัง วิวิญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

อิสานรัสมิง พระพุทธะคุณัง อิสานรัสมิง พระธัมเมตัง อิสานรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะ โรคะ ภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

อากาศรัสมิง พระพุทธะคุณัง อากาศรัสมิง พระธัมเมตัง อากาศรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะ โรคะ ภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

ปฐวีรัสมิง พระพุทธะคุณัง ปฐวีรัสมิง พระธัมเมตัง ปฐวีรัสมิง พระสังฆานัง ทุกขะ โรคะ ภะยัง วิวัญชัยเย สัพพะทุกข์ สัพพะโศก สัพพะโรค สัพพะภัย สัพพะเคราะห์ เสนียดจัญไร วิวัญชัยเย สัพพะธะนัง สัพพะลาภัง ภะวันตุ เม รักขันตุ สุรักขันตุฯ

****

คำปลงสังขาร

มนุษย์เราเอ๋ย เกิดมาทำไม
นิพพานมีสุข อยู่ไยมิไป
ตัณหาหน่วงหนัก หน่วงชักหน่วงไว้
ฉันไปมิได้ ตัณหาผูกพัน
ห่วงนั้นพันผูก ห่วงลูกห่วงหลาน
ห่วงทรัพย์สินศฤงคาร จงสละเสียเถิด
จะได้ไปนิพพาน ข้ามพ้นภพสาม
ยามหนุ่มสาวน้อย หน้าตาแช่มช้อย
งามแล้วทุกประการ แก่เฒ่าหนังยาน
แต่ล้วนเครื่องเหม็น เอ็นใหญ่เก้าร้อย
เอ็นน้อยเก้าพัน มันมาทำเข็ญใจ
ให้ร้อนให้เย็น เมื่อยขบทั้งตัว
ขนคิ้วก็ขาว นัยน์ตาก็มัว
เส้นผมบนหัว ดำแล้วกลับหงอก
หน้าตาเว้าวอก ดูน่าบัดสี
จะลุกก็โอย จะนั่งก็โอย
เหมือนดอกไม้โรย ไม่มีเกสร
จะเข้าที่นอน พึงสอนภาวนา

พระอนิจจัง	พระอนัตตา
เราท่านเกิดมา	รังแต่จะตาย
ผู้ดีเข็ญใจ	ก็ตายเหมือนกัน
เงินทองทั้งนั้น	มิติดตัวไป
ตายไปเป็นผี	ลูกเมียผัวรัก
เขาชักหน้าหนี	เขาเหม็นซากผี
เปื่อยเน่าพุพอง	หมู่ญาติพี่น้อง
เขาหามเอาไป	เขาวางลงไว้
เขานั่งร้องไห้	แล้วกลับคืนมา
อยู่แต่ผู้เดียว	ป่าไม้ชายเขียว
เหลียวไม่เห็นใคร	เห็นแต่ฝูงแร้ง
เห็นแต่ฝูงกา	เห็นแต่ฝูงหมา
ยื้อแย่งกันกิน	ดูน่าสมเพช
กระดูกกูเอ๋ย	เรี่ยรายแผ่นดิน
แร้งกาหมากิน	เอาเป็นอาหาร
เที่ยงคืนสงัด	ตื่นขึ้นมินาน
ไม่เห็นลูกหลาน	พี่น้องเผ่าพันธ์
เห็นแต่นกเค้า	จับเจ่าเรียงกัน
เห็นแต่นกแสก	ร้องแรกแหกขวัญ
เห็นแต่ฝูงผี	ร้องไห้หากัน
มนุษย์เราเอ๋ย	อย่าหลงนักเลย

ไม่มีแก่นสาร	อุตส่าห์ทำบุญ
ค้ำจุนเอาไว้	จะได้ไปสวรรค์
จะได้ทันพระเจ้า	จะได้เข้านิพพาน
อะหัง วันทามิ	สัพพะโส
อะหัง วันทามิ	นิพพานะปัจจะโยโหตุ.

****

(กรวดน้ำตอนเย็น)

อุททิสสนาธิฏฐานคาถา

(หันทะ มะยัง อุททิสสะนาธิฏฐานะคาถาโย ภะณามะ เส.)

บทที่ ๑

อิมินา ปุญญะกัมเมนะ	ด้วยบุญนี้ อุทิศให้
อุปัชฌายา คุณุตตะรา	อุปัชฌาย์ ผู้เลิศคุณ
อาจะริยูปะการา จะ	แลอาจารย์ผู้เกื้อหนุน
มาตา ปิตา จะ ญาตะกา	ทั้งพ่อแม่ แลปวงญาติ
สุริโย จันทิมา ราชา	สูรย์จันทร์ แลราชา
คุณะวันตา นะราปิ จะ	ผู้ทรงคุณ หรือสูงชาติ
พรัหมะมารา จะ อินทา จะ	พรหม มาร และอินทราช
โลกะปาลา จะ เทวะตา	ทั้งทวยเทพและโลกบาล

ยะโม มิตตา มะนุสสา จะ	ยมราช มนุษย์มิตร
มัชฌัตตา เวริกาปิ จะ	ผู้เป็นกลาง ผู้จองผลาญ
สัพเพ สัตตา สุขี โหนตุ	ขอให้ เป็นสุขศานติ์ทุกทั่วหน้า อย่าทุกข์ทน
ปุญญานิ ปะกะตานิ เม	บุญผอง ที่ข้าทำจงช่วยอำนวย ศุภผล
สุขัง จะ ติวิธัง เทนตุ	ให้สุข สามอย่างล้น
ขิปปัง ปาเปถะ โวมะตัง	ให้ลุถึงนิพพานพลัน
อิมินา ปุญญะกัมเมนะ	ด้วยบุญนี้ ที่เราทำ
อิมินา อุททิเสนะ จะ	แลอุทิศ ให้ปวงสัตว์
ขิปปาหัง สุละเภ เจวะ	เราพลันได้ซึ่งการตัด
ตัณหุปาทานะเฉทะนัง	ตัวตัณหา อุปาทาน
เย สันตาเน หินา ธัมมา	สิ่งชั่ว ในดวงใจ
ยาวะ นิพพานะโต มะมัง	กว่าเราจะถึงนิพพาน
นัสสันตุ สัพพะทา เยวะ	มลายสิ้น จากสันดาน
ยัตถะ ชาโต ภะเว ภะเว	ทุก ๆ ภพ ที่เราเกิด
อุชุจิตตัง สะติปัญญา	มีจิตตรง และสติทั้งปัญญา อันประเสริฐ
สัลเลโข วิริยัมหินา	พร้อมทั้ง ความเพียรเลิศเป็น เครื่องขูด กิเลสหาย
มารา ละภันตุ โนกาสัง	โอกาส อย่าพึงมีแก่หมู่มาร สิ้นทั้งหลาย

กาตุญจะ วิริเยสุ เม	เป็นช่อง ประทุษร้ายทำลายล้างความเพียรจม
พุทธาทิปะวะโร นาโถ	พระพุทธผู้บวรนาถ
ธัมโม นาโถ วะรุตตะโม	พระธรรมที่พึ่งอุดม
นาโถ ปัจเจกะพุทโธ จะ-	พระปัจเจกะพุทธสม-
สังโฆ นาโถตตะโร มะมัง	ทบพระสงฆ์ ที่พึ่งผยอง
เตโสตตะมานุภาเวนะ	ด้วยอานุภาพนั้น
มาโรกาสัง ละภันตุ มา	ขอหมู่มาร อย่าได้ช่องเลย

****

คำแผ่เมตตา

สัพเพ สัตตา	สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง ที่เป็นเพื่อนทุกข์เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น
อะเวรา โหนตุ	จงเป็นสุข ๆ เถิด อย่าได้มีเวรแก่กันและกันเลย
อัพ๎ยาปัชฌา โหนตุ	จงเป็นสุขๆเถิด อย่าได้พยาบาทเบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย
อะนีฆา โหนตุ	จงเป็นสุข ๆ เถิด อย่าได้มีความทุกข์กายทุกข์ใจเลย
สุขี อัตตานัง ปะริหะรันตุ	จงมีความสุขกายสุขใจ รักษาตนให้พ้นจากทุกข์ภัยด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้นเถิด.

****

คำขอบวชเนกขัมมะ

เอสาหัง ภันเต สุจิระปะรินิพพุตัมปิ, ตัง ภะคะวันตัง สะระณังคัจฉามิ, ธัมมัญจะ ภิกขุสังฆัญจะ, ปัพพัชชัง มัง ภันเต, สังโฆ ธาเรตุ อัชชะตัคเค ปาณุเปตัง, สะระณัง คะตัง ฯ.

คำแปล

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ข้าพเจ้าขอถึงสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า แม้เสด็จดับขันธปรินิพพานนานแล้ว กับทั้งพระธรรมและพระสงฆ์ว่าเป็นสรณะที่พึ่งที่ระลึก ขอพระสงฆ์จงจำข้าพเจ้าไว้ว่า เป็นผู้บวชในพระธรรมวินัย ผู้ถึงพระรัตนตรัยเป็นสรณะตลอดชีวิต ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

(กราบ ๓ ครั้ง)

คำอาราธนาศีล ๘

มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐะ สีลานิ ยาจามะ

ทุติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐะ สีลานิ ยาจามะ

ตะติยัมปิ มะยัง ภันเต วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ ติสะระเณนะ สะหะ อัฏฐะ สีลานิ ยาจามะ ฯ.

นะมะการะคาถา

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ

(ว่า ๓ ครั้ง)

ไตรสรณคมน์

	พุทธัง	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
	ธัมมัง	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
	สังฆัง	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ทุติยัมปิ	**พุทธัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ทุติยัมปิ	**ธัมมัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ทุติยัมปิ	**สังฆัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ตะติยัมปิ	**พุทธัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ตะติยัมปิ	**ธัมมัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**
ตะติยัมปิ	**สังฆัง**	**สะระณัง**	**คัจฉามิ**

(พระท่านว่า) **ติสะระณะคะมะนัง นิฏฐิตัง** (รับว่า) **อามะ ภันเต**

คำสมาทานศีล ๘

๑. ปาณาติปาตา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ (ข้าพเจ้าสมาทานซึ่งสิกขาบท คือ เว้นจากการฆ่าสัตว์ด้วยตนเองและไม่ใช้ให้ผู้อื่นฆ่า)

๒.อะทินนาทานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ (ข้าพเจ้าสมาทานซึ่งสิกขาบท คือ เว้นจากลัก , ฉ้อ ของผู้อื่นด้วยตนเองและไม่ใช้ให้ผู้อื่นลัก ฉ้อ)

๓.อะพรัหมะจะริยา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ (ข้าพเจ้าสมาทานซึ่งสิกขาบท คือ เว้นจากอสัทธรรม กรรมอันเป็นข้าศึกแก่พรหมจรรย์)

๔.มุสาวาทา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ (ข้าพเจ้าสมาทานซึ่งสิกขาบท คือ เว้นจากพูดเท็จ คำไม่เป็นจริง และคำล่อลวง อำพรางผู้อื่น)

๕.สุราเมระยะมัชชะปะมาทัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ (ข้าพเจ้าสมาทานซึ่งสิกขาบท คือ เว้นจากการดื่มกินสุรา และเมรัยเครื่องดองของทำใจให้คลั่งไคล้ต่าง ๆ)

๖.วิกาละโภชะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ (ข้าพเจ้าสมาทานซึ่งสิกขาบท คือ เว้นจากบริโภคอาหารในเวลาวิกาล)

๗.นัจจะคีตะวาทิตะวิสูกะทัสสะนา มาลาคันธะวิเลปะนะธาระณะมัณฑะนะวิภูสะนัฏฐานา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ (ข้าพเจ้าสมาทานซึ่งสิกขาบท คือ เว้นจากดู ฟัง ฟ้อนรำ ขับร้องและประโคมเครื่องดนตรีต่าง ๆ และดูการเล่นที่เป็นข้าศึกแก่กุศล และทัดทรงตกแต่งร่างกายด้วยเครื่องประดับและดอกไม้ของหอม เครื่องทาเครื่องย้อม ผัดผิวให้งามต่าง ๆ)

๘.อุจจาสะยะนะมะหาสะยะนา เวระมะณี สิกขาปะทัง สะมาทิยามิ (ข้าพเจ้าสมาทานซึ่งสิกขาบท คือ เว้นจากนั่งนอนเหนือเตียง ตั่ง มี เท้าสูงเกินประมาณ และที่นั่ง ที่นอนอันสูงใหญ่ ภายในใส่นุ่นและสำลี อาสนะอันวิจิตรไปด้วยลวดลายงามด้วยเงินทองต่าง ๆ)

อิมานิ อัฏฐะ สิกขาปะทานิ สะมาทิยามิ ว่า ๓ ครั้ง.

****

พระสรุปอานิสงส์ศีล

อิมานิ อัฏฐะ สิกขาปะทานิ

สีเลนะ สุคะติง ยันติ สีเลนะ โภคะสัมปะทา
สีเลนะ นิพพุติง ยันติ ตัส๎มา สีลัง วิโสธะเย ฯ.

คำลาสิกขา

(ผู้บวชเนกขัมมะ)

สิกขัง ปัจจักขามิ ข้าพเจ้าขอลาสิกขา.

(๓ ครั้ง)

****

พระครูปทุมรัตนพิทักษ์
เจ้าอาวาสวัดเทียนถวาย ๑๐,๐๐๐ บาท

คณะสงฆ์วัดเทียนถวาย ๕,๔๕๐ บาท

คุณสุวิทย์ กิตติธรานนท์ -
คุณพรนภา สิกขะมณฑล (นำผ้าป่ามาทอด) ๒๖,๕๔๔ บาท

คุณโกวิท กุลสัมพันธ์โกศล และครอบครัว
คุณอริญชัย ภวรัญชนากุล ๒๐,๐๐๐ บาท

คุณเกษกัญญา ศิรภาธร
จ.ส.ต.สุวรรณ - คุณบุญฉันท์ รัตนปันตี ๖,๐๐๐ บาท

คุณกนกพรรณ ทั่งแจ่ม ๖,๐๐๐ บาท

คุณสุเทพ โพธิ์วัน ๔,๒๕๕ บาท

คุณคูณศักดิ์ ถือธรรม ๔,๐๐๐ บาท

คุณสมเกียรติ บุบผาชื่น ๓,๐๐๐ บาท

คุณทองดี บริบูรณ์ ๓,๐๐๐ บาท

คุณสุรศักดิ์ - คุณบุญชอบ ภิญโญชีพ ๒,๐๐๐ บาท

คุณชูชาติ - คุณบุษยา จำเนียรทรัพย์ ๒,๐๐๐ บาท

คุณบุญส่ง เรืองสุคนธ์ ๒,๐๐๐ บาท

คุณสมหวัง แสมสาล
(SOMWANG SAMSAL) ๒,๐๐๐ บาท

คุณณรงค์ ปัสสีสร้อย ๑,๕๐๐ บาท

คุณน้อย เซมส์ (NOY ZELMS) ๑,๒๐๐ บาท

ประธานสภาจังหวัดปทุมธานี
คุณสมใจ โชติเวทีและครอบครัว ๑,๐๐๐ บาท

ประธานสภา อ.บ.ต. บางกะดี
คุณธวัชชัย อึ้งอัมพรวิไล ๑,๐๐๐ บาท

ผู้อำนวยการกองช่างเทศบาลตำบลประชาธิปัตย์
คุณสาธิต มงคลวัจน์ และครอบครัว ๑,๐๐๐ บาท

คุณฉลอง อยู่สุข ๑,๐๐๐ บาท

ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านใหม่วัฒนา
อาจารย์สุนทรี สังข์ทอง ๑,๐๐๐ บาท

อาจารย์ประทวน - อาจารย์ฉลวย สำเนียง ๑,๐๐๐ บาท

คุณลำจวน ปานอุทัย ๑,๐๐๐ บาท

คุณสุภาพ อึ้งอัมพรวิไล ๑,๐๐๐ บาท

คุณสมพร - คุณอุไร เย็นทรวง ๑,๐๐๐ บาท

คุณวรชัย สุขารมณ์ ๑,๐๐๐ บาท

คุณมรกต - คุณผจงจิต อภัยสุวรรณ ๑,๐๐๐ บาท

คุณประคอง การ์แลนด์ ๑,๐๐๐ บาท

คุณนันทิยา วอร์น ๑,๐๐๐ บาท

คุณสมศักดิ์ - คุณประยงค์ เพียรสุข ๑,๐๐๐ บาท

คุณจำเริญ - คุณมาลี เรืองจันทร์ ๑,๐๐๐ บาท

คุณชุลี ไนเบร์อต ๑,๐๐๐ บาท

คุณหาญ สว่างอรุณ ๑,๐๐๐ บาท

คุณคมเพชร - คุณอัจฉริยา สุขคัง ๑,๐๐๐ บาท

คุณโรจชัย - คุณรังสินี สว่างอรุณ ๑,๐๐๐ บาท

คุณลักขณา ธิมตระกูลเมธา ๑,๐๐๐ บาท

ด.ช.ฐานิต ศรีแก้ว ๑,๐๐๐ บาท

คุณอร่ามศรี เรนิช ๘๐๐ บาท

คุณสมศักดิ์ - คุณประกอบ แสงอุทัย ๕๐๐ บาท

คุณฉวี - คุณชุมแสง หนูผึ้ง ๕๐๐ บาท

คุณประยงค์ สอนสมสุข ๕๐๐ บาท

คุณยุพิน ศุภมาตร์ ๕๐๐ บาท

อาจารย์สังคม - อาจารย์อรุณ ทองติด ๕๐๐ บาท

ผู้ใหญ่สุกิจ - คุณจณัญญา บุบผาชื่น ๕๐๐ บาท

คุณศิริ เย็นทรวง ๕๐๐ บาท

คุณปิติ อภัยสุวรรณ ๕๐๐ บาท

คุณสำอางค์ อภัยสุวรรณ ๕๐๐ บาท

คุณศรีสุดา-ด.ช.วัชระ อภัยสุวรรณ ๕๐๐ บาท

อาจารย์รัตนะ อภัยสุวรรณ ๕๐๐ บาท

คุณสมพงษ์ - คุณกลีบ ปรีกราน ๕๐๐ บาท

พ.อ.อ.กมล - คุณอุไร ศรีกระจ่าง ๕๐๐ บาท

คุณละออ โทนทอง ๕๐๐ บาท

คุณลำจวน ไคน์ ๔๐๐ บาท

คุณประภักดิ์ - คุณอาลัย วุฒิไกร ๔๐๐ บาท

คุณวนิดา ลาลูว์ ๔๐๐ บาท

คุณสำราญ วัฒนภักดี ๓๐๐ บาท

อาจารย์บุญช่วย สังข์ศิริ ๓๐๐ บาท

คุณสะอาด สินธุ ๓๐๐ บาท

อาจารย์วัลภา ใจเอื้อ ๒๐๐ บาท

ครอบครัวเตชะรัตน์ ๒๐๐ บาท

คุณจำเนียร แจ้งจิตร์ ๒๐๐ บาท

คุณปราณี แย้มพึ่ง ๒๐๐ บาท

คุณสุภาพร ตรากิจธรกุล ๒๐๐ บาท

คุณเลิศลักษณา แสงอุทัย ๒๐๐ บาท

คุณนันทา สุขารมณ์ ๒๐๐ บาท

คุณชนัญสันต์ สุขารมณ์ ๒๐๐ บาท

คุณสุพจน์ - คุณสมคิด บรรลือฤทธิ์ ๒๐๐ บาท

คุณทวี - คุณสาย ไต่แสง ๒๐๐ บาท

คุณมาลี เย็นทรวง ๒๐๐ บาท

คุณประสิทธิ์ - คุณบังเอิญ ขันเงิน ๒๐๐ บาท

คุณเสนีย์ - อาจารย์วันดี สังข์ทอง ๒๐๐ บาท

คุณพิมพ์ ซิ้มประเสริฐ ๒๐๐ บาท

คุณส้มแป้น คุ้มเกตุ ๒๐๐ บาท

อาจารย์ปัญญา - อาจารย์นิภาพรรณ โรจนวิภาค
๒๐๐ บาท

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเทียนถวาย
อาจารย์สิงห์โต แก้วกัลยา ๒๐๐ บาท

คุณสมควร เนียมดี ๒๐๐ บาท

คุณสุภาพ ทองอยู่ ๒๐๐ บาท

คุณยอด สีสุวัน ๒๐๐ บาท

คุณสีไท ทิตวงศ์ ๒๐๐ บาท

คุณจำรัส คุ้มเกตุ ๑๐๐ บาท

คุณสมพงษ์ คุ้มเกตุ ๑๐๐ บาท

คุณมาริน โพธิ์เขียว	๑๐๐ บาท	คุณสมพงษ์ ฉลาดเชิงค้า	๑๐๐ บาท
คุณอรุณ แพรกระทุ่ม	๑๐๐ บาท	คุณสมหมาย ศิริวรรณสกุล	๑๐๐ บาท
คุณสำเนียง งามแฉล้ม	๑๐๐ บาท	คุณอมรรัตน์ สาระไพฑูรย์	๑๐๐ บาท
คุณสาย ซึ้งประเสริฐ	๑๐๐ บาท	คุณสำรวย ฉัยยาฤทธิ์	๑๐๐ บาท
คุณโม ชูเชื้อ	๑๐๐ บาท	คุณสมศรี รื่นเริง	๑๐๐ บาท
คุณรุ่งรัชนี-ด.ช.รุ่งเลิศ ขันเงิน	๑๐๐ บาท	คุณบุญสม มัลลิกะนาวิน	๑๐๐ บาท
คุณสำอางค์ ขันเงิน	๑๐๐ บาท	คุณบุญชู-คุณอัมพร อรุณรัตน์	๑๐๐ บาท
คุณอัมพร แจ้งจิตร์	๑๐๐ บาท	คุณเพียร ฉลาดเชิงค้า	๑๐๐ บาท
คุณขจรศักดิ์-คุณชวนชื่น-ด.ญ.ณัชชา เจริญฤทธิ์วัฒนา		คุณวงศ์-คุณมณฑล บุญมาก	๑๐๐ บาท
	๑๐๐ บาท	คุณแหวน ผ่องอำไพ	๑๐๐ บาท
คุณประสิทธิ์-คุณสำราญ จั่นพานทอง	๑๐๐ บาท	คุณสุชิน-คุณมาลี มัลลิกะนาวิน	๑๐๐ บาท
อาจารย์เสาวนิจ มานะวิโรจน์	๑๐๐ บาท	ร.อ.ชอบ ประสงค์	๑๐๐ บาท
อาจารย์สุพล นิลใบ	๑๐๐ บาท	คุณจำลอง เนียมดี	๑๐๐ บาท
คุณวิเชียร เหมือนใจ	๑๐๐ บาท	คุณจุมพล จั่นพานทอง	๑๐๐ บาท
คุณประไพ ประสงค์	๑๐๐ บาท	คุณสุมาลี กลิ่นบัวแก้ว	๑๐๐ บาท
คุณสุภาพร ประสงค์	๑๐๐ บาท	คุณชม ฉัยยาฤทธิ์	๑๐๐ บาท
คุณกฤษณาและครอบครัว	๑๐๐ บาท	คุณถวิล บุญมาก	๑๐๐ บาท
คุณบุญเลิศ เย็นทรวง	๑๐๐ บาท	คุณพรพรรณ มะเตปีน	๑๐๐ บาท
คุณวารี เชยเดช	๑๐๐ บาท	คุณบุญชู ศิริวัฒนกุล	๑๐๐ บาท
คุณประเทือง เย็นทรวง	๑๐๐ บาท	คุณประภาวรรณ นันทพฤกษา	๑๐๐ บาท
คุณสำรวม สีแย้ม	๑๐๐ บาท	คุณชื้น เกษร	๑๐๐ บาท
คุณอุไร รักเชื้อ	๑๐๐ บาท	คุณแจง อัมพรเวช	๑๐๐ บาท
คุณสะอาด ผดุงปราชญ์	๑๐๐ บาท	คุณสุภาพ ซึ้งประเสริฐ	๑๐๐ บาท
คุณขจร เกษร	๑๐๐ บาท	คุณมานพ ศรีบรรจง	๑๐๐ บาท
คุณกลีบ ปรีกราน	๑๐๐ บาท	ส.ต.ประวิง ประสงค์	๑๐๐ บาท

ร.ต.พิณ - คุณมณฑา รอดกันภัย	๑๐๐	บาท	คุณฉวีวรรณ นันทพฤกษา	๑๐๐	บาท
คุณประนอม วรรณพุก	๑๐๐	บาท	คุณสายหยุด พุทโต	๑๐๐	บาท
คุณสุนีย์ วงศ์จันทร์	๑๐๐	บาท	คุณสว่าง กาไหล่ทอง	๑๐๐	บาท
คุณส่งศรี วัฒนาเอี๊ยบพันธ์	๑๐๐	บาท	คุณสำราญ	๑๐๐	บาท
อาจารย์บุบผา ม่วงนิ่ม	๑๐๐	บาท	คุณประชุม	๑๐๐	บาท
อาจารย์สุเทพ พุ่มโพธิ์	๑๐๐	บาท	คุณอาภรณ์ อิ่มทอง	๑๐๐	บาท
คุณชื่น เกตุแก้ว	๑๐๐	บาท	คุณฉลวย บุญเอื้อ	๑๐๐	บาท
คุณทองใบ แจ้งจิตร์	๑๐๐	บาท	คุณจำลอง ถือซื่อ	๑๐๐	บาท
คุณนุชนาถ สังข์ทอง	๑๐๐	บาท	คุณจำเริญ	๑๐๐	บาท
ด.ญ.พรลภัส โรจนวิภาต	๑๐๐	บาท	ร.อ.เสงี่ยม พุ่มโพธิ์	๑๐๐	บาท
อาจารย์ประกาย ศรีกระจ่าง	๑๐๐	บาท	คุณมานพ ศรีบรรจง	๑๐๐	บาท
คุณสงัด พุ่มโพธิ์	๑๐๐	บาท	คุณประนอม โพธิ์บุญปลูก	๑๐๐	บาท
คุณสนี่ โพธิ์บุญปลูก	๑๐๐	บาท	คุณวิไล โพธิ์บุญปลูก	๑๐๐	บาท
คุณสนิท บุญสมโชค	๑๐๐	บาท	คุณสงัด - คุณสมถวิล พาหา	๑๐๐	บาท
คุณอุไร ปิ่นเพชร	๑๐๐	บาท	คุณอนันต์ - คุณศรีวิสูตร โพธิ์บุญปลูก	๑๐๐	บาท
คุณบุญนาค บุบผาชื่น	๑๐๐	บาท	คุณลั่นทม หนูผึ้ง	๑๐๐	บาท
คุณไกร คุ้มเกตุ	๑๐๐	บาท	คุณประทีป - คุณลมูล หนูผึ้ง	๑๐๐	บาท
คุณแสวง - คุณกลิ้ง ชื่นใจ	๑๐๐	บาท	คุณละออ โทนทอง	๑๐๐	บาท
อาจารย์สมนึก นิ่มแย้ม	๑๐๐	บาท	ร.ต.สำอางค์ โทนทอง	๑๐๐	บาท
คุณกนกวรรณ แสงอุทัย	๑๐๐	บาท	อาจารย์ยุพา วาระหาร	๑๐๐	บาท
คุณชุมพล แสงอุทัย	๑๐๐	บาท	คุณบุญนาค ไร่วอน	๑๐๐	บาท
คุณชุมพล แสงอุทัย	๑๐๐	บาท	คุณจิราภรณ์ ขันทอง	๑๐๐	บาท
คุณชุมพล แสงอุทัย	๑๐๐	บาท	คุณประทินทร์ - คุณยุพิน ขันทอง	๑๐๐	บาท
คุณสันติ แสงอุทัย	๑๐๐	บาท	คุณบุสืบ บุญเชิด	๑๐๐	บาท
คุณมานพ อิ่มทอง	๑๐๐	บาท	คุณบุญมา เกรียงเกตุ	๑๐๐	บาท

คุณประนอม สุวรรณรัช	๑๐๐	บาท	คุณรัศมี สว่างเนตร	๑๐๐	บาท
คุณซิ้วเอ็ง สุขารมณ์	๑๐๐	บาท	คุณอัมพร อรุณรัตน์	๑๐๐	บาท
คุณจันทนา	๑๐๐	บาท	คุณพิมพ์ใจ วงศ์จันทร์	๑๐๐	บาท
คุณเนื่อง ดำนิล	๑๐๐	บาท	คุณสำเนียง ใจเอื้อ	๑๐๐	บาท
อาจารย์ประไพ สมจิตต์	๑๐๐	บาท	คุณประทวน เย็นทรวง	๑๐๐	บาท
คุณน้อย บุญรอด	๑๐๐	บาท	คุณประยูร สิงห์ประเสริฐ	๑๐๐	บาท
คุณจำปา อ่ำคำ	๑๐๐	บาท	คุณอุไร รักเชื้อ	๑๐๐	บาท
คุณบุญฑริกา เรียบร้อย	๑๐๐	บาท	คุณละเอียด สดใส	๑๐๐	บาท
คุณจุรี เปี่ยมแสง	๑๐๐	บาท	คุณเผชิญ ประสงค์	๑๐๐	บาท
คุณบุญเสริม บุญเชิด	๑๐๐	บาท	คุณบุณนาค อ่ำคำ	๑๐๐	บาท
คุณปิ่น สมประสงค์	๑๐๐	บาท	คุณอำพร หินไฮ	๑๐๐	บาท
คุณปราณี ดำรงค์วิทย์	๑๐๐	บาท	กำนันประสิทธิ์ ปานย้อย	๑๐๐	บาท
คุณบุญช่วย เปรุนาวิน	๑๐๐	บาท	ครอบครัวเจียมวัฒนาเลิศ	๑๐๐	บาท
คุณจุรีนาถ เปรุนาวิน	๑๐๐	บาท	คุณสมนึก กล่ำถวิล	๑๐๐	บาท
คุณน่วม สดใส	๑๐๐	บาท	ด.ช.ไกรวิทย์ มีสมปลื้ม	๑๐๐	บาท
คุณนันทนัช ช้างประสิทธิ์	๑๐๐	บาท	ด.ญ.อรวรรณ สดใส	๑๐๐	บาท
อาจารย์วีณา ช้างประสิทธิ์	๑๐๐	บาท	คุณจำนงค์ เอมเปรมศิลป์	๑๐๐	บาท
คุณการเวก ชังอินทร์	๑๐๐	บาท	ส.อ.กฤษณะ โมอ่อน	๑๐๐	บาท
คุณสมหมาย ด้วงเงิน	๑๐๐	บาท	คุณเกรียงไกร - คุณศิริญา นนทศิริ	๑๐๐	บาท
ด.ช.ปรัชญา ชังอินทร์	๑๐๐	บาท	คุณสมบูรณ์ เกียรติพวงชัย	๑๐๐	บาท
อาจารย์บุญช่วย ศรีสังข์	๑๐๐	บาท	คุณสมจิตต์ โชติเวที	๑๐๐	บาท
คุณสำอางค์ ข้ามณี	๑๐๐	บาท	คุณสมคิด โชติเวที	๑๐๐	บาท
คุณบุญนาค ไร่วอน	๑๐๐	บาท	คุณฉวี หนูผึ้ง	๑๐๐	บาท
คุณละมูล เย็นทรวง	๑๐๐	บาท	คุณชุมแสง หนูผึ้ง	๑๐๐	บาท
คุณมณี วิบูลย์	๑๐๐	บาท	คุณสุภาพร ตรากิจธรกุล	๑๐๐	บาท

คุณเซี่ยมเจ็ง แซ่โล้ว	๑๐๐	บาท	ด.ญ.เมธินี - ด.ช.ไชยวัฒน์ ศรีกระจ่าง	๑๐๐	บาท
คุณทองคำ คุ้มพุ่ม	๑๐๐	บาท	คุณบุญสม รัชตบวร	๑๐๐	บาท
คุณประสิทธิ์ ขันเงิน	๑๐๐	บาท	คุณสนิท บุญสมโชค	๑๐๐	บาท
คุณปี่เถ้า แซ่ตั๊ง	๑๐๐	บาท	คุณสิน บุญประกอบ	๑๐๐	บาท
คุณนงลักษณ์ สุริวงศ์	๑๐๐	บาท	คุณทองคำ นามสง่า	๑๐๐	บาท
คุณถาวร ดวงสกาวพิสุทธิ์	๑๐๐	บาท	ด.ช.ธีระ มีเลิศ	๑๐๐	บาท
คุณมณฑา บุญเกิด	๑๐๐	บาท	ด.ช.ชนวี - ด.ญ.อรญา สุรชาตรี	๑๐๐	บาท
คุณมาลี สาระไพฑูรย์	๑๐๐	บาท	คุณบุญนาค บุบผาชื่น	๑๐๐	บาท
คุณบุญนาค สาระไพฑูรย์	๑๐๐	บาท	คุณประยูร วิสุทธารมณ์และครอบครัว	๑๐๐	บาท
คุณมาลี เภารัศมี	๑๐๐	บาท	คุณนิภาภรณ์ และครอบครัว	๑๐๐	บาท
คุณลำจวน ด้วงเงิน	๑๐๐	บาท	อาจารย์สุระ - คุณศิริลักษณ์ แสงราม	๑๐๐	บาท
อาจารย์บำรุง สมจิตต์	๑๐๐	บาท	คุณชาญ และครอบครัว	๑๐๐	บาท
คุณชวลิต - คุณจินดาภา ชัยโตษะ	๑๐๐	บาท	คุณสายสุนีย์ ทรงผาสุข	๑๐๐	บาท
ร.อ.ณรงค์ - คุณบัญญัติ คชทิน	๑๐๐	บาท	คุณวิเชียร เที่ยงตรง	๑๐๐	บาท
คุณสุดใจ ศรีกระจ่าง	๑๐๐	บาท	คุณประนอม สุขโข	๑๐๐	บาท
คุณบังเอิญ ขันเงิน	๑๐๐	บาท	คุณสงัด พุ่มโพธิ์	๑๐๐	บาท
คุณสุชิน โสพิน	๑๐๐	บาท	คุณสุภาพร แซ่โง้ว	๑๐๐	บาท
คุณทรงทรัพย์ ตั้งปัญชะกุล	๑๐๐	บาท	คุณตุ๊ ประสงค์	๑๐๐	บาท
คุณชนัญสันต์ สุขารมณ์	๑๐๐	บาท	คุณเฉลียว สังข์ตรีเศียร	๑๐๐	บาท
คุณแสวง เนียมดี	๑๐๐	บาท	คุณลัดดาวัลย์	๑๐๐	บาท
คุณเฉลิมศรี จรัสบุญไพศาล	๑๐๐	บาท	คุณสมคิด บรรลือฤทธิ์	๑๐๐	บาท
คุณวันทนีย์ โชติเวที	๑๐๐	บาท	คุณเชาวลิต โรจนรักษ์	๑๐๐	บาท
คุณวารี จวงถาวร	๑๐๐	บาท	คุณสอิ้ง มัลลิกะนาวิน	๑๐๐	บาท
คุณเลี่ยม - คุณชื้น มีสมปลื้ม	๑๐๐	บาท	คุณวัฒนา หงวนกระโทก	๑๐๐	บาท
พ.ต.ท.จำนงค์ ดำนิล	๑๐๐	บาท	คุณอรุณ เอี่ยมวรรัตน์	๑๐๐	บาท

คุณนิวัฒน์ มั่นนุช	๑๐๐	บาท	คุณทักษ์ดนัย คำแท้	๑๐๐	บาท
คุณมาลา - คุณสงบ	๑๐๐	บาท	คุณสุรีย์ เจริญไพโรจน์วงศ์	๑๐๐	บาท
จ.ส.อ.หญิง ชูศรี กล้าสมุทร	๑๐๐	บาท	คุณสุภา จิตต์วิริยะโชติ	๑๐๐	บาท
คุณสำรวม สีแย้ม	๑๐๐	บาท	คุณภาณุพงศ์ นิธิกิตติกุล	๑๐๐	บาท
คุณหงษ์ แพนลา	๑๐๐	บาท	คุณถวิล คำแท้	๑๐๐	บาท
คุณประภาส	๑๐๐	บาท	คุณกรรณิกา - คุณอภิชาติ รัตนานนท์	๑๐๐	บาท
คุณผ่องศรี แม้นรักษา	๑๐๐	บาท	คุณธัญชลิต สุดชูเกียรติ	๑๐๐	บาท
คุณวรรณา พูลสวัสดิ์	๑๐๐	บาท	อุทิศให้คุณแม่สมบุญ อ่ำประถม	๑๐๐	บาท
คุณพินิจ ตาริน	๑๐๐	บาท	คุณนุมาศ ภิญโญศัตรูพ่าย	๑๐๐	บาท
คุณทัดดา ถนอมงาม	๑๐๐	บาท	คุณศศิธร - คุณบุญญฤทธิ์ พันโนภาศ	๑๐๐	บาท
คุณวันเพ็ญ สิทธิโยชน์	๑๐๐	บาท	คุณภิญโญ ภิญโญศัตรูพ่าย	๑๐๐	บาท
คุณสังวาลย์ กัลปพฤกษ์	๑๐๐	บาท	คุณสวิน - คุณกมลวรรณ โนรี	๑๐๐	บาท
คุณบุญช่วย เอี่ยมละออ	๑๐๐	บาท	คุณปณิธาน สมประกอบ	๑๐๐	บาท
คุณอำพัน โนรีพันธ์	๑๐๐	บาท	คุณถึก จับจิตต์	๒๐๐	บาท
คุณสมพงษ์ รักสุข	๑๐๐	บาท	คุณออมจิรา - คุณธวัชชัย ปัญญาสิทธิ์	๑๐๐	บาท
คุณวันชัย สุขสำราญ	๑๐๐	บาท	คุณเฉลียว จรรยาศิริ	๑๐๐	บาท
คุณฉวี จ้อยสาร	๑๐๐	บาท	คุณนฤมล เสมารัมย์	๑๐๐	บาท
คุณประยูร ไผ่พงษ์	๑๐๐	บาท	คุณสมบัติ ปัญญาวิจารณกุล	๑๐๐	บาท
คุณพูลสุข แจ้งเปลี่ยม	๑๐๐	บาท	คุณประโลม พระเทศ	๑๐๐	บาท
คุณสำรวย โชคชัย	๑๐๐	บาท	คุณประนอม ใจจันทร์	๑๐๐	บาท
คุณผกาทิพย์ ดีดพิณ	๑๐๐	บาท	คุณประทีป เกิดน้อย	๑๐๐	บาท
คุณสำเริง แสนยินดี	๑๐๐	บาท	คุณพรรณี วงศ์ชาลี	๑๐๐	บาท
คุณสำรวย สุเยาว์	๑๐๐	บาท	คุณประคอง ว่องไว	๑๐๐	บาท
คุณวรรณา จันทรคำ	๑๐๐	บาท	คุณสาคร หีบไสสงค์	๑๐๐	บาท
คุณดำรงค์ชัย ใบศิลา	๑๐๐	บาท	คุณหนูเพียร หวะสุวรรณ	๑๐๐	บาท

คุณอนงค์ จันทร์แก้ว	๑๐๐ บาท	คุณผัน เกาะสมุย	๕๐ บาท
คุณเสงี่ยม บุญเหลือ	๑๐๐ บาท	คุณคมศักดิ์ อุ้มอักษร	๕๐ บาท
คุณทวี กลัดพ่วง	๑๐๐ บาท	คุณขายหุน	๕๐ บาท
คุณอลงกรณ์ เกิดสุข	๑๐๐ บาท	ด.ญ.ณัฐรัตน์ ลิ้วนันทโรจน์	๕๐ บาท
คุณทัศนีย์ บุญทัน	๑๐๐ บาท	คุณประนอม โพธิ์บุญปลูก	๕๐ บาท
คุณสุมาลี ตาเกิด	๑๐๐ บาท	คุณจื๊อ	๕๐ บาท
คุณวรรณศิริ บุญรอด	๑๐๐ บาท	คุณหวล อิ่มทอง	๕๐ บาท
คุณอรดี	๑๐๐ บาท	คุณบุญมี เต็กมารักษ์	๔๐ บาท
คุณชิ้น มีสมปลื้ม	๗๐ บาท	ด.ญ.สะลีรา สิทธิธรรม	๔๐ บาท
คุณสมศรี ภู่เจริญ	๗๐ บาท	คุณซิวม้อ	๔๐ บาท
คุณสายใจ บ้านเตย	๖๐ บาท	ไม่ออกนาม	๔๐ บาท
ด.ช.วุฒินันท์ พุ่มเกตุ	๖๐ บาท	คุณสายหยุด เกตุแก้ว	๓๐ บาท
คุณเพลินพิศ ภิญโญชีพ	๕๐ บาท	คุณละออ นิตย์สมบูรณ์	๒๐ บาท
คุณประภาวรรณ นันทพฤกษา	๕๐ บาท	คุณประทวน ดำนิล	๒๐ บาท
คุณจำนงค์ ชังอินทร์	๕๐ บาท	คุณหม่อง	๒๐ บาท
ด.ช.รุ่งเลิศ ขันเงิน	๕๐ บาท	คุณทองอยู่ วงศ์ชม	๒๐ บาท
คุณละมัย ดำริห์วรเศรษฐ์	๕๐ บาท	คุณทองหล่อ	๒๐ บาท
คุณบุญเรือน ชังอินทร์	๕๐ บาท	คุณรัตนา หนูผึ้ง	๒๐ บาท

ยอดรวมทั้งสิ้น ๑๖๑,๕๒๔ บาท

คุณจันทร์เพ็ญ สอนสมสุข	**เอื้อเฟื้อภาพ**
คุณสมพล - คุณกมลศิริ จรัสโรจนพร	
เด็ปท์สตูดิโอ (ลาดพร้าว 75)	**ถ่ายภาพ**
คุณจตุรงค์ ประสงค์ คุณมนตรี เชยเดช คุณธวัชชัย ม่วงปาน	**ร่วมถ่ายภาพ**

ในเหตุที่ข้าพเจ้าได้รับการศึกษาอันเป็นแนวทางสร้างตนเองให้มีความรู้ในทางธรรมวินัยนี้ ได้ระลึกถึงคุณของท่านบุพพาจารย์และคุณของวัดเทียนถวายเป็นส่วนมาก จึงเขียนคำกลอนสดุดีของวัดเทียนถวายไว้เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๕๐ ดังต่อไปนี้

วัดเอ๋ยวัดเทียน ถิ่นเสถียรชาติกวีมีแต่ก่อน
เป็นที่พำนักหลักวิชาสร้างสอน ลือกระฉ่อนท่านเก่า ๆ เล่ากันมา
อธิบดีที่คณะพระผู้ใหญ่ ล้วนบอกได้ทางมคธภาษา
อีกอันดับซับซ้อนต่างจรมา แสวงหาคุณธรรมประจำตน
ที่เรียนได้ไปจากนี้ก็มีอยู่ ที่เรียนอยู่นั้นมากดูหลากล้น
ที่เรียนผิดฟังหน่อยพลอยกังวล ไม่อดทนเหตุการณ์เข้าบ้านเอย ฯ

พจน์ประพันธ์
ของ
พระปทุมวรนายก
อดีตเจ้าอาวาสวัดเทียนถวาย
อดีตเจ้าคณะจังหวัดปทุมธานี

"ที่ระลึกในงานผูกพัทธสีมา ฝังลูกนิมิต ยกช่อฟ้าอุโบสถ" ๑๖-๒๔ มกราคม ๒๕๔๒

อุโบสถหลังเก่า

วิหาร

กิตติพงศ์การพิมพ์ 198 หมู่ 5 ต.บ้านใหม่ อ.เมือง จ.ปทุมธานี โทร. 963-7348, 501-2785 โทรสาร 963-7349